

REFERAT Økonomi- og Erhvervsudvalget d. 13-12-2023

Mødedato Onsdag d. 13. december 2023 kl. 15:00

Mødested Mødelokale 1.Ø.30, Fælleden, Skanderborg

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsordenen.....	3
Priser på kultur- og fritidsområdet - revision af kriterier for påskønnelse af særlige indsatser.....	4
Revision af retningslinjer for anvisning af kommunalt støttede eller ejede lokaler.....	7
Revision af retningslinjer for tilskud til det folkeoplysende område.....	12
Videreudvikling af principper for Adelgade Syd og Asylgade.....	17
Lokalplan 1203 - Kildebjerg Ry Øst, etape 4 - høringssvar og endelig vedtagelse.....	21
Kommuneplantillæg 21-18 og Lokalplan 1199 for daginstitutionsformål syd for Virringvej, Virring	25
Tilretning af kommuneplanrammer ifm. lokalplanlægning ved Klostermøllevvej, Voerladegård.....	30
Igangsætning af lokalplan og kommuneplantillæg for et bofællesskab i Alken.....	32
Godkendelse af strukturplan for håndtering af spildevand fra Hørning.....	36
Skanderborg Forsyning A/S - takster 2024 samt behandling af ansøgninger om kommunegaranti.....	39
Renosyd - godkendelse af takster 2024.....	48
Ansøgning fra Skanderborg-Hørning Fjernvarme om kommunegaranti på 15 mio. kr.....	51
Brugerbetaling for godkendelser m.v. og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven.....	53
Flytning af økonomi vedrørende bygningsdrift.....	55
Nyt dagtilbud Virring - idéoplæg til godkendelse.....	60
Sommerbæk Skole, etape 2 - godkendelse af procesplan.....	66
Godkendelse af ændret tildelingsmodel til nattevagt og plejecentre/korttidspladser på ældreområdet	72
Årlig godkendelse af tilsynspolitik.....	76
Forslag om fælleskommunalt tilsyn på plejecentre.....	78
Godkendelse af Sundhedsaftalen 2024-2027.....	81
Kvalitetsstandarder og standarder på Sundheds- og Omsorgsområdet.....	85
Godkendelse af forslag til kommissorium: Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetssti	90
Godkendelse af samarbejdsaftale om børn og unge, der lever med overvægt og deres familier.....	93
Skriftlig orientering: Politikkontrol på veteranpolitikken.....	97
Godkendelse af budgetprocessen for Budget 2025-2028.....	101
Foreløbig låneramme 2023.....	107
Tillægsbevilling til håndtering af fordrevne fra Ukraine 2024.....	109
Byggemodninger 2023.....	114
Byggemodninger 2024.....	118
Politikkontrol 2023 – indkøbs- og udbudspolitikken.....	121
Ajourføring af den politiske kompetenceplan.....	125
Årsplanlægning 2024 for Økonomi- og Erhvervsudvalget.....	127
Meddelelser.....	131
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	132

Punkt 255: Godkendelse af dagsordenen

00.01.00-G00-1-23

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Dagsordenen blev godkendt.

Punkt 256: Priser på kultur- og fritidsområdet - revision af kriterier for påskønnelse af særlige indsatser

00.05.07-P21-1-23

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til forslag til reviderede kriterier (standard) for de priser, Skanderborg Kommune årligt uddeler til frivillige på kultur- og fritidsområdet.

Sagsfremstilling

Baggrund

I forbindelse med etablering af den nye Skanderborg Kommune i 2007 besluttede Folkeoplysningsudvalget i samarbejde med Idrætssamvirket (senere Idrætsrådet), Kultursamvirket (senere Kulturpuljeudvalget), Børne- og Ungdomskorpsets Samråd og borgmesteren at påskønne udvalgte personer for deres frivillige arbejde. Uddelingen af priserne skulle finde sted én gang årligt ved et særligt arrangement.

Igennem flere år er uddeling af priserne sket samtidig med, at der er foretaget hædring af idrætsudøvere, som har vundet mesterskaber ved såvel nationale som internationale konkurrencer. De senere år er priserne uddelt bl.a. i forbindelse med arrangementet "Foreningernes Aften", "Kulturaften" og "Forårsfest for Borgerrepræsentationen".

Der er blevet uddelt tre priser:

- Skanderborgprisen "Sporen" er blevet tildelt personer, der yder eller har ydet en særlig indsats til gavn for det frivillige foreningsliv i Skanderborg Kommune, eller som yder eller har ydet en særlig ikke-kommerciel indsats i Skanderborg Kommune.
- Årets Leder (tidligere Årets Idrætsleder) er blevet tildelt personer, der f.eks. har haft lang tids virke i foreningslivet, har udvist stort engagement og/eller er en god repræsentant for den sammenhæng, som vedkommende har virket i.
- Årets Idrætsudøverpris er blevet tildelt idrætsudøvere, der har opnået bemærkelsesværdige resultater indenfor deres sportsgrene.

Med hver af priserne har prismodtagerne modtaget en check på 5.000 kr. samt et erindringsbæger/figur (Sporen).

Forslag til revision af principperne/standarden

Priskomiteen, der p.t. består af repræsentanter fra Folkeoplysningsudvalget, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Aftenskolesamvirket, Landsbyfællesskabet samt Kulturpuljeudvalget, har drøftet de nuværende priser - og principperne for, hvem der kan indstilles til priserne. Principperne har også været drøftet i Folkeoplysningsudvalget i august 2023.

I det efterfølgende arbejde med revision af kriterierne/standarden har komiteen bl.a. haft fokus på, om der er behov for at oprette nye priser - og, om der er priser, der skal nedlægges. Priskomiteen har herefter udarbejdet forslag til nye principper og hvilke indsatser, der fremover skal påskønnes med en pris. Formålet har bl.a. været at gøre det lettere at indstille kandidater til den rette pris samt give mulighed for, at flere kan indstilles til priser.

- Kriterierne for Skanderborgprisen Sporen opdateres jf. ovenstående formål.

- Prisen ”Årets Leder” foreslås ændret til ”Årets Ildsjæl”.
- Prisen ”Årets Idrætsudøver” foreslås ændret til ”Årets Talent” for at gøre modtagergruppen bredere og samtidig favne både det kulturelle område og det samlede foreningsliv. Der er med ændringen også lagt vægt på, at Skanderborg Kommune i forvejen hædrer de idrætsudøvere, der normalt også indstilles til prisen.
- Der oprettes en ny pris ”Årets Forening”, som har til formål at rette bredere opmærksomhed på den samlede frivillige indsats, der foregår i de enkelte foreninger.

Fremover uddeles følgende priser:

- Skanderborgprisen ”Sporen”
- Årets Ildsjæl
- Årets Talent
- Årets Forening.

Folkeoplysningsudvalget har på møde den 15. november 2023 godkendt priskomiteens forslag til reviderede kriterier for priserne. I 2024 uddeles priserne i forbindelse med det årlige møde med foreningerne på kultur- og fritidsområdet.

Forslag til kriterier (standard) for priser på kultur- og fritidsområdet ses i bilag.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at forslag til reviderede kriterier (standard) for priser på kultur- og fritidsområdet godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Kriterier priser på kultur- og fritidsområdet - forslag 16-10-2023

Punkt 257: Revision af retningslinjer for anvisning af kommunalt støttede eller ejede lokaler

18.15.00-P21-1-23

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til reviderede retningslinjer (standard) for anvisning af kommunalt ejede eller støttede lokaler.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den 8. november 2023 drøftede Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget forslag til retningslinjer for anvisning af haller, sale m.v. med formandskabet for Folkeoplysningsudvalget.

Hensigten med at revidere retningslinjerne er:

- at forbedre udnyttelsen af de eksisterende faciliteter
- at styrke adgang for børn og unge
- at give mulighed for at opstarte nye aktiviteter
- at sikre mere ens vilkår for foreningerne i hele kommunen
- at klarlægge rammerne for brug af og betaling for benyttelse af lokalerne.

I forhold til de gældende retningslinjer er de væsentligste ændringer:

Fordeling i lokale zoner

Faciliteterne, haller og sale inddeles i fire zoner Ry, Galten/Skovby, Hørning og Skanderborg. Zonerne fremgår af bilag 3. Der afholdes et fælles fordelingsmøde i hver zone, hvor alle de tilhørende faciliteter fordeles. Den lokale kontraktholder og idrætskoordinatoren afholder mødet i fællesskab.

Gymnastiksale

Egnede gymnastiksale indgår i den samlede beregning af tider, men vægtes med 0,5 i forhold til en idrætshal. Det tilføjes desuden, at aktiviteter, som er begrænset af bestemte faciliteter, prioriteres over dem, som også vil kunne anvende andre lokaler.

Fordelingstal

Fordelingstallet er forenklet, så der kun er tre kategorier:

- Indendørs boldspil (håndbold, badminton, floorball, basket, volleyball m.m.), 20 udøvere
- Indendørs aktivitet, motion og bevægelse (gymnastik, kampidræt, dans m.m.), 40 udøvere
- Udendørs aktiviteter (fodbold, udendørs hockey og andre aktiviteter, hvis primære aktivitet foregår udendørs), 133 udøvere (20 udøvere/0,15).

Det tilføjes endvidere, at aktiviteter, som betragtes som indendørsaktiviteter, prioriteres over aktiviteter, som primært betragtes som udendørs aktiviteter

Fordeling af tider til børn og voksne

Aktivitetstimerne i tidsrummet kl. 16-20 på hverdage samt lørdag i tidsrummet kl. 8-13 fordeles udelukkende på baggrund af foreningernes medlemmer mellem 0-18 år. Tidsrummet kl. 20-22 på hverdage fordeles i forhold til foreningernes medlemmer over 18 år. Foreningerne kan fortsat anvende tiderne før kl. 20 til aktiviteter for voksne, hvis tiderne ikke søges til aktiviteter for børn og unge.

Nye aktiviteter

Alle nye foreninger eller aktiviteter (ikke blot nye hold i samme aktivitet) tildeles i det første år 1 time i tidsrummet hverdage kl. 16-20 eller lørdag kl. 8-13, hvis målgruppen er børn/unge og 1 time i tidsrummet hverdage kl. 20-22, hvis målgruppen er voksne. Efter det første år indgår de på lige vilkår med alle andre foreninger og får tildelt aktivitetstimer i forhold til deres medlemstal.

Aflysninger

I de nye retningslinjer kan foreninger forvente op til fire aflysninger på samme tidspunkt og ugedag i løbet af en sæson. Hvis foreningen selv bruger tiden, f.eks. til kampe, betragtes det ikke som en aflysning. Der er udelukkende tale om en aflysning, hvis det er kontraktholderen, der aflyser tiden.

Arrangementer med entre

Der opkræves ikke længere halleje ved arrangementer med entre. I de nye retningslinjer skelnes der derimod mellem, om aktiviteterne er en del af en folkeoplysende forenings kerneaktivitet. Der er to typer af kerneaktivitet:

- Den ene er alle typer af arrangementer, som foreningerne afholder for deres medlemmer. Det kan være en fastelavnsfest, en opvisning, et award-show eller lignende.
- Den anden type kerneaktivitet er den, hvor foreningen tilbyder deres aktivitet for ikke-medlemmer. Det kan være søndagstons, Kom-og-Prøv-aktiviteter, åben hal m.m., hvor foreningen opkræver entre/deltagergebyr, men ikke har krav om medlemskab i foreningen. Altså, hvor idrætsforeninger inviterer (mod betaling) ind til idræt, eller spejderne inviterer ind til spejderaktiviteter. Ved disse aktiviteter kan foreningen udelukkende blive opkrævet betaling for brug af ekstraordinært udstyr.

Foreninger bliver opkrævet betaling for ekstraordinære udgifter, hvis de vil afholde andre typer af aktiviteter, f.eks. loppemarkeder, foredrag, koncerter, fester o.lign, samt hvis aktiviteterne foregår udenfor for det tidsrum, som er indeholdt i aftalerne mellem Skanderborg Kommune og faciliteterne/kontraktholderne. Ekstraordinære udgifter er øgede udgifter til rengøring og tilsyn og øgede driftsudgifter som el, vand og varme. Desuden kan faciliteter/kontraktholder opkræve betaling for leje af eks. borde, stole, scene m.m. Alle kommercielle aktører og private skal fortsat betale leje af faciliteterne. Takster for leje og ekstraordinære udgifter fastsættes i takstbladet.

Elite

I forslaget til nye retningslinjer tildeles ikke ekstra tid til elite udøvere. Der lægges i stedet op til, at der i alle zoner er mulighed for, at eliteidrætsudøvere kan få adgang til udvalgte faciliteter i tidsrummet kl. 6-8 samt kl. 14-16.

Harpiks

For bedre at kunne begrænse brugen af harpiks til enkelte haller skal håndboldklubber fremover ved ansøgningen om tider anføre, hvor mange hold, der anvender harpiks. Foreningerne skal være indstillet på at hold, der spiller med harpiks, skal samles i samme faciliteter på samme ugedage.

Årshjul og procedure

Den primære ændring i årshjulet er, at foreningerne, før de søger om timer i haller eller sale, vil modtage oversigt over, hvor mange timer, der er til rådighed i deres zone samt fordelingen af antallet af timer pr. forening og datoer for de fire fordelingsmøder. Foreningerne vil altså før de ansøger kende deres egen andel af det samlede antal timer. Desuden afvikles fælles fordelingsmøder i de fire zoner for at sikre bedst mulig udnyttelse af den samlede kapacitet i zonen.

Det forslag, som Folkeoplysningsudvalget fremlagde for Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget på fælles møde den 8. november 2023, er blevet tilrettet på baggrund af drøftelserne. De væsentligste ændringer i forhold til det tidligere fremlagte forslag er:

- Folkeoplysningsudvalget havde foreslået, at tidsrummet, som stilles til rådighed for foreningslivet, udvides. Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget tilkendegav, at en udvidelse vil kræve drøftelser med kontrakt Holdere og skoler. Derfor er tidsrummet ikke udvidet, men stadig kl. 16-22, dog med den tilføjelse at der henstilles, at den kommunale institution og administrator, hvis muligt og behovet er der, giver adgang for fritidsbrugere i tidsrummet kl. 8-16, kl. 6-8, kl. 22-23.

I retningslinjerne står at minimum en facilitet i hver zone åbner for disse tidsrum.

- Forslaget fastlægger, at faciliteterne som udgangspunkt er lukkede i juli måned, men åbne i de øvrige skoleferier, dog kun efter behov. Udlån i skoleferier betragtes som enkeltstående bookinger og ansøges min. 4 uger før skoleferiens start. Idrætskoordinatoren kan ved behov samle anvisninger i lokaler geografisk og i kortere samlede åbningsintervaller.

Administrationen vil tage en drøftelse med skoleområdet og skolelederne om foreningers brug af faciliteter på skolerne, herunder mulighed for at afprøve om tidsrummet kl. 15-16 kan udnyttes bedre ved, at skolerne skal booke dette tidsrum, hvis de ønsker at benytte det, så foreningerne har mulighed for at byde ind på evt. ledige tider.

Forslaget til ændringerne i retningslinjerne giver anledning til at revidere takstblade for udlån af kommunalt ejede eller støttede lokaler. Forslag til nye takster findes i bilag 2 og er baseret på de nuværende takster, bilag 3. Takster vil træde i kraft fra 1. januar 2024.

I forbindelse med tilretning af takstbladet er administrationen blevet opmærksomme på, at der kan være en problemstilling i forbindelse med støtte til lokaler, som ikke indgår i fordelingen af tider, men hvor en enkelt forening er ene bruger af lokalet. Desuden kan der være behov for særlige retningslinjer og takstblad for dobbelthallen på Skanderborg Fælled, da dobbelthallen har andre formål og funktioner end de øvrige haller. Disse problemstillinger vil administrationen vende tilbage med en nærmere redegørelse for.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. december 2023:

Der er vedlagt opdateret takstblad med de korrekte titler jf. beslutningen i Kultur-, Idræts- og Fritidsudvalget den 6. december 2023.

Dialog og høring

Folkeoplysningsudvalgets forslag er udarbejdet på baggrund af en proces, hvor foreninger, kontraktholdere og Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget har været inddraget.

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at forslaget til reviderede retningslinjer for anvisning af kommunalt støttede og ejede lokaler godkendes
- at forslaget til revideret takstblad godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi-og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, 6. december 2023, pkt. 110:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog at indstille,

- at forslaget til reviderede retningslinjer for anvisning af kommunalt støttede og ejede lokaler godkendes
- at forslaget til revideret takstblad redigeres, således at titlerne bliver henholdsvis Takster for ikke-kerneaktiviteter for folkeoplysende foreninger og Takster for andre lokale foreninger, private og kommercielle aktiviteter – og godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi-og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Retningslinjer for anvisning af timer i kommunalt ejede eller støttede l

Bilag 2 Takstblad for brug af kommunale lokaler

Punkt 258: Revision af retningslinjer for tilskud til det folkeoplysende område

18.15.10-P21-1-23

Resume

Med dette punkt skal Byrådet tage stilling til forslag til nye retningslinjer/standard for tilskud til det folkeoplysende område.

Sagsfremstilling

Folkeoplysningsudvalget indledte før sommerferien drøftelser af gældende standard/retningslinjer for tilskud til det folkeoplysende område. Tilskudsordningerne blev vedtaget i 2007 i forbindelse med kommunalreformen. Der er efterfølgende foretaget enkelte indholdsmæssige og tekniske justeringer. I henhold til folkeoplysningsloven skal den frie folkeoplysende virksomhed være etableret af en folkeoplysende forening med vedtægt for at være tilskudsberettigende eller kunne få anvist lokaler.

En folkeoplysende forening er

1. en forening, der tilbyder folkeoplysende voksenundervisning - eller
2. en forening, der tilbyder frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde.

De frivillige folkeoplysende foreninger har ret til tre former for støtte: De har ret til at få anvist lokaler af kommunen, de har ret til at få lokaletilskud og aktivitetstilskud til alle medlemmer under 25 år. Folkeoplysningsloven fastlægger endvidere, at foreninger, der tilbyder voksenundervisning (aftenskoler), har ret til lokaletilskud samt undervisningstilskud.

I Skanderborg Kommune ydes aktivitetstilskud i form af medlemstilskud, træner-/lederuddannelsesstilskud samt materialetilskud. Herudover findes en række øvrige puljer, der er søgbare for det folkeoplysende foreningsliv. Formålet med tilskud og puljer er at sikre gode forhold for udøvelse af forenings- og voksenundervisningsaktiviteter i kommunen. Puljerne søges efter fastsatte retningslinjer. Retningslinjerne er udarbejdet under særligt hensyn til kultur-, fritids- og idrætspolitikken, de politisk formulerede principper for prioritering af folkeoplysende midler samt det vedtagne budget.

Folkeoplysningsudvalget har i drøftelserne haft fokus på, at tilskudsordningen - inden for de budgetmæssige rammer - bedst muligt opfylder behovet for støtte til det folkeoplysende område. I forlængelse heraf har Folkeoplysningsudvalget foreslået ændringer til følgende tilskud (det reviderede forslag til standard/tilskudsordning ses i bilag):

A. Lokaletilskud til frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde og til folkeoplysende voksenundervisning

Kommunen skal stille egnede offentlige lokaler til rådighed til folkeoplysende virksomhed. Det er lokaler, som ligger i kommunen og tilhører enten kommunen, offentlige uddannelsesinstitutioner, regionen eller staten. Foreninger, der ikke kan få anvist kommunale lokaler, har i henhold til folkeoplysningsloven mulighed for at søge om lokaletilskud til leje eller driftsudgifter af egne lokaler eller faciliteter. Kommunen kan undlade at imødekomme nye ansøgninger, hvis der kan anvises kommunale lokaler til foreningens aktiviteter, eller at kommunen ikke har økonomisk råderum indenfor budgettet til lokaletilskud til at godkende nye ansøgninger om lokaletilskud.

Det foreslås, at lokaletilskud til frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde fremover øges til minimum 75 %, hvor der med den nuværende tilskudsordning ydes tilskud efter folkeoplysningslovens minimum på 65 % af driftsudgifterne pr.

aktivitetstime i lokaler, herunder haller samt lejrpladser, der ejes eller lejes af foreninger til aktiviteter for børn og unge under 25 år. Tilskuddet nedsættes fortsat forholdsmæssigt, hvis andelen af det samlede antal medlemmer over 25 år udgør mere end 10 %. Der foretages ikke reduktion for ledere og instruktører over 25 år.

Til den folkeoplysende voksenundervisning ydes fortsat lokaletilskud efter folkeoplysningslovens minimum på 75 % af driftsudgifterne til almindelige lokaler, der ejes eller lejes til undervisning for voksne samt for børn og voksne sammen.

B. Frivilligt folkeoplysende foreningsarbejde

Medlemstilskud har hidtil været ydet ud fra en forholdsmæssig fordeling af det afsatte budgetbeløb (budgettal divideret med det samlede antal aktive medlemmer under 25 år). Medlemstilskud har – afhængigt af det samlede medlemstal – været på 180-190 kr. pr. medlem. Folkeoplysningsudvalget har løbende peget på, at der af hensyn til den demografiske udvikling er behov for en løbende fremskrivning af budgetrammen for medlemstilskud. Derfor foreslås, at medlemstilskud fremover ydes med et fast tilskud på 195 kr. pr. medlem (2024-tal) og med en årlig løn- og prisfremskrivning iht. KL, så længe dette kan ske indenfor den budgetmæssige ramme.

Tilskud til træner-/lederuddannelse ydes efter faktisk afholdt kursus med max. 85 % - dog max. 1.500 kr. pr. kursus. Det maksimale tilskud pr. kursus har hidtil været 1.300 kr. Men da kursusudgifterne gennem årene har været stigende, har Folkeoplysningsudvalget ønsket at øge det maksimale tilskud pr. kursus for fortsat at understøtte foreningernes udviklingsmuligheder og tiltrækning af kvalificerede ledere og trænere. Denne ændring kan ske indenfor den budgetmæssige ramme for det folkeoplysende område.

Materialetilskud. Der ydes tilskud til foreningernes anskaffelse af varige materialer, der er nødvendige for udøvelsen af en aktivitet i foreningen. Puljen prioriteres til foreningernes ungdomsarbejde. Tilskud ydes som hovedregel ud fra princippet fra krone til krone med en minimumsgrænse for anskaffelse på 5.000 kr.

Folkeoplysningsudvalget har ønsket at udelade princippet om, at hver enkelt del af det anskaffede skal koste minimum 5.000 kr. for at være tilskudsberettigende. Denne ændring er foreslået ud fra et ønske om i højere grad at kunne imødekomme foreningernes behov.

Derudover har Folkeoplysningsudvalget drøftet begrebet ”standardudstyr” i haller og sale (på skolerne). Folkeoplysningsudvalget har modtaget flere ansøgninger om udstyr, der måtte forventes at være standardudstyr, og som derfor ikke skulle finansieres af fritidsbrugerne. En forespørgsel hos Børn og Unge har givet en foreløbig afklaring: Der er i princippet ikke noget, der kan kaldes standardudstyr på skolerne. De enkelte skoler fastlægger selv, ud fra deres daglige virksomhed, hvilket udstyr de har brug for.

Her tages ikke hensyn til, at faciliteterne også skal kunne bruges til fritidsformål.

C. Folkeoplysende voksenundervisning

Aftenskolerne modtager undervisningstilskud til aflønning m.v. af lærere og ledere. Den beløbsramme, der er til rådighed, fordeles i forhold til de ansøgende aftenskolers faktiske afholdte tilskudsberettigede lønudgifter i det senest afsluttede regnskabsår. Tilskud til lønudgifterne er opdelt i flere kategorier med forskellige tilskudsbrøker.

Der kan ydes løntilskud til undervisning, foredrag, fleksibel tilrettelagt aktivitet og studiekredse:

- Ifølge folkeoplysningsloven må det samlede tilskud til den folkeoplysende voksenundervisning ikke overstige 1/3 af de samlede udgifter til undervisning og foredrag m.v. i den enkelte aftenskole.
- Det samlede tilskud for undervisning for deltagere med handicap i relation til undervisning i et konkret emne må ikke overstige 8/9 af udgifterne til aflønning m.v. af ledere og lærere i forbindelse med denne undervisning.
- I Skanderborg Kommune (ligesom i en lang række af landets kommuner) er det besluttet, at der til instrumentalundervisning ydes tilskud med max. 5/7 af udgifterne til aflønning m.v. af ledere og lærere, idet der her undervises på små hold.

Folkeoplysningsudvalget foreslår, at tilskudsbrøken for undervisning for deltagere med handicap i relation til undervisning i et konkret emne ændres fra 7/9 til lovens maksimum på 8/9.

Ifølge folkeoplysningsloven kan kommunen beslutte, at der ydes særlige tilskud til nedsættelse af deltagerbetaling for særlige grupper, og til undervisning, der forudsætter små hold. Med formuleringen "undervisning for små" hold tænkes særligt på instrumentalthold og de særlige forhold i tyndt befolkede områder. Folkeoplysningsudvalget foreslår, at tilskudsbrøken for instrumentalthold ændres fra 5/7 til 8/9. Ændringen er foreslået for at imødekomme aftenskolernes ønsker om et bedre økonomisk fundament for etablering af undervisning, der forudsætter små hold.

D. Øvrige puljer

Udviklingspuljen er en lovpligtig pulje til udviklingsarbejde inden for lovens område. Puljen kan søges af såvel etablerede foreninger som selvorganiserede grupper og prioriteres til udvikling af aktiviteter, projekter, organisationsformer m.v., der har et folkeoplysende sigte. Med forslaget til nye retningslinjer lægges der op til, at puljen kan anvendes til en bred vifte af initiativer inden for lovens område – og at Folkeoplysningsudvalget kan fastsætte et eller flere specifikke temaer, der ønskes fremmet via tilskud fra puljen.

De temaer, der er nævnt i det reviderede forslag til retningslinjer, er valgt for at understøtte kultur-, fritids- og idrætspolitikken. Folkeoplysningsudvalget foreslår, at temaer minimum ændres i forbindelse med hver byrådsperiode.

Startpulje og anlægspulje

Der er ikke forslag om ændringer af disse puljer.

Økonomi

De foreslåede ændringer kan indtil videre holdes indenfor den afsatte ramme til det folkeoplysende områder. Hvis dette ikke længere kan ske, skal retningslinjerne tages op til ny vurdering. Tilskudsrammen er fordelt på puljerne som det ses af tabellen nedenfor, uden overførsler.

Tilskudstype	2023	2024
Medlemstilskud	3.429.000	3.699.080
Træner-/lederuddannelsesstilskud	573.000	528.666
Lokaletilskud - foreninger	2.188.000	2.320.000
Materialetilskud	220.000	220.000
Anlægspuljen	450.000	450.000

Udviklingspuljen (2024: grundbudget (376.000 kr.) fra Idrætspuljen)	37.000	413.000
Startpuljen (1)	293.000	
70+puljen (ophører pr. 31. december 2023) - midlerne er ikke disponeret for 2024	437.000	
Covid-19-puljen (ophørte pr. 31. december 2022) - midlerne er ikke disponeret for 2024	353.000	
Total	7.980.000	7.630.746
Tilskud til voksenundervisning	2.339.000	2.470.000
Lokaletilskud - aftenskoler	213.000	213.000
Total	2.552.000	2.683.000
Den samlede ramme	10.532.000	10.313.746

(1)2023 er i forhold til startpuljen kun overførte midler fra 2022 – der er ikke et grundbudget - og der forventes overført 293.000 kr. fra 2023 til 2024.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at forslag til retningslinjer/standard for tilskud til det folkeoplysende område godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, 6. december 2023, pkt. 109:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at afholde en temadrøftelse i udvalget om, hvordan det selvorganiserede på kultur-, fritids- og idrætsområdet understøttes.

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Forslag til reviderede retningslinjer for tilskud til det folkeoplysende område - okt 2023

Punkt 260: Videreudvikling af principper for Adelgade Syd og Asylgade

01.00.05-P22-1-22

Resume

Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til supplerende og kvalificerende principper for Adelgade Syd og Asylgade. Principperne vil herefter danne grundlag for færdiggørelse af dispositionsforslaget (skitseprojektet) for den sydlige del af Adelgade (fra Ole Lund Kirkegaards Stræde til Vestergade samt Asylgade fra Adelgade til Parkvej).

Sagsfremstilling

Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på udvalgmøderne i februar 2023 en række principper for omdannelsen af Adelgade Syd og Asylgade, samt at offentligheden herefter skulle præsenteres for principperne og inviteres til at bidrage med input til indretningen af bylivszonerne i det kommende projekt.

De vedtagne principper var:

Adelgade ensrettes fra nord mod syd på strækningen fra Ole Lund Kirkegaards Stræde til Alléen, og kørebanen udrettes til et lige og centreret gadeforløb med en selvstændig cykelsti i nordgående og modsatrettede kørselsretning.

- Asylgade ensrettes fra vest mod øst, så der skabes en stærk og visuel sammenhæng til Byparken og søen.
- Der skal fortsat kunne parkeres i Adelgades vestlige side. Pladserne etableres som kombinerede parkerings- og vareindleveringslommer.
- Der etableres hævede flader med jævne mellemrum for at reducere hastigheden, øge trygheden og skabe gode muligheder for niveaufri krydsning.
- Der etableres ny samlende belægning, som danner ”Byens gulv” i hele gaderummets bredde fra facade til facade, som vil bidrage til en gågadelignende stemning.
- Øget begrønning i form af træer og bede skaber inviterende og sanselige byrum, som indbyder til ophold.
- På de bredere, gågadelignende fortove indrettes zoner til f.eks. ophold/leg, udeservering, bodvogne, oplevelser, begrønning, cykel-parkering etc.
- Principperne for ”Byens gulv” og byrummets begrønning skal også på sigt kunne aflæses i udformningen af tilstødende gader og byrum, herunder Adelgade nord.

Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget blev på udvalgmøderne i august 2023 præsenteret for de bemærkninger og input, som borgerdialogen bidrog med, samt forskellige uddybende materialer, der belyste forskellige spørgsmål, der kom frem i borgerdialogen. På baggrund af det præsenterede ønskede udvalgene, at der skulle ske en yderligere politisk bearbejdning frem mod det endelige projekt/byggeprogram.

På et temamøde med Klima-, Miljø- og Planudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget den 23. november 2023 blev følgende emner derfor udfoldet yderligere og fremlagt til drøftelse:

- Gadens æstetik/karakter
- Materialevalg/bæredygtighed
- Sammenhæng til søen/Asylgade.

Under hvert punkt afholdt LYTT Architecture et kort oplæg, hvorefter der blev gennemført en workshop med øvelse og diskussion om emnet. Til sidst blev hovedpunkterne i diskussionen opsummeret. Diskussioner og opsummeringen er samlet i vedhæftede notat.

I tillæg til ovenstående emner blev det drøftet, at områdets indretning skal ske under hensyntagen til:

- En fornuftig efterfølgende drift
- Anlægsøkonomi og robusthed i løsningerne.
- Tilgængelighed og sikkerhed i de valgte løsninger.

På baggrund af drøftelserne på temamødet foreslås de vedtagne principper suppleret og nuanceret således vist med fed skrift:

- Adelgade ensrettes fra nord mod syd på strækningen fra Ole Lund Kirkegaards Stræde til Alléen, og kørebanen udrettes til et lige og centreret gadeforløb med en selvstændig cykelsti i nordgående og modsatrettede kørselsretning.
- Der skal fortsat kunne parkeres i Adelgades vestlige side. Pladserne etableres som kombinerede parkerings- og vareindleveringslommer.
- Der etableres hævede flader med jævne mellemrum for at reducere hastigheden, øge trygheden og skabe gode muligheder for niveaufri krydsning.
- Der etableres ny samlende belægning, som danner 'Byens gulv' i hele gaderummets bredde fra facade til facade, som vil bidrage til en gågadelignende stemning
 - Gadens belægning skal være rolig og velafstemt.
 - For at give liv til den brede gade kan der dog arbejdes med variation i formater og dimensioner.
 - En granitstensløsning foretrækkes, men en kombination af granit og tegl er også muligt. Genbrugsbrosten kan anvendes i mindre omfang, såfremt disse skæres, så støj reduceres, og tilgængeligheden for dårligt gående sikres.
- Øget begrønning i form af træer og bede skaber inviterende og sanselige byrum, der indbyder til ophold
 - Adelgade skal være en grøn gade, hvor beplantningens karakter understøtter fortællingen om Skanderborgs unikke placering i landskabet.
 - Den grønne gade skal fremstå naturlig, men ikke opleves som decideret vild natur.
 - Bedene skal være store og matche gadens udstrækning og bredde, hvor størrelsen visse steder kan gøre det muligt at bevæge sig ind i eller på tværs af et bed, eksempelvis via trædesten eller lignende.
 - Beplantningen skal være oplevelsesrig, og der bør arbejdes med variation i beplantningen herunder blomstrende eller farverige plantearter.
 - Beplantningen skal i så vid udstrækning som muligt bidrage positivt til gadens udtryk året rundt.
 - Beplantningen skal bidrage til at skabe mere læ i gaden.
- På de bredere, gågadelignende fortove indrettes zoner til f.eks. ophold/leg, udeservering, bodvogne, oplevelser, begrønning, cykel-parkering osv.
 - Ophold skal så vidt muligt etableres i tæt nærhed til de grønne bede.
 - Det generelle udtryk for opholdsmøbler skal ikke være for højtråbende, men relativt klassisk og afdæmpet i sit udtryk.
 - Der skal være opholdsmøbler med ryglæn, som fungerer godt for ældre mennesker.
 - Enkelte steder på gaden etableres særlige opholdsplateauer evt. i flere plateauer, som har et mere moderne udtryk og indbyder til en anden type ophold fra eksempelvis familier og unge mennesker.
 - Midtbynetværkets oplæg til byrumsmøbler kan evt. via en viderebearbejdning fungere som den enkelte butiks udsmykning langs facaden.
- Asylgade ensrettes fra vest mod øst, så der skabes en stærk og visuel sammenhæng til Byparken og søen.
 - Asylgade skal indrettes og have et udtryk, som kombinerer scenarie 1 + 2, se bilag.
 - Ophold i Asylgade skal ikke spredes ud, men primært koncentreret på det nordvestlige hjørne mod Adelgade, hvor der skal sikres lys og luft, så man kan nyde solen i læ.
 - Der skal indarbejdes en løsning, hvor tagvand fra nærliggende bygninger håndteres i gadens tværprofil.
 - Asylgade skal ikke indrettes med henblik på at blive fast 'markeds-gade' for den ugentlige torvedag.
 - Mulighed for begrønning af SuperBrugsens facade ønskes afsøgt.

- Principperne for 'Byens gulv' og byrummets begrønning skal også på sigt kunne aflæses i udformningen af tilstødende gader og byrum, herunder Adelgade nord.
 - Projektet må gerne arbejde med genbrugsmaterialer, men det må ikke være på bekostning af gadens æstetik, herunder den tidligere beskrevne ambition om en rolig og velafstemt gade.
 - Der kan arbejdes med genbrug af granit fra lokale kilder, f.eks. kommunens entreprenørgård samt evt. eksisterende brostensbelægninger fra andre steder i lokalområdet/kommunen. Der skal være fokus på den gode historie om genbrug af lokale materialer.
 - De genbrugte materialer må ikke tage magten i gadens udtryk. Det kan f.eks. opnås ved at gruppere de genanvendte materialer eller ved at anvende mindre formater. Eventuel genbrug af tegl skal derfor indpasses med øje for at skabe et roligt udtryk.

Møde med Midtbynetværket

Den 29. november 2023 blev der holdt et dialogmøde med MidtbyNetværket, hvor netværket blev inviteret til dialog i forhold til temamødets indhold og konklusioner. På baggrund af Midtbynetværkets tilbagemeldinger kan følgende principper overvejes tilføjet:

- De grønne byrum skal etableres, så vinden brydes og der ikke skabes vindtunneller.
- Bylivszonerne skal i videst mulig omfang etableres med markedsstik (el, vand og kloak).
- Placering og udformning af større fysiske elementer bør så vidt muligt tilpasses facadernes nuværende anvendelse og mulige fremtidige anvendelse.
- I den varierede belægning kan teglsten bidrage med noget mere organisk, og udnyttes til at øge anlæggets tilgængelighed, f.eks. ved indgangene til butikkerne.
- Adelgade og Asylgade skal ikke være fint poleret og bør spille ind i Ole Lund Kirkegaards finurlige univers.

Midtbynetværket har mulighed for at fremsende yderligere kommentarer inden den 5. december 2023. De vil i givet fald tilgå den videre politiske behandling af ovenstående supplerede principper.

Videre proces

Efter vedtagelsen af supplerede principper færdiggøres dispositionsforslaget og fremlægges til endelig vedtagelse på møderne i januar 2024. Herefter danner det vedtagne dispositionsforslag grundlag for den efterfølgende detailprojektering. Efter detailprojekteringen gennemføres udbudsprocessen med henblik på, at anlægsarbejder kan igangsættes 2025.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at de supplerede principper godkendes som beskrevet ovenfor.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at de supplerede principper godkendes som beskrevet ovenfor - dog således,
 - at det vedtagne princip vedrørende 'Byens gulv' suppleres og nuanceres således:
 - Gadens belægning skal være rolig og velafstemt
 - For at give liv til den brede gade kan der dog arbejdes med variation i formater og dimensioner
 - En kombination af granit og tegl eller alene granit. Genbrugsbrosten kan anvendes i mindre omfang, såfremt disse skæres, så støj reduceres, og tilgængeligheden for dårligt gående sikres
 - At der arbejdes med anvendelse af overfladevand, hvor det er muligt
 - at det til principperne tilføjes, at det tilstræbes at give Adelgade Syd et islæt, der refererer til Ole Lund Kirkegaards univers - gerne via genanvendelse af nuværende referencematerialer
- at det videre arbejde med færdiggørelse af dispositionsforslaget forudsættes at iagttage, at det samlede projekt kan finansieres af den budgetlagte anlægsramme.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, 5. december 2023, pkt. 164:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø med
 - tilføjelse: "at arbejde med anvendelse af overfladevand, hvor det er muligt"
 - rettelse under afsnittet om belægning blødes op til "En kombination af granit og tegl - eller alene granit. Genbrugssten..."

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Temamøde_23.11.2023_Oplæg til workshop_incl. 3 scenarier for Asylgade

Temamøde_23.11.2023_Notat_Opsamling på workshop

Punkt 261: Lokalplan 1203 - Kildebjerg Ry Øst, etape 4 - hørings svar og endelig vedtagelse

01.02.05-P16-28-21

Resume

Forslag til Lokalplan for Kildebjerg Ry Øst etape 4 har været i høring. Høringsfristen er udløbet, og da der er kommet en indsigelse, anmodes Byrådet om at tage stilling til det indkomne hørings svar og til endelig vedtagelse af planen.

Sagsfremstilling

Kildebjerg Ry A/S har anmodet om igangsætning af planlægning for boliger i form af rækkehuse i et plan, dobbelthuse i to plan og parcelhuse på små grunde i et plan. Klima-, Miljø- og Planudvalget besluttede den 3. januar 2023 at sætte planlægningen i gang. Byrådet besluttede den 27. september 2023 at sende forslag til lokalplan i høring.

Projektområdet/baggrund

Det område, der laves lokalplan for, ligger i den østlige del af Ry med 2,5 km til centrum. Lokalplanområdet er sidste etape i boligområdet Kildebjerg Ry. Lokalplanområdet afgrænses derfor mod nord og mod vest af et boligområde med parcelhuse. Mod syd og mod vest afgrænses lokalplanområdet dels af en støjvold og dels af Skovagervej.

[Link til digital lokalplan](#)

[Link til Google Maps](#)

[Link til netgis](#)

Hørings svar

Der er kommet ét hørings svar. Dette hørings svar er vedlagt. Administrationens bemærkninger fremgår i dagsordenspunktet. Fotomateriale samt forslag til bestemmelser, som er udarbejdet på baggrund af hørings svaret, fremgår af bilag. Afsenderen af hørings svaret er grundejerforeningen Kildebjerg-Ry Østfasen. De har ros til lokalplanen samt processen omkring lokalplanen, hvor de oplever, at deres henvendelse tidligere i processen er taget seriøst.

Grundejerforeningen har to ønsker til ændringer/præciseringer:

1.

Grundejerforeningen ønsker, at det skal fremgå mere tydeligt, hvordan belægningen i området skal udføres, herunder veje, fortove og kantsten. De ønsker, at belægningerne skal udføres i samme stil, kvalitet og materialer, som den allerede bebyggede del af østfasen. Det vil sige, at veje etableres med asfalt, kanten af granit og fortove af fliser lagt i et bestemt mønster.

Til dette bemærker administrationen, at de tidligere lokalplaner for Kildebjerg Ry øst ikke forholder sig til materialer på belægninger i dette detaljeringsniveau. Administrationen har været i dialog med udvikler om emnet. De oplyser, at det er deres intention, at fortov, kantsten og vej langs Skrivervænget udføres, som man har gjort ved de øvrige veje og dermed i overensstemmelse med grundejerforeningens hørings svar. Disse arealer ligger dog uden for lokalplanområdet, hvilket betyder, at det ikke kan skrives ind i lokalplanen, og at administrationen derfor ikke kan håndhæve det.

Kildebjerg Ry A/S ønsker ikke, at materialerne skrives ind i lokalplanen som et krav på vejstykkerne A-B, C-D, E-F og G-H. Argumentet er blandt andet, at det er en anden bebyggelsesstruktur med mere tæt bebyggelse i dette område. Idet der ikke har været krav til belægninger i tidligere lokalplaner, mener administrationen ikke, at det bør være et krav i denne lokalplan. Kildebjerg Ry A/S er positive overfor, at der stilles krav til materialer i delområde D, det vil sige på en strækning af ca. 9 meter, som starter ved lokalplangrænsen mod Skibing Allé og slutter ved de første rækkehusgrunde. Dette vil imødekomme grundejerforeningens høringssvar delvist, og det vurderes derfor at være en hensigtsmæssig løsning.

2.

Grundejerforeningen ønsker, at bestemmelser om hækbeplantning ændres. I de øvrige lokalplaner i Kildebjerg Ry øst er der detaljeret bestemmelse om hvilke plantearter, der må anvendes til hække. Kun avnbøg må anvendes mellem grundene, og kun rød kornel må anvendes mod henholdsvis vej og bagskel. I den aktuelle Lokalplan 1203 er der bestemmelser om, at alle hække skal være avnbøg. Grundejerforeningen ønsker, at hække mod Skrivervænget skal være rød kornel, således at vejen opnår samme udtryk som de andre eksisterende veje i området.

Til dette bemærker administrationen, at det vil være hensigtsmæssigt at stille krav om rød kornel i hække mod Skrivervænget. Årsagen til, at administrationen havde valgt helt at undgå rød kornel i det nye område er, at bebyggelsestætheden er en anden, og avnbøg vil i dele af året være mere tæt og dermed nemmere kunne skærme de små grunde, som størstedelen af lokalplanområdet består af. Derudover har vi for år tilbage fået indtrykket af, at rød kornel ikke er ønsket af alle beboerne i Kildebjerg Ry øst. At det netop er grundejerforeningen, der som repræsentant for beboerne i området ønsker rød kornel i en del af området og i nærhed til tidligere vedtaget lokalplanområde betyder, at vi vil anbefale, at bestemmelserne ændres således, at grundejerforeningens ønske imødekommes.

Yderligere tilretninger af lokalplanen

Administrationen anbefaler, at der foretages mindre tekniske rettelser vedrørende retsvirkninger.

Økonomi

Afledte udgifter

Det vurderes, at der ikke vil være kommunale anlægsudgifter forbundet med projektet. Umiddelbart udenfor lokalplanområdet langs Skrivervænget er der endnu ikke anlagt et fortov, som beskrevet i eksisterende Lokalplan 1112. Det er aftalt, at fortov skal færdiggøres af udvikler, inden parcelhusene i denne lokalplan med udkørsel til Skrivervænget tages i brug. I regnvandshåndteringsrapporten er det foreslået, at der anlægges en asfaltvulst i forbindelse med eksisterende sti. Det er aftalt med udvikler, at de bekoster denne.

Klimapåvirkning

Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre en negativ klimapåvirkning. Der er foretaget en meget overordnet vurdering af lokalplanens afledte klimapåvirkning på baggrund af den tilgængelige viden. Lokalplanens bestemmelser vedrørende mobilitet, bebyggelse, anlæg og beplantning kan bidrage til CO₂-reduktion sammenlignet med et standardprojekt, men med nuværende vidensniveau kendes effekten af dette ikke.

Lokalplanen indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser, som fremmer CO₂-venlige transportformer. Der er dog god kobling til det eksisterende stinet og dermed mulighed for, at kommende beboere kan cykle eller gå mod Ry centrum, stationen eller byens andre knudepunkter. Lokalplanen indeholder ikke i væsentlig grad bestemmelser, der sikrer høj andel af beplantning, som kan bidrage til CO₂-reduktion.

Lokalplanens disponering og bestemmelser vedrørende bebyggelse understøtter til en vis grad muligheden for lavere ressourceforbrug i forbindelse med byggeri og drift. Den væsentligste klimareducerende effekt i planen er, at planen er meget kompakt, med små grunde, hvilket giver en lavere klimabelastning til vejanlæg, forsyningsledninger m.v. Desuden er der tale om relativt små boliger (fra rækkehuse på 95 m² til kompaktparcelhuse på 160 m²), hvilket giver en væsentlig CO₂-effekt. En større andel af bebyggelsen er tænkt som sammenbyggede huse, som ved opførelse har et lidt mindre materialeforbrug og mindre varmetab pr. boligenhed end fritliggende huse. Kildebjerg Ry A/S oplyser, at den kommende ejer og udvikler har meget fokus på at minimere materialespild.

Der er som en del af bestemmelserne om terræn arbejdet med minimal jordflytning, hvilket vil reducere CO₂-belastningen fra byggemodningsfasen. Lokalplanen giver mulighed for solenergianlæg på tagarealer.

Dialog og høring

Der er afholdt offentlig høring i en periode af 4 uger.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Lokalplan 1203 vedtages endeligt med følgende ændringer:
 - § 8.13 "Veje samt køre- og parkeringsarealer, skal udføres med tæt belægning." Til bestemmelsen tilføjes: "Boligvej A-B skal inden for delområde D belægges med asfalt. Fortov langs boligvej A-B skal inden for delområde D belægges med fliser i samme farve, i samme materialemæssige udtryk (betonfliser), i samme dimensioner og lagt i samme mønster, som fliser som vist på nedenstående foto. Kantsten mellem fortov og boligvej A-B skal inden for delområde D anlægges i granit i samme farve og dimensioner som kantsten som vist på nedenstående foto." (foto indsættes i bestemmelsen)
 - § 7.6 "Hække skal være avnbøg (carpinus betulus)" erstattes med: "I delområde A, skal hække langs vejskel mod Skrivervænget udføres som dobbeltrækket rød kornel (cornus sanguinea). Hække i den øvrige del af lokalplanområdet skal være avnbøg (carpinus betulus)."
 - tilføjelser i redegørelsen mht. belægnings, hække og ekspropriation.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, 5. december 2023, pkt. 171:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

samlet høringssvar fra grundejerforeningen

forslag til rettelser af lokalplan 1203

lokalplanforslag 1203 - Kildebjerg ry Øst 4. etape

Punkt 262: Kommuneplantillæg 21-18 og Lokalplan 1199 for daginstitutionsformål syd for Virringvej, Virring - forslag til udsendelse i høring

01.02.05-P16-19-22

Resume

Byrådet anmodes om at tage stilling til, om vedlagte forslag til Kommuneplantillæg 21-18 og Lokalplan 1199 Daginstitution syd for Virringvej, Virring, skal sendes i offentlig høring.

Sagsfremstilling

Projektområdet

Efter forelæggelse af høringssvar fra for-offentlighedsfasen besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget den 23. august 2023 at igangsætte planlægning for en daginstitution syd for Virringvej i Virring.

Området for daginstitutionen ligger i den nordlige del af matrikel nr. 10a, Virring by, Fruering, i den nordøstlige del af Virring. Lokalplanområdet omfatter desuden matrikel nr. 8m, 5f, 8u, 11dz, 11dø, 9a samt en del af matrikel nr. 8v Virring By, Fruering, til brug for rekreative arealer samt en del af matrikel nr. 7000d Virring By, Fruering. Matrikel nr. 8u Virring By, Fruering, medtages til brug for en enkelt boligbebyggelse for at afslutte boligområdets kant. Matrikel nr. 5f Virring By, Fruering, ligger i dag i landzone. For at overføre dette areal til byzone medtages matriklen i lokalplanområdet. Lokalplanområdet udgør et samlet areal på knap 8,5 ha.

Lokalplanområdet afgrænses af Virringvej mod nord, gårdbebyggelser og markarealer mod syd og øst, samt den eksisterende by med parcelhusbebyggelse mod vest.

Link til [Google Maps](#)

Link til [kort.skanderborg](#)

Link til [digital lokalplan](#)

Forslag til kommuneplantillæg

Størstedelen af lokalplanområdet er ikke med i Kommuneplan 21, hvorfor forslag til Kommuneplantillæg 21-18 udlægger to nye rammer. En del af området udlægges til offentlige formål og en del af området til rekreative formål. Endvidere udvides kommuneplanramme 14.B.02 til at omfatte hele matrikel nr. 8u samt en mindre del af matrikel 10a, Virring By, Fruering, som en naturlig afrunding af byen.

Forslag til lokalplan

Forslag til Lokalplan 1199 giver mulighed for opførelse af en daginstitution. Daginstitutionen og dertil hørende udearealer placeres umiddelbart syd for Virringvej. Indenfor den vestlige del af lokalplanområdet ligger den eksisterende bypark Engen samt et § 3-område. Syd for daginstitutionen ligger ligeledes et rekreativt areal. Inddragelsen af de rekreative arealer sikrer sammenhæng mellem den eksisterende by og den kommende daginstitution. Sammenhængen sikres blandt andet via stiforbindelser mellem daginstitutionen og eksisterende stinet i Virring. Lokalplanen giver desuden mulighed for en enkelt boligbebyggelse langs Virringvej indenfor matrikel nr. 8u Virring By, Fruering.

Matrikel nr. 10a Virring By, Fruering, er på knap 39 ha. Matriklen er opkøbt af Skanderborg Kommune med henblik på strategisk byudvikling, når der på sigt igen er kapacitet i Virring-distriktet. Daginstitutionen vil således være første skridt i en langsigtet, fremtidig udvikling af et større byudviklingsområde.

Lokalplanforslaget udlægger areal til en adgangsvej med overkørsel fra Virringvej. Vejen skal i første omgang fungere som adgangsvej til daginstitutionen, og den vil på sigt kunne servicere et kommende boligområde mod øst.

Håndtering af regnvand

Langt det meste af Virring er separatkloakeret. Det er vurderet, at det kan medføre udfordringer at koble lokalplanområdet på det eksisterende system, da kapaciteten er begrænset i det eksisterende regnvandsledningsnet. Derfor udarbejdes et tillæg til spildevandsplanen, der midlertidigt udlægger området til spildevandskloakering. Bygherre skal selv håndtere al overfladevand/regnvand, både hverdagsregn og regnvand fra ekstreme regnskyl. Når området i fremtiden skal videreudvikles til boligområde, vil hele området blive udlagt til separatkloakering. Til den tid vil lokalplanområdet blive koblet på det overordnede system. Hvor længe den midlertidige løsning skal anvendes, er således et spørgsmål om, hvornår det politisk prioriteres at udarbejde planlægning for resten af området.

Jordbundsprøver har vist, at nedsivning af regnvand ikke er en mulighed. Administrationen peger på en midlertidig løsning, hvor al regnvand, herunder det forurenede regnvand fra vej- og parkeringsarealer, ledes kontrolleret til regnbede med filtermuldslag, hvor vandet renses forholdsmæssigt. I de tilfælde, hvor regnbedene løber over, vil vandet løbe over og søge til naturlige lavninger på kommunens egen matrikel, som det gør i dag. Det vil således ikke være til gene for andre.

Magelæg

For at skabe en trafiksikker adgang mellem boligområdet nord for Virringvej og det nye område, udlægges der areal til sti fra området til Skoletofte. Denne løsning medfører, at der skal ske et magelæg mellem Skanderborg Forsyning A/S og Skanderborg Kommune for en del af matrikel nr. 10a og 8v Virring By, Fruering. I forbindelse med endelig vedtagelse af Lokalplan 1199 og Kommuneplantillæg 21-18 vil der udarbejdes et særskilt dagsordenspunkt om magelæget. I forbindelse med magelæget kan der ske en skelberigtigelse mellem matrikel nr. 8v og 8p Virring By, Fruering, hvilket kan medføre en mindre tilretning af lokalplanafgrænsningen i forbindelse med endelig vedtagelse.

Miljøscreening

Der er med henvisning til lov om miljøvurdering af planer og programmer blevet foretaget en miljøscreening. Miljøscreeningen har ikke medført krav om udarbejdelse af en egentlig miljøvurdering. Miljøscreeningen indgår som bilag i lokalplanforslaget.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. december 2023:

Med de redaktionelle ændringer i lokalplanforslaget gives der mulighed for, at der inden for lokalplanområdet kan ske genanvendelse af overskudsjord fra byggeriet. Derfor tilføjes en bestemmelse til § 7.1, som giver mulighed for, at der for et mindre område kan terrænreguleres +3 meter inden for delområde III, hvis terrænreguleringerne samtidig har et landskabeligt formål. Udpegningen, hvor der kan ske yderlige terrænreguleringer, tager højde for eksisterende strømningsveje i området, og vurderes ikke at hindre disse. Forslag til Lokalplan 1199 er opdateret som bilag.

Økonomi

Afledte udgifter

Byrådet har afsat 31,8 mio. kr. i 2024 pris- og lønniveau til daginstitutionen.

Der vil være en mindre omkostning forbundet med den midlertidige regnvandshåndteringsløsning. Det forventes dog at kunne indeholdes i de afsatte midler til daginstitution, idet der ikke betales tilslutningsbidrag for regnvand til Skanderborg Forsyning, før den endelige spildevandsløsning udføres.

Når daginstitutionen i fremtiden skal kobles på det overordnede system, vil der skulle betales tilslutningsbidrag.

I forbindelse med lokalplanen vil der være afledte infrastrukturudgifter. Administrationen har lavet et skitseoverslag for vejprojektet og de nye stier i området. Skitseoverslaget lyder på 5.000.000 kr. Normalt ville administrationen først anmode om midlerne i forbindelse med endelig vedtagelse af lokalplanen, men i dette tilfælde skal adgangsvejen bruges som byggepladsvej i forbindelse med etablering af daginstitutionen. Der vil derfor komme udgifter til projektering af vej- og stiprojektet. Dette skyldes, at administrationen ønsker at fremskynde anlæggelsen af adgangsvejen, så anlæggelsen af denne ikke påvirker tidsplanen for daginstitutionen. Udgifterne afholdes indenfor den forventede bevilling til byggemodningsprojektet "Toftelunden i Verring". Se eventuelt sag på byrådsmødet i december om byggemodninger i 2024.

For rådgivning til udarbejdelse af skitseprojekt med anlægsoverslag for vej og stier vurderes en pris på 250.000 kr. Anlægsoverslaget vil danne grundlag for forventet anlægsudgift for infrastruktur i forbindelse med endelig vedtagelse af lokalplanen.

Klimapåvirkning

Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre en negativ klimapåvirkning. Særligt når der udlægges nye udlæg, der tidligere har henligget som bar mark.

Der er foretaget en meget overordnet vurdering af lokalplanens afledte klimapåvirkning på baggrund af den tilgængelige viden. Lokalplanens bestemmelser vedrørende mobilitet, bebyggelse, anlæg og beplantning kan bidrage til CO₂-reduktion sammenlignet med et standardprojekt, men med nuværende vidensniveau kendes effekten af dette ikke.

Lokalplanen indeholder store rekreative arealer, som ikke bebygges. Nogle af disse arealer er allerede udlagt til rekreative arealer, og vil dermed ikke have en ændret klimapåvirkning. Men for de arealer, der i dag er dyrkede marker, vil det reducere CO₂-udledningen, at arealerne går fra dyrkede til udyrkede rekreative arealer. Lokalplanens disponering og bestemmelser vedrørende stier fremmer brugen af CO₂-venlige transportformer.

I forbindelse med kommunale byggerier skal byggeriet opfylde Skanderborg Kommunes "Politik for Kommunalt Byggeri", som indeholder skærpede krav i forhold til grænseværdien for CO₂-udledning. Det betyder, at byggeriet vil skulle opfylde et max. klimaaftryk på 9 kg CO_{2,eq}/m² pr. år. Gældende bygningsreglements krav for bygninger over 1.000 m² vil i 2025 være på 10,5 kg CO_{2,eq}/m² pr. år.

Dialog og høring

Borgerinddragelse sker efter planlovens bestemmelser, dvs. direkte meddelelse til grundejere og andre berørte parter samt ved annoncering på kommunens hjemmeside. Derudover indrykkes henvisningsannoncer i Uge-Bladet.

Det er administrationens vurdering, at høringsfristen for kommuneplantillægget er 7 uger, idet der er tale om mere end en mindre ændring i kommuneplanens rammedel, eller der er tale om mere end uvæsentlige ændringer i planens hovedstruktur. Som følge heraf bør høringsfristen for lokalplanen fastsættes til 7 uger.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at forslag til Kommuneplantillæg 21-18 og forslag til Lokalplan 1199 offentliggøres og sendes i 7 ugers høring
- at der ikke foretages en egentlig miljøvurdering af planen
- at den offentlige bekendtgørelse af kommunens beslutning om, at der ikke skal foretages en egentlig miljøvurdering af planen, offentliggøres samtidig med planforslaget
- at udgifterne til projektering af vej- og stiprojekt afholdes indenfor forventet bevilling til byggemodning af Toftelunden i Virring, bevilling som søges på byrådsmødet den 20. december 2023.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til Kommuneplantillæg 21-18 og forslag til Lokalplan 1199 - inklusive de redaktionelle ændringer, som er indstillet af Klima-, Miljø- og Planudvalget - offentliggøres og sendes i 7 ugers høring
- at der ikke foretages en egentlig miljøvurdering af planen
- at den offentlige bekendtgørelse af kommunens beslutning om, at der ikke skal foretages en egentlig miljøvurdering af planen, offentliggøres samtidig med planforslaget
- at udgifterne til projektering af vej- og stiprojekt afholdes indenfor forventet bevilling til byggemodning af Toftelunden i Virring, bevilling som søges på byrådsmødet den 20. december 2023.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, 5. december 2023, pkt. 172:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø med tilføjelse af redaktionelle ændringer inden den videre politiske behandling.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag - Oversigtskort, Virring

Bilag - Kommuneplanrammer - Kommuneplantillæg 21-18

Forslag til Kommuneplantillæg 21-18 inkl. screening for miljøvurdering

Screening for miljøvurdering af Lokalplan 1199 og Kommuneplantillæg 21-18

Forslag til lokalplan 1199 - Daginstitution syd for Vurringvej Virring inkl screening for miljøvurdering

Punkt 263: Tilretning af kommuneplanrammer ifm. lokalplanlægning ved Klostermøllevej, Voerladegård

01.02.05-P16-18-21

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til udarbejdelse af kommuneplantillæg sideløbende med lokalplanlægningen for et boligområde i Voerladegård.

Sagsfremstilling

Den 8. august 2023 besluttede Klima-, Miljø- og Planudvalget at igangsætte lokalplanlægningen for et areal i Voerladegård, som forud for igangsætningen allerede var indeholdt i kommuneplanramme 16.B.01.

I lokalplanprocessen er det opdaget, at kommuneplangrænsen for 16.B.01 ikke følger det matrikelskel, som fungerer som lokalplanens østlige afgrænsning. Til gengæld er der et lille overlap fra kommuneplanramme 16.O.02, som vedrører nabomatriklen, som er ejet af Skanderborg Kommune.

[Link til Gis](#)

Udvikler har tegnet deres bebyggelsesplan efter at kunne udnytte grunden frem til skelgrænsen. Det er denne bebyggelsesplan, lokalplanen blev igangsat på baggrund af.

Administrationen anbefaler, at der oprettes et kommuneplantillæg, der udvider kommuneplanramme 16.B.11 i det nordøstlige hjørne, så kommuneplanrammen, lokalplanrammen og matrikelskel stemmer overens. Kommuneplanramme 16.O.02 tilpasses i det samme hjørne, så den passer med matrikelgrænsen. Kommuneplanrammernes bestemmelser ændres ikke.

Økonomi

Kommuneplantillægget afleder ikke offentlige udgifter.

Dialog og høring

Da der er tale om en mindre tilretning omhandlende et areal, der er igangsat lokalplanlægning for, anbefaler administrationen, at der ikke opstartes en indledende dialog/foroffentlighedsfase i forbindelse med kommuneplantillægget.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der udarbejdes et kommuneplantillæg sideløbende med lokalplanen
- at kommuneplantillægget udarbejdes uden foroffentlighed.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at der udarbejdes et kommuneplantillæg sideløbende med lokalplanen
- at kommuneplantillægget udarbejdes uden foroffentlighed
- at de afledte konsekvenser på kapacitet i dagtilbud og skole i Voerladegård skal undersøges nærmere frem mod lokalplanens vedtagelse.

Beslutning fra Direktionen, 27. november 2023, pkt. 279:

Fraværende: Frederik Gammelgaard

Direktionen vedtog at indstille,

- at der udarbejdes et kommuneplantillæg sideløbende med lokalplanen
- at kommuneplantillægget udarbejdes uden foroffentlighed
- at de afledte konsekvenser på kapacitet i dagtilbud og skole i Voerladegård skal undersøges nærmere frem mod lokalplanens vedtagelse.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Projektmappe

Bebyggelsesplan version A

Kommuneplanrammer

Punkt 264: Igangsætning af lokalplan og kommuneplantillæg for et bofællesskab i Alken

01.02.05-P16-2-19

Resume

Økonomi- og Erhvervsudvalget skal tage stilling til igangsætning af lokalplan og kommuneplantillæg for et boligområde i Alken.

Sagsfremstilling

Den 9. december 2020 vedtog Økonomiudvalget, at planlægningen for et bofællesskab i Alken skulle igangsættes, når planarbejdet for Anes Høj (som nu hedder Else Maries Høj) var færdig. Lokalplanen for Else Maries Høj blev vedtaget i august 2022, dog har der ikke været ressourcer i administrationen til at påbegynde planarbejdet før nu.

Udvikler har anmodet om igangsætning af planlægningen af et bofællesskab i den sydlige del af Alken, nord for Emborgvej. Arealet er ikke en del af en kommuneplanramme, hvorfor der også skal udarbejdes et kommuneplantillæg. Projektmateriale er blevet revideret siden sidste indstilling, hvorfor arealet, der nu ønskes bebygget, er udvidet en smule, og antallet af boliger er steget med 1. Det reviderede projektmateriale er vedlagt som bilag.

Projektet omhandler den østlige del af matrikel 4c og hele matrikel 3bf. Begge matrikler er inden lokalplanens påbegyndelse landbrugsjord. Den vestlige del af området er indenfor skovbyggelinjen. Begge matrikler ligger indenfor OSD og indenfor udpegningen "Særlige landskabelige interesser" med landskabskarakteren "Sølandskab" i den syd- og østlige ende og "Ådal" i den vestlige ende. I den vestlige ende er der desuden § 3-beskyttet natur, som også er udpeget som økologisk forbindelse.

[Link til Gis](#)

[Link til Google Maps](#)

Bofællesskabet ønskes opført i den østlige del af matrikel 4c på et areal, der er ca. 4 ha stort. Her er en eksisterende ejendom, som bevares og sælges fra. Driftsbygningerne bevares til brug for bofællesskabet. Den vestlige del af matrikel 4c friholdes fra bebyggelse.

Projektet består af:

- 39 tæt-lav seniorboliger, som i første omgang alle er lejeboliger
- 10 åben-lav boliggrunde til familier, som ønsker at bo tæt på deres seniorer
- En eksisterende ejendom, som sælges fra samt dertil hørende bygninger, som benyttes til bofællesskabet
- Et fælleshus til lokalplanens beboere.

I forbindelse med lokalplanprocessen vil der desuden blive arbejdet med:

- Forholdet mellem boliger og parkeringspladser, herunder placering (aftalt med udvikler)
- Håndtering af klimavand

- Sikring af grundvandet mod forurening fra bebyggelsen
- Sikring af natur og biodiversitet
- Bæredygtige materialer, der passer ind i naturen
- Stiforbindelser til omkringliggende funktioner
- Sikring af landsskabets karakterer bl.a. via minimal terrænregulering, som vil medføre mindst mulig flytning af jord.

Naturgenoprettelse

Matrikel 3bf er et Natura-2000 areal, som desuden ligger indenfor søbeskyttelseslinjen og er udpeget som økologisk forbindelse. Bygherre ønsker at udføre naturgenopretning på grunden samt på den vestlige del af matrikel 4c, som ikke allerede er § 3 under opsyn og vejledning af administrationen. Administrationen vurderer, at forslaget vil fremme en øget naturværdi sammenlignet med eksisterende forhold. Naturgenoprettelsen er i form af ekstensiv græsning og muligvis nogle trampestier eller grusstier, der forbinder hele området. En lokalplan vil ikke kunne sikre naturgenoprettelsen, da der forinden lokalplanens udførelse er eksisterende lovlig anvendelse i form af landbrug. Stierne, uanset type, forudsætter tilladelser fra Miljøstyrelsen.

Det er administrationens vurdering, at det er bedst kun at lade lokalplanen og kommuneplantillægget gælde for matrikel 4c, mens naturgenoprettelsesprojektet på matrikel 3bf udvikles og myndighedsbehandles sideløbende. Projektet kan i så fald sikres via servitutter. Udvikler har på mødet den 9. november 2023 fremvist et forslag til servitutter i papirform.

Da boligområdet på matrikel 4c allerede har været i foroffentlighed i 2020 med en lignende bebyggelsesplan, kan planlægningen igangsættes uden ny foroffentlighed. Hvis Byrådet vælger at medtage matrikel 3bf i lokalplanen, vil der skulle køres en ny foroffentlighed efter planlovens § 23 c.

Politikker

Projektet er i overensstemmelse med natur- og miljøpolitikken, udviklingspolitikken (særligt strategispor 3 og 4), boligpolitikken og landdistriktspolitikken.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. december 2023:

Kapacitet på dagtilbudsområdet

På Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 4. maj 2023 behandlede udvalget kapacitetsopgørelsen for dagtilbudsområdet Skanderborg Kommune 2022-2032. Den analyse sammenholder den nyeste befolkningsprognose med den aktuelle og planlagte kapacitet på dagtilbudsområdet. For området Ry, Gl. Rye og Bjedstrup gælder det, at der med den planlagte udvidelse af antal pladser vil være den nødvendige kapacitet på dagtilbudsområdet fremadrettet.

Der er efterfølgende også lavet en analyse, hvor de planlagte og påtænkte udvidelser i forhold til kommune- og lokalplaner indgår, og hvor de er set i forhold til kapaciteten. Dette ændrer ikke på, at det er vurderingen, at kapaciteten på dagtilbudsområdet vil være dækkende. Der kan dog opstå kapacitetsudfordringer sidst i perioden (frem mod 2033), men der er behov for at afvente den reelle udvikling, inden det vurderes, om der er behov for yderligere kapacitet.

Kapacitet på skoleområdet

På mødet den 4. maj 2023 behandlede Børne- og Ungdomsudvalget også sagen ”Kapacitet på skolerne - ny elev- og klassetalsprognose fra 2023”. Den analyse viser også, at der ikke vil være kapacitetsudfordringer på Bjedstrup Skole og Mølleskolen på sigt (de nuværende kapacitetsudfordringer på Mølleskolen løses, når den nye skole i Ry står klar).

På samme måde som ovenfor er der også lavet en analyse, hvor man har set på de planlagte og påtænkte udvidelser i forhold til kommune- og lokalplaner, herunder også i Alken. Det er vurderet, at der heller ikke på skoleområdet vil være behov for udvidelser, hvis disse udvidelser realiseres.

Økonomi

Boligprojektet forventes ikke at medføre offentlige udgifter.

Klima

Generelt vurderes det, at byudvikling overordnet vil medføre en negativ klimapåvirkning. I dette projekt oplyser ansøger dog, at projektets målsætning er, at opførelsen af boligerne vil udlede under 5 kg CO₂/år, hvilket stemmer overens med regeringens forventede krav til CO₂-udledning i 2029, jf. Bolig og Planstyrelsens skema for LCA i bygningsreglementet.

Ansøgningsmaterialet beskriver flere tiltag til at imødegå klimabelastning fra byggeriet, herunder at bebyggelsen ønskes opført i trækonstruktioner med vedligeholdelsesfrie facader af træ, skifer, aluminium, stål eller solceller. Tage udføres som grønne tage med sedum. Gennemføres naturgenoprettelsesprojektet, vil dette desuden være en gevinst for den omkringliggende natur.

Placeringen af boligudbygningen i Alken har desuden den klimamæssige fordel, at det nærliggende trinbræt muligvis kan reducere behovet for biler.

Dialog og høring

I 2020 har der været tidlig dialog med borgermøde i Alken. Samme år besluttede Økonomiudvalget, at planlægningen for et bofællesskab i Alken skulle igangsættes, når planarbejdet for Else Maries Høj var færdig. Der lægges ikke op til et nyt borgermøde i forbindelse med igangsætningen. Alkens repræsentanter i landsbyfællesskabet samt repræsentanter fra Alkens borgerforening vil blive indbudt til dialogmøde. Forslag til lokalplan og kommuneplantillæg forventes at komme i offentlig høring i 6-8 uger.

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at planlægningen for kommuneplantillæg og lokalplan igangsættes for matrikel 4c.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Ved mødet blev det oplyst, at administrationen på baggrund af en fornyet gennemgang af det reviderede projektmateriale, som bl.a. indbefatter en udvidelse af det areal, som ønskes bebygget, nu anbefaler en fornyet foroffentlighed efter planlovens §23c forud for igangsætning af planlægningen.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at der - da der er tale om et ændret projektforslag - igangsættes foroffentlighedsfase/indkaldelse af idéer og forslag jf. planlovens § 23c på 6 uger
- at der afholdes borgermøde i forbindelse med foroffentlighedsfasen
- at en eventuel efterfølgende lokalplan overvejes udarbejdet som en projektlokalplan
- at det sideløbende med planlægningen skal sikres, at naturgenopretningsprojektet på arealet tættest på søen bliver realiseret.

Beslutning fra Direktionen, 27. november 2023, pkt. 280:

Fraværende: Asbjørn Friis Jensen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø, dog således at sagen tilføres information om kapacitet forud for den politiske behandling.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Kort naturbeskyttelse

Landskabskarakterer

Alken Søbred projektmappe

Punkt 265: Godkendelse af strukturplan for håndtering af spildevand fra Hørning

06.03.10-P20-2-23

Resume

Byrådet skal tage stilling til Strukturplan for Hørning Renseanlæg, der beskriver, at spildevand fra Hørning og Stilling i fremtiden ledes til Skanderborg Forsynings renseanlæg i Skovby.

Sagsfremstilling

Strukturplanen for Skanderborg Forsyning vedrørende fremtidig rensning og håndtering af spildevand blev vedtaget af Byrådet den 28. april 2021. Udover at arbejde videre med at gennemføre centralisering vedrørende Ry og Gl. Rye blev det besluttet at afklare de økonomiske betingelser ved at overføre spildevand fra Hørning til Viby og videre til rensning på det nye Marselisborg Renseanlæg.

Ovenstående er belyst i Strukturplan for Hørning Renseanlæg, hvor det konkluderes, at det entydige økonomisk, miljø- og klimamæssige mest attraktive scenarie er at afskære spildevand fra Hørning og Stilling til Skanderborg Forsynings renseanlæg i Skovby.

Resultatet af analyserne, som danner grundlag for Strukturplan for Hørning renseanlæg, er præsenteret på Byrådets temamøde i forlængelse af generalforsamlingen for Skanderborg Forsyning A/S den 23. maj 2023. Desuden er resultaterne fra strukturplananalyserne drøftet med bestyrelsen for Skanderborg Forsyning A/S på bestyrelsesmøderne den 12. september og 31. oktober 2023.

Bestyrelsen har besluttet at indstille scenarie 2 med afskæring af spildevand fra Hørning og Stilling til renseanlægget i Skovby, til godkendelse i Byrådet.

Byrådet vedtog den 28. april 2021 bl.a.:

- at arbejde videre med afsæt i at gennemføre scenarie 2, som indebærer, at Skanderborg Centralrenseanlæg udbygges, Gl. Rye, Ry og Hørning renseanlæg nedlægges, og spildevand herfra sendes til centralrenseanlægget i Skanderborg.
- at igangsætte planlægningen for Skanderborg Forsyning A/S anlæg på Døjsøvej, herunder med iværksættelse af VVM. Det afklares sideløbende hermed:
 - hvad de økonomiske betingelser er ved at overføre spildevand fra Hørning til Viby og videre til rensning på det nye Marselisborg Renseanlæg
 - mulighederne og konsekvenserne for at lave en trinvis udbygning af Skanderborg Centralrenseanlæg til at kunne rense spildevandet fra Gl. Rye og Ry samt Voerladegård for evt. siden at rense spildevandet fra Hørning.

Siden den overordnede strukturplan er vedtaget, er det konstateret, at kapaciteten på Skovby Renseanlæg er større end oprindeligt vurderet, blandt andet som følge af ændret styring. Derfor er der analyseret scenarier for Hørning Renseanlæg, hvor også Skovby Renseanlæg som afskæringsmulighed indgår.

Der er analyseret på fire alternative scenarier:

- Scenarie 1 - Hørning til Skovby (spildevandet fra Hørning afskæres til Skovby Renseanlæg)
- Scenarie 2 - Hørning og Stilling til Skovby (spildevandet fra Hørning og Stilling afskæres til Skovby Renseanlæg)
- Scenarie 3 - Hørning til Viby (nye traceer) (spildevandet fra Hørning afskæres til Viby Renseanlæg)
- Scenarie 4 - Hørning til Skanderborg (Spildevandet fra Hørning afskæres til Skanderborg Centralrenseanlæg).

De alternative fire scenarier er sammenholdt med et scenarie 0, hvor det eksisterende renseanlæg i Hørning bevares.

Scenarie 4 beskriver den vedtagne løsning fra den overordnede strukturplan fra 2021, dog er der foretaget en ny renseanlægsberegning for Skanderborg Centralrenseanlæg i forhold til en tidligere strukturanalyse, hvori der ikke indgår produktion af biogas i et rådnetanksanlæg. Årsagen til sidstnævnte er, at de spildevandsmæssige forhold i Skanderborg ikke giver mulighed for en rådnetanksløsning selv ikke med en større spildevandsmængde.

Scenarie 3 beskriver de økonomiske betingelser ved at overføre spildevand fra Hørning til Viby (Aarhus Vand). Det skal nævnes, at Aarhus Vand har meldt ud, at de formentlig først kan modtage spildevand fra Hørning om 10-15 år.

Det er forventningen, at der i perioden 2024 til 2026 afsættes midler til projektering, udbud, rekvirering af tilladelser og VVM af det samlede projekt. De samlede investeringer til ledningsanlæg, nedlæggelse af renseanlæg og udbygning af renseanlæg m.v. forventes afholdt i perioden 2027 til 2035.

Baseret på de udførte analyser kan det konkluderes:

- At det økonomisk mest attraktive scenarie for en 75 års tidshorisont er scenarie 2, hvor spildevand fra Hørning og Stilling afskæres til Skanderborg Forsynings renseanlæg i Skovby.
- Scenarie 2 er desuden også det mest miljø- og klimamæssigt attraktive scenarie.
- For at scenarie 3 (Viby) skal være lige så attraktiv økonomisk set som scenarie 2, på en 100 års tidshorisont, skal afregningsprisen for spildevandet fra Hørning til Aarhus vand sænkes til ca. 1,7 kr./m³, hvilket ikke er realistisk.

Administrationen bemærker, at den nye struktur endnu ikke er screenet for eventuelle myndighedsmæssige dilemmaer, ligesom der ikke er givet de nødvendige tilladelser endnu. Dette arbejde pågår efter Byrådets godkendelse.

Økonomi

Investeringen er indregnet i taksterne for 2024 og vil forventeligt blive det i de kommende år.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at scenarie 2 gennemføres, således at spildevand fra Hørning og Stilling skal renses i Skanderborg Forsynings renseanlæg i Skovby.

Sagen sendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, 5. december 2023, pkt. 170:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Strukturplan for Hørning Renseanlæg - Skanderborg Spildevand AS, RCI maj 2023

Strukturanalyse (Hørning Renseanlæg) genberegnete resultater inklusive finansieringsomkostninger, RC

Punkt 266: Skanderborg Forsyning A/S - takster 2024 samt behandling af ansøgninger om kommunegaranti

06.00.00-G00-3-23

Resume

Med denne sag skal Byrådet legalitetsgodkende vedlagte ”Takstblad for 2024 for Skanderborg Forsyning” omfattende taksterne i Skanderborg Vand A/S, Skanderborg Spildevand A/S og tømningsordningen.

Endvidere behandles ansøgning om kommunegaranti for lån på 25 mio. kr. til anlægsinvesteringer i Skanderborg Vand A/S og ansøgning om kommunegaranti for lån på 66 mio. kr. til anlægsinvesteringer i Skanderborg Spildevand A/S.

Sagsfremstilling

Vand- og spildevandsselskabers økonomi er for det første reguleret af vandsektorloven og økonomiske rammer. Deres økonomi er for det andet reguleret af princippet om hvile-i-sig-selv i henhold til vandforsyningsloven og spildevandsbetalingsloven.

Det overordnede indhold i de to reguleringer er følgende:

- Økonomiske rammer fastlægger, hvor store indtægter selskaberne kan afholde i de kommende år. De fastlægger også, hvordan selskaberne via tillæg kan øge deres økonomiske ramme ifm. nye aktiviteter. Økonomiske rammer sætter begrænsninger på ændringer i aktivitetsniveau, med mindre f.eks. kommunen pålægger nye krav og mål.
- Hvile-i-sig-selv fastlægger, at selskabernes indtægter og udgifter skal balancere over en årrække med angivelse af, hvilke udgifter der kan afholdes. Hvile-i-sig-selv princippet sætter færre begrænsninger på selskabernes omkostninger, hvis de falder inden for kategorien ’nødvendige omkostninger’.

Legalitetskontrol af takster

Byrådet skal ved sin legalitetskontrol godkende, at taksterne for Skanderborg Vand A/S og Skanderborg Spildevand A/S er beregnet i overensstemmelse med lovgivningen, herunder at økonomiske rammer og hvile-i-sig-selv princippet er overholdt. Byrådet skal ikke godkende selve taksterne, idet dette alene er en opgave for Skanderborg Forsynings bestyrelse.

Ansøgning om kommunegaranti

Skanderborg Vand A/S og Skanderborg Spildevand A/S har inden for de gældende regler ikke mulighed for at spare op til større anlægsprojekter, hvorfor disse skal lånefinansieres. Byrådet skal derfor behandle ansøgninger om kommunegaranti for byggekredit og efterfølgende lån på henholdsvis 25 mio. kr. til Skanderborg Vand A/S og 66 mio. kr. til Skanderborg Spildevand A/S i forbindelse med anlægsinvesteringer i 2024. Ansøgningerne om kommunegaranti er vedhæftet som bilag.

Skanderborg Vand A/S

Skanderborg Vand A/S leverer drikkevand til kunder i Skanderborg, Vrold, Stilling, Voerladegård, Gram og Herskind-Skivholme-området.

Driftsbudget

Skanderborg Vand A/S' driftsomkostninger er i 2024 påvirket af store generelle prisstigninger samt øgede finansielle omkostninger.

Investeringsbudget

Skanderborg Vand A/S står over for store anlægsinvesteringer. De største investeringer i 2024 omfatter investeringer i nyt vandværk samt opdimensionering af transmissionsledningen fra Stilling til Skanderborg, som en del af den fremtidige overordnede vandforsyningsstruktur.

Indtægter

Skanderborg Vand A/S' indtægter består af indtægter fra variable og faste takster for vandforbrug samt tilslutningsbidrag.

Prisen pr. m³ leveret drikkevand øges pr. 1. januar 2024 med 1 kr. til i alt 9 kr./m³ ekskl. moms og afgifter, svarende til en stigning på 13 %, mens det faste drikkevandsbidrag fastholdes på 650 kr. ekskl. moms.

Med denne takststigning fås regulatoriske indtægter på i alt 24.561.000 kr. Med en økonomisk ramme på 25.311.000 kr. budgetteres med en forventet underdækning på 750.000 kr. i 2024, jf. nedenfor.

Vand / Indtægter vs. økonomisk ramme	B2024	B2024
t.kr.	Godkendt 31.10.23	Inkl. justering af ØR pga. el-omk.
Variabel takst	9.900	9.900
Fast takst	7.150	7.150
Afgift ledningført vand	7.007	7.007
Tilslutningsbidrag, periodiseret	391	391
Andre indtægter	113	113
Regulatoriske indtægter	24.561	24.561
Økonomisk ramme	24.748	25.311
Økonomisk ramme	24.748	25.311
Over-/underdækning	-187	-750

Det forventes, at den budgetterede underdækning opkræves i 2025.

Lånefinansiering

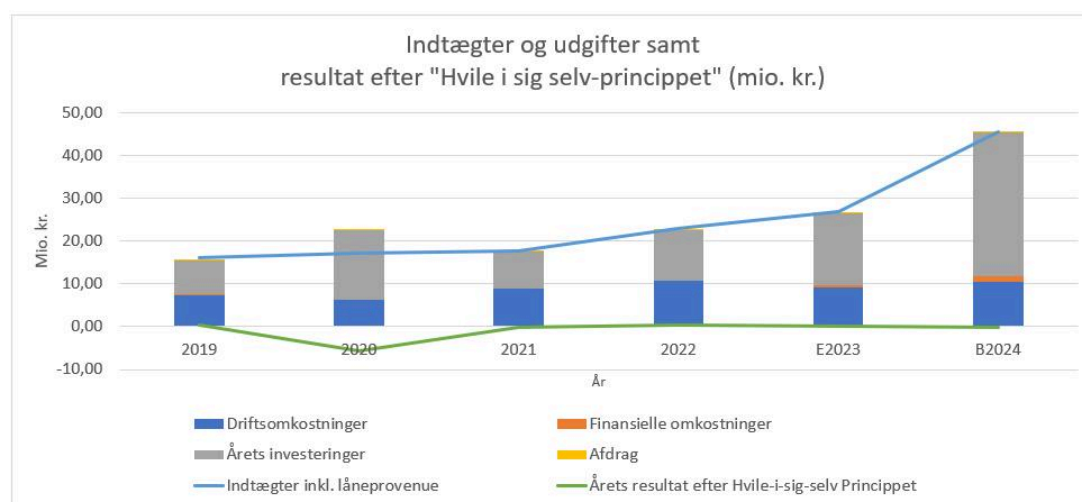
Skanderborg Vand A/S' driftsomkostninger og anlægsinvesteringer samt betaling af renter og afdrag finansieres af indtægter fra variable og faste takster for vandforbrug, tilslutningsbidrag samt ved lånefinansiering.

Budgettet for Skanderborg Vand A/S viser et likviditetsmæssigt underskud/lånebehov i 2024 på 25 mio. kr.

Der søges om kommunegaranti for byggekredit/lån på 25 mio. kr. til Skanderborg Vand A/S til gennemførelse af anlægsinvesteringer svarende til 75 % af investeringsbudgettet for 2024.

Hvile-i-sig-selv princippet

Der er udarbejdet et regnskab efter "Hvile-i-sig-selv princippet" for Skanderborg Vand A/S. Regnskabet er udarbejdet efter et kontantprincip, som anvist i lovforslag om styrket økonomisk tilsyn og takstkontrol m.v. i vandsektoren, som Energistyrelsen har sendt i høring den 9. november 2023. Som det fremgår nedenfor, er der over tid balance mellem indtægter og udgifter.

Takstblad

Takstbladet for 2024 er udarbejdet i overensstemmelse med Regulativ for Skanderborg Vand A/S.

Taksterne for 2024 fremgår af vedlagte bilag "Takstblad for 2024 for Skanderborg Forsyning" og gennemgås i det følgende, mens de bagvedliggende økonomiske betragtninger fremgår af det vedlagte bilag "Finansiering og takstfastsættelse 2024 for Skanderborg Forsyning" samt "Notat vedr. finansiering og takstfastsættelse – supplement af 20.11.2023".

Taksterne for 2024 er godkendt af Bestyrelsen i Skanderborg Forsyning den 31. oktober 2023.

Variable og faste takster

Prisen pr. m³ udgør pr. 1. januar 2024 i alt 9 kr. ekskl. moms og afgifter, mens det faste drikkevandsbidrag udgør 650 kr. ekskl. moms.

En gennemsnitlig familie med 2,15 personer og et vandforbrug på 81,34 m³ vil med en takststigning på 1 kr. pr. m³ ekskl. moms og et uændret fast bidrag få en omkostning til vandforbrug i 2024 på 2.375 kr. inkl. moms, hvilket er en stigning på 102 kr. eller 4 % i forhold til 2023.

Tilslutningsbidrag

Tilslutningsbidrag ved tilslutning til Skanderborg Vand A/S' vandforsyningsanlæg omfatter et bidrag til vandforsynings hovedanlæg og forsyningsledninger samt et bidrag til stikledning. Tilslutningsbidragene afhænger af ledningsdimensioner m.v. Tilslutningsbidragene er i overensstemmelse med DANVAs anbefalinger indeksreguleret med 9,77 % i 2024.

Der er herudover fastsat et tilslutningsbidrag for tilslutning uden for det naturlige forsyningsområde. Tilslutningsbidraget er fastsat med udgangspunkt i fællesskabets interesse.

Skanderborg Spildevand A/S

Skanderborg Spildevand A/S håndterer spildevand i hele Skanderborg Kommune.

Driftsbudget

Skanderborg Spildevand A/S' driftsomkostninger er i 2024 påvirket af store generelle prisstigninger samt øgede finansielle omkostninger.

Investeringsbudget

Skanderborg Spildevand A/S står over for store anlægsinvesteringer. De største investeringer i 2024 omfatter investeringer i strukturplan for spildevandsrensning, byggemodninger samt kloaksepareringer.

Indtægter

Skanderborg Spildevand A/S' indtægter består af indtægter fra variable og faste takster for vandafledning, vejbidrag samt tilslutningsbidrag.

Vandafledningsbidrag øges pr. 1. januar 2024 med 5,50 kr. til 41 kr./m³ ekskl. moms og afgifter, svarende til en stigning på 15 %, mens det faste bidrag øges med 100 kr. til 700 kr. ekskl. moms, svarende til en stigning på 17 %.

Med denne takststigning fås regulatoriske indtægter på i alt 121.721.000 kr. Med en økonomisk ramme på 124.221.000 kr. budgetteres med en forventet underdækning på 2.500.000 kr. i 2024, jf. nedenfor.

Spildevand / indtægter vs. økonomisk ramme	B2024	B2024
--	-------	-------

t.kr.	Godkendt 31.10.23	Inkl. justering af ØR pga el- omk.
Variabelt bidrag	96.350	96.350
Variabelt bidrag - trappemodell trin 2	5.248	5.248
Variabelt bidrag - trappemodell trin 3	984	984
Variabelt bidrag i alt	102.582	102.582
Fast takst	13.160	13.160
Tilslutningsbidrag, periodiseret	1.841	1.841
Vejbidrag og andre indtægter	4.138	4.138
Regulatoriske indtægter i alt	121.721	121.721
Økonomisk ramme for året	120.275	122.543
Tillæg vedr. bassinoprenings mangler	175	
Underdækning 2023	1.678	1.678
Økonomisk ramme	122.128	124.221
Over-/underdækning	-407	-2.500

Det forventes, at den budgetterede underdækning opkræves i 2025.

Lånefinansiering

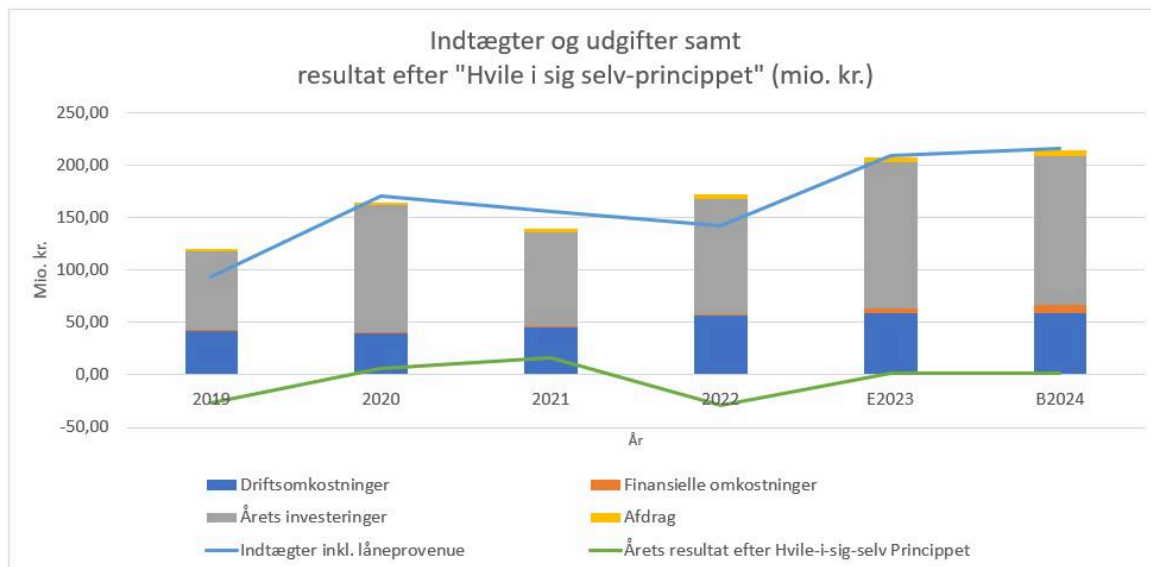
Skanderborg Spildevand A/S' driftsomkostninger og anlægsinvesteringer samt betaling af renter og afdrag finansieres af indtægter fra variable og faste takster for vandafledning, vejbidrag, tilslutningsbidrag samt ved lånefinansiering.

Budgettet for Skanderborg Spildevand A/S viser et likviditetsmæssigt underskud/lånebehov i 2024 på 66 mio. kr.

Der søges om kommunegaranti for byggekredit/lån på 66 mio. kr. til Skanderborg Spildevand A/S til gennemførelse af anlægsinvesteringer svarende til 47 % af investeringsbudgettet for 2024.

Hvile-i-sig-selv princippet

Der er udarbejdet et regnskab efter "Hvile-i-sig-selv princippet" for Skanderborg Spildevand A/S. Regnskabet er udarbejdet efter et kontantprincip, som anvist i lovforslag om styrket økonomisk tilsyn og takstkontrol m.v. i vandsektoren, som Energistyrelsen har sendt i høring den 9. november 2023. Som det fremgår nedenfor, er der over tid balance mellem indtægter og udgifter.

Takstblad

Takstbladet for 2024 er udarbejdet i overensstemmelse med Betalingsvedtægt for Skanderborg Spildevand A/S.

Taksterne for 2024 fremgår af vedlagte bilag ”Takstblad for 2024 for Skanderborg Forsyning” og gennemgås i det følgende, mens de bagvedliggende økonomiske betragtninger fremgår af det vedlagte bilag ”Finansiering og takstfastsættelse 2024 for Skanderborg Forsyning” samt ”Notat vedr. finansiering og takstfastsættelse – supplement af 20.11.2023”.

Taksterne for 2024 er godkendt af Bestyrelsen i Skanderborg Forsyning den 31. oktober 2023.

Variable og faste takster

Prisen pr. m³ udgør pr. 1. januar 2024 i alt 41 kr. ekskl. moms og afgifter, mens det faste bidrag udgør 700 kr. ekskl. moms.

En gennemsnitlig familie med 2,15 personer og et vandforbrug på 81,34 m³ vil med en takststigning på 5,50 kr. pr. m³ ekskl. moms og en stigning i det faste bidrag på 100 kr. ekskl. moms få en omkostning til vandafledning i 2024 på 5.044 kr. inkl. moms, hvilket er en stigning på 684 kr. eller 16 % i forhold til 2023.

Tilslutningsbidrag

Tilslutningsbidrag ved tilslutning til Skanderborg Spildevand A/S' spildevandsanlæg reguleres årligt i overensstemmelse med Betalingsloven efter et af Danmarks Statistik udarbejdet reguleringsstal baseret på bygge- og anlægsomkostninger. Standardtilslutningsbidraget jf. betalingsloven er 30.000 kr. ekskl. moms i 1997-tal svarende til 62.716,38 kr. ekskl. moms i 2024.

Tømningsordningen i Skanderborg Kommune

Tømningsordningen i Skanderborg Kommune administreres af Skanderborg Spildevand A/S i henhold til "Aftale om overdragelse af Tømningsordning af bundfældningstanke", som er indgået mellem Skanderborg Kommune og Skanderborg Forsyning A/S den 7. november 2011.

Tømningsordningen skal i henhold til § 1, stk. 4 i Lov om betalingsregler for spildevandsforsyningselskaber m.v. "hvile i sig selv". Nettoomsætningen korrigeres derfor med en eventuel over- eller underdækning for året.

Reglerne for tømning af bundfældningstanke i Skanderborg Kommune fremgår af Regulativ for tømning af bundfældningstanke.

Taksterne for 2024 fremgår af vedlagte bilag "Takstblad for 2024 for Skanderborg Forsyning" og gennemgås i det følgende, mens de bagvedliggende økonomiske betragtninger fremgår af det vedlagte bilag "Finansiering og takstfastsættelse 2024 for Skanderborg Forsyning".

Taksterne for 2024 er godkendt af Bestyrelsen i Skanderborg Forsyning den 31. oktober 2023.

Takster

Priserne fra ekstern leverandør af tømninger er øget. For at sikre, at tømningsordningen fortsat hviler i sig selv, overføres prisstigningerne til taksterne:

- Taksten for en ordinær tømning øges med 12 % til 725 kr. ekskl. moms.
- Takster for øvrige tømninger samt ekstra tømninger m.v. øges med 7-27 %.

Med stigningerne forventes tømningsordningen at få et resultat omkring 0 kr. i 2024.

Udviklingen i takster fremgår nedenfor.

Tømning / Takster ekskl. moms kr.	Budget 2024			Budget 2023			Ændring	
	Takst ekskl. moms	Antal tømninger	Omsætning i alt	Takst ekskl. moms	Antal tømninger	Omsætning i alt	kr.	%
Normale tømninger								
Ordinær tømning	725	2.228	1.615.300	650	2.256	1.466.400	75	12%
Tømning, slamsuger	1.350	40	54.000					
Tømning med lille bil	1.975	55	108.625	1.850	49	90.650	125	7%
Tømning med traktor	1.650	11	18.150	1.300	10	13.000	350	27%
Tømning af tanke > 3m ³	280	550	154.000	240	510	122.400	40	17%
Normale tømninger i alt		2.884	1.950.075		2.825	1.692.450		
Ekstra tømninger mv.								
Vognlæs på rensningsanlæg	100	35	3.500	100	9	900	0	0%
Ikke genfylde med rejktvand	500	5	2.500	440	5	2.200	60	14%
Tillæg for slange over 50 meter	250	55	13.750	230	57	13.110	20	9%
Forgæves kørsel	600	65	39.000	500	50	25.000	100	20%
Løft af tungt dækse	600	25	15.000	550	42	23.100	50	9%
Kontraktlige medlemskaber			4.498			4.500		
Ekstra tømninger i alt			78.248			68.810		
Omsætning tømningsordning i alt			2.028.323			1.761.260		

Kommunegaranti

Der søges om kommunegaranti for byggekredit/lån på 25 mio. kr. til Skanderborg Vand A/S samt om kommunegaranti for byggekredit/lån på 66 mio. kr. til Skanderborg Spildevand A/S til gennemførelse af anlægsinvesteringer.

Kommunal lånegaranti til Skanderborg Vand A/S og Skanderborg Spildevand A/S medfører ingen deponeringspligt for kommunen i henhold til Bekendtgørelse om kommunal låntagning og meddelelse af garantier m.v.

Der opkræves en løbende garantiprovision for den kommunale garantistillelse, og provisionen beregnes på baggrund af restgælden ultimo året. Garantiprovisionen fastsættes på baggrund af en individuel vurdering af det enkelte selskab i forhold til bl.a. betalingsevne og regulatoriske forhold.

Den økonomiske situation i Skanderborg Vand A/S og Skanderborg Spildevand A/S vurderes på baggrund af ejerforhold, det seneste årsregnskab samt flerårsbudgetter. Samlet vurderes begge virksomheder at have en høj betalingsevne. Risikoen i selskaberne vurderes endvidere at være lavere end i almindelige selskaber, da forsyningsselskaberne har monopolstatus, og på grund af deres karakter har sikkerhed for afsætning af selskabernes ydelser.

Garantiprovisionen fastsættes for begge til 0,54 %. Garantiprovisionens størrelse vurderes løbende, og såfremt der sker væsentlige ændringer i forsyningsvirksomhedernes økonomiske forhold, herunder betalingsevne, forelægges Byrådet en sag om ændret størrelse på garantiprovisionen.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at grundlaget for fastsættelse af takster for 2024 for Skanderborg Vand A/S, Skanderborg Spildevand A/S samt tømningsordningen godkendes
- at Skanderborg Vand A/S gives kommunegaranti for byggekredit på 25 mio. kr., som efterfølgende konverteres til et 40-årigt lån i overensstemmelse med ansøgningen
- at Skanderborg Spildevand A/S gives kommunegaranti for byggekredit på 66 mio. kr., som efterfølgende konverteres til et 40-årigt lån i overensstemmelse med ansøgningen
- at Skanderborg Vand A/S og Skanderborg Spildevand A/S opkræves en løbende garantiprovision på 0,54 % af ultimo restgælden
- at garantiprovisionen medtages i forbindelse med førstkomende budgetopfølgning, når selskaberne konkret har optaget lånet.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at Økonomi- og Erhvervsudvalget i 2024 afholder dialogmøde med bestyrelsen i Skanderborg Forsyning (jf. også ejerpolitikken), hvor selskabets investeringsstrategi og investeringsbehov med tilhørende finansieringsbehov og -strategi i mindst et 10-årigt perspektiv drøftes.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at grundlaget for fastsættelse af takster for 2024 for Skanderborg Vand A/S, Skanderborg Spildevand A/S samt tømningsordningen godkendes
- at Skanderborg Vand A/S gives kommunegaranti for byggekredit på 25 mio. kr., som efterfølgende konverteres til et 40-årigt lån i overensstemmelse med ansøgningen
- at Skanderborg Spildevand A/S gives kommunegaranti for byggekredit på 66 mio. kr., som efterfølgende konverteres til et 40-årigt lån i overensstemmelse med ansøgningen
- at Skanderborg Vand A/S og Skanderborg Spildevand A/S opkræves en løbende garantiprovision på 0,54 % af ultimo restgælden
- at garantiprovisionen medtages i forbindelse med førstkommende budgetopfølgning, når selskaberne konkret har optaget lånet.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 27. november 2023, pkt. 281:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

- 1.Takstblad for 2024 for Skanderborg Forsyning-319119_(1).pdf
- 2.Finansiering og takstfastsættelse 2024 - Skanderborg Forsyning-319089_(1).pdf
- 3.Notat vedr.finansiering og takstfastsættelse - supplement af 20.11.2023-319641_(1).pdf
- 3 Ansøgning om kommunegaranti 2024 - Skanderborg Vand-319639_(1).pdf
- 1 Ansøgning om kommunegaranti 2024 - Skanderborg Spildevand-319638_(1).pdf

Punkt 267: Renosyd - godkendelse af takster 2024

07.00.10-A00-1-23

Resume

Med denne sag behandles Renosyds takster for 2024.

Sagsfremstilling

Renosyd har fremsendt økonomisk strategi og Budget 2024, som er endeligt godkendt af Renosyds bestyrelse på bestyrelsesmøde den 31. oktober 2023 i overensstemmelse med vedtægterne for Renosyd. Gebyrblade er vedlagt som bilag, der fremlægges til godkendelse. Der fremlægges to forskellige gebyrblade - et aktuelt med den nuværende affaldsindsamling og et fremtidigt, der skal være gældende, når beholderløsningen ved den enkelte husstand/ejendom er ændret til indsamling i 10 fraktioner.

Det aktuelle gebyrblad er identisk med det nuværende godkendte gebyrblad for 2023 og vil være gældende for den enkelte husstand/ejendom, til husstandsindsamlingen omlægges til de 10 fraktioner, hvorefter gebyrblad 2024 er gældende.

Moms på affaldsgebyrer

Skat har den 3. november 2023 udsendt et såkaldt styresignal, som beskriver fremtidig praksis omkring opkrævning af moms på affaldsgebyr. Styresignalet udmønter landsskatterettens afgørelse fra oktober 2020. For Renosyd betyder styresignalet to ting:

1. Opkrævning af affaldsgebyr skal ske uden momsregning, hvilket samtidigt betyder, at der ikke vil være momsfradrag på de udgifter, Renosyd afholder, og driftsudgifterne stiger derfor betydeligt.
2. Afregning af moms (forskellen mellem opkrævet moms på affaldsgebyr og betalt moms på udgifter) kan genberegnes tilbage til 2012 og eventuelt for meget betalt moms kan kræves tilbagebetalt.

Renosyd og deres rådgivere arbejder på implementering af styresignalet.

Det estimeres, at momsfritagelse for den enkelte husstand vil betyde en nettoreduktion af den årlige udgift til affaldsgebyr på mellem 50 og 100 kr., dvs. 2-3 %.

Renosyd arbejder med implementeringen på følgende måde:

- Godkendte gebyrer fastholdes i 2024, hvor der fortsat opkræves moms (evt. for meget betalt moms kræves tilbagebetalt som for tidligere år).
- Gebyr og administrative processer tilpasses i 2024, medmindre selskabsopgørelsen af Renosyds aktiviteter gør dette overflødig, og implementeres med gebyrstruktur for 2025.
- Tidligere års opkrævninger af moms genberegnes, og evt. for meget betalt moms kræves tilbagebetalt og vil indgå i den akkumulerede overdækning, som over tid tilbageføres til affaldskunderne.

Fremtidigt gebyrblad

I forbindelse med godkendelse af affaldsgebyret for 2023 blev estimeret en samlet gebyrstigning i 2023 og 2024 på i alt ca. 900 kr. inkl. moms for "standard-affaldsløsning" til den private husstand i kommunen, heraf blev implementeret en stigning i 2023 på 600 kr. inkl. moms pr. husstand. Gebyrstigningen sker efter en længere årrække med uændret affaldsgebyr.

Med indførelse af den nye husstandsindsamling i foråret 2024 ændres Renosyds produktportefølje i væsentligt omfang. Der skal fremover indsamles 10 affaldsfraktioner ved husstandene, som indsamles i fem fraktionsblandinger. Med omlægningen ændres Renosyds såkaldte standardløsning, hvilket indebærer en samlet forøgelse af kapaciteten ved den enkelte husstand, idet beholderne bliver større, og andelen af årlige tømninger øges fra 50 til 52.

Renosyds produkter i øvrigt, herunder adgang til genbrugspladser, storskrald m.v., vil være uforandrede og gebyrerne fastholdes uændret.

Den fremlagte gebyrstruktur indebærer, at det årlige gebyr for Renosyds fremtidige standardløsning vil være 3.187 kr. årligt inkl. moms. Heri indgår tre beholdere, genbrugspladsgebyr samt gebyr for farligt affald, som fra 2024 indsamles ved husstandene.

2023			2024		
Genbrugsplads		1.250	Genbrugsplads		1.250
Genanvendelse		674			-
		-	Farligt affald	Efter behov	100
Rest	190l / 2. uge	950	Rest/Mad	240l / 2. uge	1.137
Emballage	140l / 4. uge	-	Glas/Metal/Plast	240l / 3. uge	550
Papir	140l / 4. uge	-	Papir/Pap/Tekstil	240l / 6. uge	150
Gebyr i alt		2.874			3.187

Standardløsningen er dækkende for den meget store gruppe af kunder med individuelle affaldsløsninger. Husstande med fællesløsninger som f.eks. etageboliger vil med den ændrede gebyrstruktur opleve en relativt mindre gebyrstigning. Gebyrstrukturen understøtter hermed ambitionen om, at fællesløsninger skal være økonomisk attraktive.

Markedspris for virksomheder

Virksomheder kan benytte et kommunalt tilbud om indsamling af sorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse for de fraktioner, som virksomheden producerer i "art og mængde" svarende til en husholdning (miljøbeskyttelsesloven § 49). Virksomheder, der producerer større mængder affald, skal som hidtil benytte private affaldsaktører. Virksomheder skal betale markedspris fastsat efter forsyningstilsynets vejledning. Markedsprisen fremgår af Gebyrblad 2024.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at Gebyrbladene 2024 for Renosyd godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 27. november 2023, pkt. 283:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Notat, Økonomisk strategi og Budget 2024 - andenbehandling 31. okt. 2023

Gebyrer 2024 - overgang indtil nye gebyrer træder i kraft iflg. Gebyrblad 2024

Gebyrblad 2024 - Renosyd

Punkt 268: Ansøgning fra Skanderborg-Hørning Fjernvarme om kommunegaranti på 15 mio. kr.

00.01.00-Ø60-3-23

Resume

Med denne sag træffes der beslutning om kommunegaranti på 15 mio. kr. til Skanderborg-Hørning Fjernvarme til ny administrationsbygning.

Sagsfremstilling

Skanderborg-Hørning Fjernvarme har ved mail af 2. november 2023 fremsendt anmodning om kommunegaranti for lån på 15 mio. kr.

Garantien på de 15 mio. kr. dækker opførelsen af ny administrationsbygning på Danmarksvej 18, Skanderborg.

Skanderborg-Hørning Fjernvarme købte i 2021 Danmarksvej 18 for at etablere en 2 x 6 MW luft-til-vand varmepumpe. Det er i forbindelse med dette byggeri, at ansøgning om kommunegarantien til administrationsbygningen skal ses.

Administrationen flyttes med opførelsen af en ny administrationsbygning fra de gamle administrationslokaler på Danmarksvej 15.

Skanderborg-Hørning Fjernvarme oplyser i forbindelse med ansøgningen, at deres nuværende administration på Danmarksvej 15 ligger i umiddelbar nærhed af produktionshallerne, hvilket påvirker administrationslokalerne med støj og rystelser fra pumper og produktionsenheder. De kan p.t. derfor ikke opfylde kravene til et tilfredsstillende arbejdsmiljø for deres ansatte i administrationen.

Samtidig kræver et stadig stigende varmeaftag fra nye kunder mere plads til større distributionspumper. De er derfor nødsaget til at inddrage deres nuværende administrationslokaler for at få plads til disse pumper.

Det er derfor nødvendigt, at der flyttes 16 medarbejdere fra Danmarksvej 15 til nye lokaler på Danmarksvej 18.

Økonomi

Meddelelse af lånegaranti til Skanderborg-Hørning Fjernvarme medfører ingen deponeringspligt for kommunen i henhold til Bekendtgørelse om kommunal låntagning og meddelelse af garantier m.v., og har derfor ingen umiddelbare konsekvenser for Skanderborg Kommunes kassebeholdning.

I Skanderborg Kommune opkræves der en løbende garantiprovision baseret på restgælden ultimo året. Garantiprovision fastsættes på baggrund af en individuel vurdering af det enkelte selskab i forhold til bl.a. betalingsevne og regulatoriske forhold.

Den økonomiske situation i Skanderborg-Hørning Fjernvarme er vurderet på baggrund af ejerforhold, det seneste årsregnskab samt flerårsbudgetter. Risikoen i selskabet vurderes endvidere lavere end i almindelige selskaber, da forsyningsselskaberne har monopolstatus, og på grund af deres karakter, har sikkerhed for afsætning af selskabets ydelser.

Garantiprovisionen fastsættes til 0,54 % p.a. Garantiprovisionens størrelse vurderes løbende, og såfremt der sker væsentlige ændringer i forsyningsvirksomhedens økonomiske forhold, herunder betalingsevne, forelægges Byrådet en sag om ændret størrelse på garantiprovisionen jf. Byrådets vedtagne standard for garantiprovision.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at Skanderborg-Hørning Fjernvarme gives kommunegaranti på 15 mio. kr. til en byggekredit, som efterfølgende konverteres til lån med løbetid på 30 år
- at Skanderborg-Hørning Fjernvarme opkræves en løbende garantiprovision på 0,54 % p.a. af ultimo restgælden
- at garantiprovisionen medtages i forbindelse med førstkommande budgetopfølgning, når selskabet konkret har optaget lånet.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb, idet det forudsættes, at der i sagsfremstillingen gives yderligere information om projektet, når sagen fremsendes til behandling i Byrådet.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 295:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Punkt 269: Brugerbetaling for godkendelser m.v. og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven

09.01.00-Ø00-1-23

Resume

Med denne sag skal Byrådet godkende timetaksten for brugerbetaling for godkendelser m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse.

Sagsfremstilling

Miljøstyrelsen har sendt udkast til ændring af bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelser m.v. og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven i høring. Bekendtgørelsen forventes at træde i kraft den 1. januar 2024. Timeprisen har tidligere været fastsat af Miljøstyrelsen gældende for samtlige kommuner. Den er i 2023 fastsat til 451,36 kr.

Med de nye bestemmelser foreslås det, at der indføres fuld brugerbetaling for virksomheder for myndighedernes omkostninger til:

- behandling af ansøgninger om godkendelse og andre opgaver efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5
- behandling af anmeldelse efter bekendtgørelse om virksomheder, der forarbejder emner af jern, stål og andre metaller
- behandling af anmeldelser efter bekendtgørelse om miljøkrav for mellemstore fyringsanlæg samt
- tilsynsarbejde efter miljøbeskyttelseslovens kap 9.

Hvis der i den kommunale sagsbehandling gøres brug af fremmede tjenesteydelser (konsulent) ved behandling af ovennævnte sager, opkræves der også brugerbetaling for dette, dog maksimalt hvad der svarer til den kommunale timetakst. Ved prøvetagning og lignende opkræves det faktiske beløb.

De nye regler forventes at træde i kraft den 1. januar 2024. Miljøstyrelsen opfordrer derfor kommunerne til at fastsætte den nye takst, selvom bekendtgørelsen endnu ikke er trådt i kraft, således at taksten kan implementeres fra 1. januar 2024.

Økonomi

Timetaksten for 2024 er i Skanderborg Kommune beregnet til 636,00 kr. inkl. overhead.

Der opkræves i de fleste sager et gebyr for mellem 7 og 12 timer for miljøtilsyn og udarbejdelse af tilsynsrapport.

Den nuværende gebyrintægt tilfalder fagsekretariatet Plan, Teknik og Miljø.

Tilsynsterminerne er forskellige for de enkelte virksomhedstyper. For de fleste virksomhedstyper skal der foretages tilsyn hvert 3. eller hvert 6. år.

Der forventes en merindtægt på ca. 75.000 kr. om året med den nye timetakst.

Det er endnu ikke oplyst over for kommunerne om merindtægten modregnes i udligningsordningen mellem staten og kommunerne.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Plan, Teknik og Miljø indstiller,

- at der fastsættes en timetakst på 636,00 kr. for brugerbetaling for godkendelser m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse under forudsætning af, at den ændrede bekendtgørelse træder i kraft.
- at proventet tilfalder Fagsekretariatet Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 27. november 2023, pkt. 282:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Plan, Teknik og Miljø.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Høringsbrev vedrørende ændring af miljøtilsynsbekendtgørelse

Udkast til ændret bekendtgørelse

Punkt 270: Flytning af økonomi vedrørende bygningsdrift

00.30.00-A00-5-22

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til de budgetter, der flyttes fra de decentrale enheder til Ejendomscentret med virkning fra 1. januar 2024. Endvidere fremgår af vedhæftede bilag de principper og beregninger, der ligger til grund for de opgjorte beløb.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den 21. juni 2023 principperne for opgørelse og flytning af økonomi fra de decentrale områder i organisationen til Ejendomscentret.

Det indebar følgende beslutning:

- Hovedreglen er, at samme metodik anvendes inden for det samme sektorområde. Det betyder, at på eksempelvis skoleområdet gælder samme metode (budget eller regnskabstal) - skole for skole.
- På de udgiftsområder inden for bygningsdrift (varme, el, indvendigt vedligehold m.v.), hvor der af tildelingsmodellen fremgår, hvilket beløb der er tildelt, er det budgetbeløbet, der flyttes. Budgettet er i 2024-prisniveau. Begrundelsen er, at der er tale om et politisk fastsat niveau for udgiften.
- På de udgiftsområder, hvor tildelingsmodellen ikke entydigt fastlægger et budgetbeløb, anvendes i stedet et gennemsnit af nettoudgifterne (dvs. både udgifter og eventuelle indtægter, relateret til udgifterne) baseret på de sidste fem regnskabsår. Gennemsnittet fremskrives til 2024-prisniveau. Begrundelsen for at anvende fem regnskabsår er, at eventuelle naturlige udsving mellem årene på den måde udjævnes, så det beregnede beløb kan opfattes retfærdigt.

Endvidere blev vedtaget, at økonomien blev flyttet i forbindelse med 3. budgetopfølgning 2023.

Efterfølgende har der imidlertid vist sig et behov for at revurdere principperne i forhold til skoleområdet, hvilket er beskrevet nærmere i bilag 1. De økonomiske konsekvenser af de revurderede principper er indarbejdet i den samlede oversigt over økonomien, som fremgår af tabel 1 nedenfor.

I praksis flyttes økonomien derfor først i december måned 2023, men fortsat med virkning fra 1. januar 2024.

Ud over de direkte udgifter til bygningsdrift (herunder lønninger til teknisk servicepersonale og egen rengøring) er der en række følgeudgifter i forhold til personalet, som ikke indgår som en del af de direkte udgifter. Følgeudgifterne indgår i tabel 1 og dækker over personaleforsikringer, uddannelse, arbejdstøj, IT- og telefoni-udgifter samt øvrige personaleudgifter. Følgeudgifterne udgør godt 15.000 kr. pr. ansat (omregnet til årsværk), der flyttes organisatorisk til Ejendomscentret. Samlet udgør det ca. 1,75 mio. kr.

Derudover flyttes økonomi, svarende til knap 2 mio. kr. vedrørende administration og ledelse. Det er begrundet i, at ressourceanvendelsen i forhold til bygningsdrift til eksempelvis bogføring, personaleindberetninger samt ledelsen af det tekniske servicepersonale/ rengøringspersonale og ledelsesansvaret for bygningsdrift flyttes til Ejendomscentret. Beløbet udgør 1,3 % af det samlede beløb, der flyttes vedrørende bygningsdrift, og indgår ligeledes i tabel 1. Til sammenligning udgør det administrative overhead ved takstberegninger på handicap og psykiatri 6,1 %. Procenterne kan dog ikke direkte

sammenlignes 1:1, idet procenten på handicap og psykiatri også indeholder overhead til kommunens IT-systemer, lønadministration, økonomiadministration, politiske organer m.v.

Endelig gælder, at den opgjorte økonomi er korrigeret for de opgaver (læs: udgifter), der forbliver decentralt.

Økonomi

Den samlede økonomi kan opgøres således:

Tabel 1: Opgørelse over de beløb, der flyttes fra de decentrale områder til Ejendomscentret

Område	Beløb
	(1.000 kr.)
Børn og Unge	92.554
Ældre	13.625
Handicap	20.671
Kultur og Fritid	23.502
Arbejdsmarked	1.647
Vej og Trafik	96
I alt	152.095

Derudover er der allerede budgetlagt 33,1 mio. kr. i Anlæg og Ejendomme, der dækker over pulje til udvendig vedligeholdelse af kommunens ejendomme samt lønudgifter til det personale, der varetager opgaven vedrørende udvendig vedligeholdelse.

Dialog og høring

Forslaget til flytning har været behandlet i arbejdsgruppen vedrørende økonomi (med repræsentanter fra kontraktholderne), behandlet i følgegrupperne, og præsenteret på kontraktholdermøder inden for de respektive sektorer.

Endelig er der i arbejdet med at opgøre den økonomi, der flyttes, lavet en løsning i kommunens ledelsesinformationssystem Targit, hvor de enkelte kontraktholdere har haft adgang til deres regnskabsdata inkl. lønninger vedrørende bygningsdrift. Med det udgangspunkt er der i samarbejde med kontraktholderne korrigeret for de udgifter, der ikke er omfattet af den opgaver, der fremadrettet varetages af Ejendomscentret.

Indstilling

Direktør Asbjørn Friis Jensen indstiller,

- at der flyttes økonomi vedrørende bygningsdrift, som det fremgår af bilag 1, pr. 1. januar 2024.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Sagen fremsendes til orientering til Børne- og Ungdomsudvalget, Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Klima-, Miljø- og Planudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Asbjørn Friis Jensen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, 6. december 2023, pkt. 114:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, 6. december 2023, pkt. 123:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 5. december 2023, pkt. 146:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog

- at tage orienteringen om økonomi, der flyttes fra decentrale enheder til Ejendomscenteret til efterretning.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, 5. december 2023, pkt. 173:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 30. november 2023, pkt. 193:

Fraværende: Miriam Lund Rahbek

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Beslutning fra Direktionen, 20. november 2023, pkt. 270:

Fraværende: Frederik Gammelgaard

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Asbjørn Friis Jensen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Sagen fremsendes til orientering til Børne- og Ungdomsudvalget, Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Klima-, Miljø- og Planudvalget og Arbejdsmarkedsudvalget.

Bilag

Bilag 1 Flytning af økonomi vedrørende bygningsdrift

Punkt 271: Nyt dagtilbud Virring - idéoplæg til godkendelse

82.06.00-P20-2-21

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til idéoplæg for byggeriet af nyt dagtilbud i Virring.

Sagsfremstilling

Byrådet har i Budget 2024-2027 afsat i alt 31,8 mio. kr. til nyt dagtilbud i Virring. Formålet er at erstatte Børnehuset Toftgården, der er en midlertidig institution i Virring, som er med til at lette presset på venteliste til dagtilbudspladser i Virring. Samtidig skal dagtilbuddet imødekomme kapacitetsbehovet i byen. Dagtilbuddet skal rumme 100 børn fordelt mellem vuggestue- og børnehavebørn.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog den 13. april 2023 en procesplan for etablering af nyt dagtilbud i Virring. Det blev yderligere besluttet, at idéoplægget skulle udarbejdes parallelt med udarbejdelse af lokalplan og kommuneplantillæg for området. Idéoplægget behandles politisk med første behandling af lokalplanen og kommuneplantillægget.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog den 23. august 2023 at igangsætte planlægningen af Kommuneplantillæg 21-17 og Lokalplan 1199 for daginstitution syd for Virringvej, Virring.

Kapacitet

Kapacitetsopgørelserne på dagtilbudsområdet viser, at der er behov for at etablere en ny daginstitution i Virring. I det nye dagtilbud i Virring bliver der som udgangspunkt plads til 100 børn fordelt på 20 vuggestuebørn og 80 børnehavebørn samt 26 voksne fordelt på pædagogisk personale og øvrige medarbejdere. Bygningen bliver opført fleksibelt, så der bliver mulighed for at ændre fordelingen mellem vuggestue- og børnehavebørn. Der er endvidere mulighed for at udvide dagtilbuddet, hvis der opstår yderligere kapacitetsbehov.

Placering og vision

Skanderborg Kommune har erhvervet matrikel 10a til fremtidig byudvikling af Virring. I den forbindelse er der reserveret areal på ca. 5 ha til offentligt formål i den nordlige del af området, hvor dagtilbuddet etableres. Det kommende dagtilbud i Virring får en landskabelig placering ved foden af den brede og visuelt fremtrædende bakke øst for Virring. Dagtilbuddet ligger godt placeret mellem bakken og den grønne kile, der strækker sig fra Virring og øst ud i landskabet. Dagtilbuddet får adgang fra Virringvej i nord, men vil mod syd ligge godt koblet til den grønne kiles fremtidige stisystem. Til hverdag vil det være let at komme til og fra børnehuset til fods og på cykel gennem den grønne kile. Projektet forsøger i så vidt omfang som muligt at respektere de landskabelige træk i området og friholde bakken fra bebyggelse. Dagtilbuddet placeres i en afstand fra Virringvej, så der ikke er behov for en støjmur.

Skanderborg Kommune har fået udarbejdet en indledende overordnet strukturplan for området. I strukturplanen fastlægges vejadgang til dagtilbuddet samt den grønne kile, som skal løbe langs projektområdet. Lokalplanen muliggør realisering af den grønne kile samt stiforbindelser fra Virring by til dagtilbuddet.

Bæredygtighed og CO2

Byggeriet skal opfylde Skanderborg Kommunes "Politik for Kommunalt Byggeri", hvilket betyder skærpede krav i forhold til grænseværdien for CO₂-udledning end i gældende bygningsreglement. Det forventes, at der skal ansøges om

byggetilladelse i 2025. Det betyder, at byggeriet skal opfylde et max. klimaaftryk på 9 kg CO_{2,eq}/m² pr. år. Gældende bygningsreglements krav for bygninger over 1.000 m² vil i 2025 være på 10,5 kg CO_{2,eq}/m² pr. år.

Organisering

I henhold til Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune ligger bygherrerollen hos Kommunale Bygninger, som er overordnet ansvarlig for projektet. Kommunale Bygninger har ansvaret for gennemførelsen af initiativfasen med tilhørende procesplan og idéoplæg samt efterfølgende faser: Programoplægs-, forslags-, projekterings- og udførelsesfasen.

Bygherreledelsen har den overordnede styring af projektet inden for den politiske beslutning og budgetramme. Ved opstart af idéoplæg etableres bygherreledelsen, som overordnet følger byggeriet frem til aflevering. Bygherreledelsen har kvalificeret nærværende idéoplæg.

I næste fase af projektet, programoplægsfasen, etableres projektarbejdsgruppen. Projektarbejdsgruppen bidrager med at definere krav og ønsker til det fremtidige byggeri indenfor den fastsatte økonomiske ramme. Projektarbejdsgruppen bidrager til projektet indtil kontraktindgåelse med entreprenør.

Der vil blive etableret de nødvendige arbejdsgrupper og inddragelse og involvering af relevante interessenter og bestyrelser.

Myndighedsforhold

Projektet tilvejebringes på matrikel 10a, Virringvej, Virring. Projektområdet bliver efterfølgende udmatrikuleret. Dagtilbuddet ligger indenfor Lokalplan 1199 Daginstitutionsformål syd for Virringvej, Virring, forventet endelig vedtaget 2. kvartal 2024.

Vej

Dagtilbuddet skal vejbetjenes med en stikvej fra Virringvej. Etablering af vej er en forudsætning for projektet. Vejprojektet er finansieret særskilt.

Spildevands- og regnvandshåndtering

Projektområdet er en del af en større strukturplan for området. Der skal udarbejdes et tillæg til spildevandsplanen, hvor området udlægges som spildevandskloakeret. Skanderborg Forsyning skal håndtere spildevand. På sigt udlægges området til at være separatkloakeret. Indtil området bliver udlagt til boligområde, skal regnvandet midlertidigt håndteres lokalt ved nedsivning/afledning til områdets lavpunkter på kommunens eget område udenfor dagtilbudsområdet.

Der foretages arkæologiske forundersøgelser i efterår/vinter 2023.

Yderligere myndighedsforhold er gennemgået i idéoplægget, bilag 1.

Udbudsform

Kommunale Bygninger anbefaler, at arbejdet udbydes i totalrådgivning og efterfølgende hovedentreprise.

Tidsplan

Forudsætning for tidsplanen er,

- at idéoplæg vedtages inden endelig godkendt Lokalplan 1199 for området
- at Lokalplan 1199 for området vedtages endeligt i 2. kvartal 2024
- at programoplæg vedtages samtidig med endelig vedtagelse af lokalplanen
- at der er etableret vejadgang og stiforbindelser til projektområdet i anlægsfasen.

Den forventede tidsplan for byggeriet, godkendt af bygherreledelsen, er som følger:

- 4. kv. 2023 Politisk behandling af idéoplæg samt første behandling Lokalplan 1199
- 2. kv. 2024 Programoplæg og politisk behandling samt endelig behandling Lokalplan 1199
- 3. kv. 2024 Udbud til totalrådgiver
- 4. kv. 2024 Forslagsfase og politisk behandling
- 2. kv. 2025 Projektering og byggetilladelse
- 3. kv. 2025 Udbud til hovedentreprise
- 3. kv. 2025 Forventet byggestart/udførelse
- 3. kv. 2026 Forventet ibrugtagning af byggeri.

Det oprindelige udkast til overordnet tidsplan for udarbejdelse af idéoplæg og efterfølgende faser i byggeriet er som følgende:

- 2. kv. 2023 Vedtagelse af procesplan, placering og organisatorisk forankring
- 2. kv. 2024 Vedtagelse af idéoplæg
- 4. kv. 2024 Politisk behandling af programoplæg
- 4. kv. 2026 Ibrugtagning af nyt byggeri.

Ved at fremskynde processen med programoplæg kan ibrugtagningen fremrykkes med ca. fire måneder.

Økonomi

Med udgangspunkt i "standardberegningsarket" for daginstitutioner fremstilles økonomi for ny daginstitution i Virring med et beregningsgrundlag på 100 børn, 80 børnehavebørn og 20 vuggestuebørn - angivet som kvalitetsniveau C.

Idéoplæggets økonomi ser ud som følger: Der er afsat 31,8 mio. kr. i 2024 pris- og lønniveau til projektet. De i alt 31,8 mio. kr. forventes brugt hen over årene, som anført i skema 1:

Skema 1: Forventet forbrug af rådighedsbeløb over årene i 2024 pris- og lønniveau.

2022	2023	2024	2025	2026	2027	I alt
0,1 mio. kr.	0,2 mio. kr.	0,5 mio. kr.	3,3 mio. kr.	21,5 mio. kr.	6,2 mio. kr.	31,8 mio. kr.

Skema 2: Skønnede anlægsudgifter anført i 2024 pris- og lønniveau

Udgifter	Pris i kr. ekskl. moms
Entrepriseudgifter	21.200.000
Øvrige udgifter/omkostninger	10.600.000
Samlet	31.800.000

Øvrige udgifter/omkostninger indeholder følgende udgifter:

- Udgifter til geotekniske undersøgelser og ekstra fundering
- Udgifter til miljømæssige undersøgelser og håndtering af jordforurening
- Udgifter til interne veje, stier, parkering og udenomsarealer
- Tilslutningsudgifter ifm. vand, varme, el og IT
- Udgifter til forundersøgelser, vinterforanstaltninger, byggepladsindretning, honorar, byggetilladelser, indeksregulering, forsikring, uforudsete udgifter m.m.
- Udgifter til løst inventar til daginstitutionen.

Det vurderes, at projektet kan etableres indenfor den økonomiske ramme. Skanderborg Kommune ejer jorden, så der er ikke behov for at erhverve areal. Projektområdet er dog et vanskeligt område at udvikle. Der er en del terrænregulering, dræning og drikkevandsinteresser, så beløbet til arealerhvervelse m.v. fastholdes som budgetteret. Byggeudgifter genberegnes i de efterfølgende faser, efterhånden som der erhverves mere viden om projektet.

Der er kun afsat økonomi til arkæologiske forundersøgelser. Der er ikke afsat penge til videre arkæologiske undersøgelser i projektøkonomien. Såfremt de arkæologiske forundersøgelser viser, at der er arkæologiske interesser i projektområdet, bliver der øgede udgifter i projektet. Hvis den situation opstår, vil økonomien i projektet blive genvurderet. Skanderborg Museum kommer med endelig budget, såfremt der er arkæologiske fund i området. Det må forventes, at det i givet fald vil ligge på et niveau omkring ca. 2 mio. kr.

Dialog og høring

Der kommunikeres jf. byggestyringsreglerne med Byrådet gennem sagsfremstillinger ved faseovergange i projektet. I initiativfasen er Børne- og Ungdomsudvalget blevet orienteret om projektet på et udvalgsmøde.

Den 23. oktober 2023 afholdt bygherreledelsen møde med lokale interessenter, hvor der blev orienteret om den nye institution. Som udgangspunkt er gruppen positiv overfor det nye dagtilbud. De primære opmærksomhedspunkter, som blev påpeget på mødet, er:

- Interessenternes bekymring om kapacitetsudfordring på det forelagte projekt.
- Fordelingen 80 børnehavebørn og 20 vuggestuebørn. Der er bekymring om, at der er for få vuggestuepladser.
- Vejadgang. Der blev rejst bekymring om sigtbarhed ved vejkrydset og øget trafik på Virringvej i spidsbelastningsperioderne.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at idéoplæg for nyt dagtilbud i Verring godkendes som grundlag for den videre proces med etablering af et nyt dagtilbud i Verring.
- at den politiske behandling af programoplægget fremrykkes, så det sker samtidig med endelig vedtagelse af Lokalplan 1199 for området.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 30. november 2023, pkt. 189:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 20. november 2023, pkt. 271:

Fraværende: Frederik Gammelgaard

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Ideoplæg Virring november 2023

Punkt 272: Sommerbæk Skole, etape 2 - godkendelse af procesplan

82.06.00-P20-8-23

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til procesplan for byggeriet af 2. etape af Sommerbæk Skole ved Sommerbæk Børnehus og Skole i Hørning samt udpegning af byrådsmedlemmer til bygherreledelsen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet vedtog den 24. juni 2020 et ”Værdibaseret byggeprogram og funktionelle krav” og ”Lokaleoversigt & arealopgørelse fordelt på etaper”, som ligger til grund for Sommerbæk Børnehus og Skole og dermed også for den kommende etape 2 af Sommerbæk Skole.

Byrådet vedtog den 26. april 2023 at finansiere medfinansieringen på 1,0 mio. kr. til projektet "Fra udeliv i Mosen til udelæringsrum i Hørning" via en fremrykning af 1,0 mio. kr. fra de afsatte midler i 2026 til Skolekapacitet Hørning i Budget 2023-2026.

Sommerbæk Børnehus og Skole, etape 1 blev afleveret sommeren 2023 og ibrugtaget til skoleåret 2023/24. Indvielsen fandt sted den 21. august 2023.

Formål

Byrådet har i Budget 2024-2027 afsat i alt 120,387 mio. kr. til 2. etape for Sommerbæk Skole ved Sommerbæk Børnehus og Skole i Hørning. Formålet er,

- at imødekomme kapacitetsbehovet i byen
- at udbygge eksisterende Sommerbæk Skole med tre spor på 4.-9. årgang, så skolen bliver til en fuld skole for 0.-9. årgang til erstatning for Bakkeskolen.

Elevprognosen fra marts 2023 viser, at behovet er en 3-sporet skole for 4.-9. årgang.

Skoleprojektet indeholder:

- 4.-9. årgang, tre spor jf. elevprognose af marts 2023
- Faglokaler
- Udeareal til ophold og udeundervisning
- Parkeringspladser
- Klub og SFO
- Boldbane og stier.

Derudover er der arbejder fra etape 1, som er blevet udskudt til etape 2. Det gælder: Etablering af en boldbane, udearealet og 4-6 parkeringspladser.

Sommerbæk Skole, etape 2

Det kommende byggeri omhandler tilbygning til Sommerbæk Børnehus og Skole i form af mellemtrin og udskoling med dertilhørende udefaciliteter.

"Værdibaseret byggeprogram og funktionelle krav" og "Lokaleoversigt & arealopgørelse fordelt på etaper" fra etape 1 ligger til grund for projektet, men det vil blive tilpasset i henhold til erfaringer fra etape 1. Dette vil ske i forbindelse med udarbejdelse af programoplægget.

Hvem bygger vi for, og hvordan samarbejder vi med dem?

Bygherrerollen varetages for Byrådet af Anlæg og Ejendomme, Kommunale Bygninger. Kontraktholderen for Bakkeskolen og Sommerbæk Skole i Hørning vil få brugsretten til det færdige byggeri.

Byggeriet gennemføres i overensstemmelse med Politik for kommunalt byggeri og Standard for byggestyring. Her fremgår det, at fagudvalget skal godkende procesplanen – herunder tidsplan og plan for, hvem der involveres i udarbejdelse af et idéoplæg for det kommende byggeri. Da den foreslåede procesplan afviger fra standarden for byggestyring fremsendes procesplanen til Byrådets behandling.

I forslaget til procesplan foreslår bygherreledelsen, at udarbejdelse af idéoplæg helt undtagelsesvis udgår, og næste aktivitet er at udarbejde et programoplæg. Det skyldes, at det er en særlig situation, hvor der bygges en etape 2, som er en tilbygning til en etape 1, og etape 2 bygges videre på det grundlæggende fra etape 1 i form af "Værdibaseret byggeprogram og funktionelle krav" og "Lokaleoversigt & arealopgørelse fordelt på etaper", da det er fra 2020. Placeringen er i henhold til de politisk drøftede principper fra etape 1. "Værdibaseret byggeprogram og funktionelle krav" samt "Lokaleoversigt og arealopgørelse" vil under programfasen blive justeret til i forhold til erfaringerne fra etape 1.

Det betyder, at Byrådet ikke tager stilling til et (nyt) idéoplæg, at Børne- og Ungdomsudvalget som vanligt godkender et programoplæg, og at Byrådet først ser projektet igen i et forslag til byggeprogram, jf. Standard for byggestyring.

Hvem er brugerne?

Det kommende byggeri skal bruges af elever, forældre, lærere og administrativt personale tilknyttet Sommerbæk Skole.

Organisering

Et projekt af denne størrelse organiseres jf. byggestyringsreglerne i en bygherreledelse med politisk deltagelse samt en projektarbejdsgruppe. Normalt vil bygherreledelsen etableres efter en procesplan og i forbindelse med bearbejdning af idéoplæg. Der skal udpeges to medlemmer fra det relevante fagudvalg til bygherreledelsen, og den 13. april 2023 vedtog Børne- og Ungdomsudvalget, at Trine Frengler og Sebastian Støckler indstilles udpeget til bygherreledelsen.

Bygherreledelsen følger overordnet byggeriet frem til aflevering, hvor bygherreledelsen har den overordnede styring af projektet inden for den politiske bestilling og budgetramme. Herforuden har de et særligt ansvar for at sikre, at der sker involvering og inddragelse i "rette tid", at sikre projektets fremdrift, overholdelse af tidsplan og økonomi.

I dette projekt sammensættes bygherreledelsen således af:

- Direktør Asbjørn Friis Jensen (formand)
- Byrådsmedlem Trine Frengler
- Byrådsmedlem Sebastian Støckler
- Chef for Anlæg og Ejendomme Henrik Littau-Jensen
- Chef for Børn og Unge NN
- Skolechef Peter Bech Milsgaard
- Kontraktholder Jan Uhre Thomsen
- Projektleder Betina Brumé Haacks (sekretær).

Direktør Frederik Gammelgaard vil deltage i bygherreledelsen ad hoc.

Projektarbejdsgruppen følger projektet frem til aflevering og ibrugtagning. Projektarbejdsgruppen skal bidrage med at definere krav og ønsker til det fremtidige byggeri indenfor den fastsatte økonomiske ramme.

I dette projekt består projektarbejdsgruppen af:

- Projektleder Kommunale Bygninger Betina Brumé Haacks (formand)
- Chef for Anlæg og Ejendomme Henrik Littau-Jensen
- Skolechef Peter Bech Milsgaard
- Kontraktholder Jan Uhre Thomsen
- Medarbejderrepræsentanter, herunder en sikkerhedsrepræsentant – tilgår
- Bestyrelsesmedlem formand Marie Halkjær Kragelund.

Myndighedsforhold

Tilbygningen er placeret i byggefelt 1 jf. Lokalplan 1148. Derudover er Kommuneplantillæg 16-20 for Hørning Syd, hvor størstedelen er omfattet af rammeområde nr. 40.O.15 ”Skole øst for Blegindvej” gældende for placeringen af Sommerbæk Skole, etape 2.

Budget og arealramme

Byrådet har afsat i alt 120,387 mio. kr. til projektet.

Forudsætningerne i den forbindelse er:

- 3-sporet for 4.-9. årgang
- Samlet areal for etape 2, ekskl. udearealer, på 4.424 kvm. jf. "Lokaleoversigt & arealopgørelse fordelt på etaper" 2020
- Budget til byggeri er reduceret med 1,0 mio. kr. til medfinansiering af "Fra udeliv i Mosen til læringsrum i Hørning".

Skanderborg Kommune ejer jorden, så der er ikke behov for at erhverve areal.

I forbindelse med programoplægget skal der endvidere tages hånd om de arbejder, som udestår fra etape 1 og få dem økonomiseret.

Kommunikation

Der kommunikeres jf. Standard for byggestyring med Byrådet gennem sagsfremstillinger ved faseovergange i projektet. Der kommunikeres med hhv. projektarbejdsgruppen og bygherreledelsen løbende skriftligt og gennem en fastlagt møderække. Bygherreledelsen og projektarbejdsgruppen er etableret.

Kommunikation til medarbejdere, forældre og lokalsamfundet er forankret hos kontraktholderen. Der kommunikeres i forbindelse med udarbejdelse af programoplægget med lokale interessenter.

Interessentoversigt:

- Grundejerforeningen Nørregårds Allé
- Bestyrelsen for Hørning Stationbys Vandværk
- Skanderborg Kommune: Sommerbæk - Miljøprojekt mod nordøst
- Skanderborg Kommune: Sommerbækkvarteret
- Skanderborg Forsyning
- Foreninger vedrørende boldbaner.

Aktiviteter

I den kommende fase frem mod et programoplæg vil følgende aktiviteter ske:

- Afholdelse af møderække med projektarbejdsgruppen og bygherreledelsen
- Afholdelse af møde med relevante interessenter i Hørning
- Det "Værdibaserede byggeprogram og funktionelle krav" revideres i henhold til erfaringer fra etape 1
- Eventuelt revidering af "Lokaleoversigt & arealopgørelse" og budget for et kommende byggeri
- Udarbejdelse af forslag til tids- og arbejdsplan for den videre proces, herunder entrepriseform.

Tidsplan

Forventet tidsplan for udarbejdelse af programoplæg og efterfølgende faser i byggeriet er som følgende:

- November 2023: Vedtagelse af procesplan, placering og organisatorisk forankring
- 1. kvartal 2024: Vedtagelse af programoplæg
- 4. kvartal 2024: Politisk behandling af byggeprogram
- 2. kvartal 2025: Politisk behandling af konkurrenceprojekt
- Medio 2027: Ibrugtagning af nyt byggeri.

Økonomi

Der er i Budget 2024-2033 afsat 120,387 mio. kr. til projektet i 2024-prisniveau jf. nedenstående fordeling.

(2024-priser i 1.000 kr.)	2026	2027	2028
Skolekapacitet i Hørning - etape 2	35.629	69.758	15.000

Heraf udgør medfinansieringen på 1,0 mio. kr. til projektet "Fra udeliv i Mosen til udelæringsrum i Hørning".

Dialog og høring

Der har været forhåndsdialog med myndigheder.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at procesplanen for byggeri af 2. etape godkendes, idet idéoplæg for Sommerbæk Skole etape 2 udgår.

Børne- og Ungdomsudvalget indstiller,

- at Trine Frengler og Sebastian Støckler udpeges til bygherreledelsen for Sommerbæk Skole etape 2.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Børne- og Ungdomsudvalget.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 30. november 2023, pkt. 190:

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog at indstille,

- at procesplanen for byggeri af 2. etape godkendes, idet idéoplæg for Sommerbæk Skole etape 2 udgår.
- at Trine Frengler og Sebastian Støckler udpeges til bygherreledelsen for Sommerbæk Skole etape 2.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 20. november 2023, pkt. 272:

Fraværende: Frederik Gammelgaard

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

301123_SBS2_procesplan

Punkt 273: Godkendelse af ændret tildelingsmodel til nattevagt og plejecentre/korttidspladser på ældreområdet

00.30.04-P00-2-23

Resume

Med denne sag fremsendes forslag om ændring af tildelingsmodel til nattevagter på plejecentrene og til hjemmeplejen samt omfordeling fra puljen Bedre bemanning til en højere tildeling på korttidspladserne til godkendelse.

Sagsfremstilling

I forbindelse med analysen, der blev udarbejdet omkring besparelspotentialer på ældreområdet (præsenteret på budgetstatusmøde i juni 2023), var en af konklusionerne, at tildelingen til plejecentre er lidt højere i forhold til sammenligningskommunerne, mens tildelingen til korttidspladserne er markant lavere end sammenligningskommunerne.

Koncernledelsen har på den baggrund anbefalet, at en eventuel øget tildeling til korttidspladserne bør findes indenfor ældreområdets egen ramme. Tildelingsprincipper til nattevagtsdækning er ikke evalueret siden 2018, hvorfor der også er behov for nogle justeringer. Chefgruppen på ældreområdet har været inddraget i at definere de nye tildelingsprincipper.

Jf. kompetencefordelingsplanen skal ressourcefordelingsmodeller godkendes i Byrådet. Nedenfor beskrives de to ændringer i tildeling samt finansiering heraf.

Øget tildeling til korttidspladser

På ældreområdet skelnes budgetmæssigt mellem to typer af pladser: Plejeboligpladser og korttidspladser. Budgettildeling til pladserne er i 2024 beregnet til 345.606 kr. pr. plads pr. år. Med den tidligere sektorovergang fra hospitalerne modtager særligt korttidspladserne i højere grad end tidligere dårligere patienter. Derfor øges tildelingen til korttidspladserne med ca. 51.000 kr. pr. plads til 396.527 kr. pr. plads, svarende til en stigning på 15 %. Der er 38 korttidspladser i 2024, hvilket medfører et finansieringsbehov på 1,9 mio. kr.

Tildeling pr. plads, 2024	Oprindeligt	Nyt forslag
Plejecenter	345.606	345.606
Korttid	345.606	396.527

I finansloven for 2018 blev der afsat en pulje til Bedre bemanning. Midlerne skulle anvendes til et løft af ældreområdet til en bedre bemanning og skulle i videst muligt omfang, og under hensyntagen til medarbejdernes ønsker, anvendes til at opjustere arbejdstiden for deltidsansatte medarbejdere og til ansættelse af nye medarbejdere i hjemmeplejen og på plejecentre.

Puljen Bedre bemanning overgik i 2022 fra at være puljemidler til at være bloktilskudsmidler. Formålet med midlerne har ikke ændret sig og anvendes også til mere ledelsesunderstøttelse af særligt udfordrende områder. Der er i 2024 samlet 5,4 mio. kr. i puljen, som fordeles til alle distrikter til både hjemmepleje og plejecentre.

Fra 2024 reduceres puljen til Bedre bemanning (plejecentre) med 1,9 mio. kr., som finansierer den øgede tildeling til korttidspladserne. I forhold til sammenligning af plejeboligtildeling bliver Skanderborg Kommunes tildeling nedsat og kommer dermed tættere på sammenligningskommunerne (Favrskov og Vejle kommuner), da Bedre bemanning indgår i beregningsgrundlaget.

Tildeling til de almindelige plejeboligpladser ændres ikke.

Ændret tildeling til nattevagt

Tildeling til nattevagt på ældreområdet er opdelt i en tildeling til plejecentre (inde) og en tildeling til hjemmeplejen (ude). Det er en forudsætning, at ude- og indeområderne hjælper hinanden særligt i forhold til opgaver, der kræver to medarbejdere - eksempelvis forflytninger. Med den nuværende tildelingsmodel er budgettet til nattevagter fast defineret og er sidst revideret i 2018.

Organisatoriske ændringer vedrørende plejeboliger, herunder omkonvertering af Havehusene fra plejeboliger til ældreboliger, lukning af Dalbogaard, etablering af nyt korttidscenter samt indflytning på Dagmargården Nord tilsiger en revurdering af den nuværende model. Grundet den demografiske udvikling stiger behovet for hjemmepleje også om natten. En ny model skal dermed understøtte en mere fleksibel tildeling.

Administrationen vurderer det mest hensigtsmæssigt at have én fast nattevagtstildeling pr. plejeboligplads, med undtagelse af mindre plejecentre (Bøgehaven, Søndervang og afdelingen K12 under Kildegården (Glashuset)) samt korttidspladserne. Ligeledes vurderes det, at tildeling til nattevagt i hjemmeplejen skal følge tyngden i hjemmeplejen og ikke længere er fast defineret. Dog skal ingen hjemmeplejegrupper (pr. kontraktområde) kunne tildeles budget til mindre end en nattevagt.

Der ændres ikke i fordeling af budget til nattevagt mellem plejecentre og hjemmepleje. Der er dog i 2024 tilført 709.000 kr. til nattevagt for hjemmeplejen fra hjemmeplejebudgettet (dag/aften) til demografiudvikling. For 2024 er det samlede budget til nattevagter 24,4 mio. kr. Hertil kommer budget til nattevagter på Dagmargården Nord, som åbner i primo 2024.

Nedenfor er de nye principper opstillet.

Tildeling til nattevagt på plejecenter:

- Mindre plejecentre tildeles budget til en fast nattevagt (Bøgehaven, Søndervang og afdelingen K12 under Kildegården (Glashuset))
- Korttidsafsnittet på Kildegården tildeles fast budget til to nattevagter
- Øvrige plejecentre tildeles budget til nattevagter efter antal plejeboliger og aflastningspladser.

Tildeling til nattevagt i hjemmeplejen:

- Hjemmeplejegrupper tildeles ud fra indeværende års fordelingsnøgle for hjemmepleje (BUM)
- Ingen hjemmeplejegrupper (pr. distrikt) kan tildeles budget til mindre end en nattevagt.

Område

Nuværende model

Ny Model

Plejecentre	<ul style="list-style-type: none"> • Alle plejecentre tildeles fast budget til nattevagt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Mindre plejecentre tildeles fast budget til nattevagt • Korttidscenter tildeles fast budget til nattevagt • Øvrige pladser tildeles en pladspris til dækning af nattevagt.
Hjemmepleje	<ul style="list-style-type: none"> • Alle hjemmeplejegrupper tildeles fast budget til nattevagt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nattevagt i hjemmepleje tildeles efter fordelingsnøgle (hjemmepleje) • Intet distrikt kan tildeles budget til mindre end en nattevagt.

Se bilag 1 for beregninger og økonomiske konsekvenser.

Dialog og høring

Chefgruppen på ældreområdet har været inddraget i at definere de nye tildelingsprincipper.

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb samt chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at tildelingen til korttid øges med ca. 50.000 kr. pr. plads til 396.527 kr. pr. plads finansieret af puljen Bedre bemanning
- at tildeling til nattevagt ændres på plejecentre, så mindre plejecentre og korttidspladser modtager en fast tildeling, mens de øvrige plejecentre tildeles efter antal pladser
- at tildeling til nattevagt i hjemmeplejen fordeles efter fordelingsnøgle vedrørende hjemmeplejen (BUM).

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Der blev på mødet orienteret om Seniorrådets høringssvar, som vedlægges sagen til den videre behandling i Byrådet.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb og chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 5. december 2023, pkt. 138:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb og chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap, idet det forudsættes, at der foreligger et høringssvar fra Seniorrådet inden Byrådet behandler sagen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 27. november 2023, pkt. 278:

Fraværende: Frederik Gammelgaard

Direktionen vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb og chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap, idet det forudsættes, at der foreligger et høringssvar fra Seniorrådet inden Byrådet behandler sagen.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Tildelingsmodel 2024 Ældreområdet

Høringssvar fra Seniorrådet - Forslag om ændret tildelingsmodel til nattevagt og plejecentre og korttidspladser på ældreområdet

Punkt 274: Årlig godkendelse af tilsynspolitik

27.69.32-P22-1-18

Resume

Byrådet skal ifølge lovgivningen årligt følge op på tilsynspolitikken og foretage eventuelle nødvendige justeringer. Der lægges med denne sag op til, at den nuværende tilsynspolitik videreføres, og at politikken godkendes til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet. Den nuværende tilsynspolitik er sidst revideret og godkendt af Byrådet den 1. marts 2023.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ifølge lovgivning om retssikkerhed og administration på det sociale område har kommunen pligt til at føre tilsyn med, hvordan de kommunale opgaver løses.

Endvidere skal Byrådet efter § 151c i Bekendtgørelse af lov om social service:

- Udarbejde og offentliggøre en tilsynspolitik for tilbud efter § 83, som er omfattet af reglerne om frit valg af leverandør efter § 91. Det vil sige tilbud, som for størstedelens vedkommende er hjemmehørende på sundheds- og omsorgsområdet (tidligere ældreområdet)
- Mindst en gang årligt følge op på tilsynspolitikken, herunder foretage de nødvendige justeringer.

I Skanderborg Kommune er sundheds- og omsorgsområdet organisatorisk sammenhængende med handicapområdet. På baggrund heraf besluttede Byrådet i Skanderborg Kommune i december 2011, at kommunen skal have en tilsynspolitik, der er fælles for områderne.

Administrationen vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at det driftsorienterede tilsyn med botilbuddene på handicap- og socialpsykiatriområdet samt de aktivitets- og samværstilbud, der ligger som en integreret del af botilbud, føres af Socialtilsyn Midt. Disse tilbud er således ikke længere omfattet af det driftsorienterede kommunale tilsyn.

Administrationens anbefaling

Administrationen vurderer, at Skanderborg Kommunes nuværende tilsynspolitik sætter en tydelig ramme og retning for tilsynene. På den baggrund anbefaler administrationen, at der ikke foretages justeringer i tilsynspolitikken.

Den nuværende tilsynspolitik er vedhæftet som bilag til punktet.

Dialog og høring

Der lægges op til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet efter byrådsmødet den 20. december 2023 med høringsfrist den 22. januar 2024.

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at tilsynspolitikken godkendes til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 5. december 2023, pkt. 140:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Tilsynspolitik for Sundhed, Omsorg og Handicap 2023

Tilsynspolitik for Sundhed, Omsorg og Handicap 2023

Punkt 275: Forslag om fælleskommunalt tilsyn på plejecentre

27.12.16-K09-1-23

Resume

Med denne sag stilles forslag om, at Skanderborg Kommune sammen med kommunerne Horsens, Odder og Samsø etablerer et fælleskommunalt tilsyn på plejecentre. Der lægges op til en prøveperiode, der omfatter tilsynene for 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund

Efter Servicelovens § 151 stk. 1 og 2 skal kommunen hvert år foretage mindst ét uanmeldt tilsynsbesøg på plejehjem m.v., jf. § 192, i plejeboligbebyggelser, der er omfattet af lov om almene boliger m.v. eller lov om boliger for ældre og personer med handicap, og i andre, tilsvarende boligenheder i kommunen. Tilsynet omfatter indsatsen over for de beboere og lejere, der modtager kommunale serviceydelser. Tilsynet må ikke varetages af leverandører eller personer, der udfører opgaver på området.

Kommunen har siden 2017 haft aftale med BDO om den praktiske varetagelse af tilsynene. Rammen for disse tilsyn er Skanderborg Kommunes tilsynspolitik. Tilsynene gennemføres en gang årligt som uanmeldte tilsyn. På baggrund af de gennemførte tilsyn udarbejder BDO en rapport for de enkelte tilsyn og en samlet tilsynsrapport.

Administrationen har via samarbejdet i Sundhedsklyngen fået henvendelse vedrørende en fælleskommunal løsning i forhold til tilsyn på plejecentre. Sundheds- og Omsorgsudvalget drøftede denne mulighed på mødet den 3. oktober 2023 og vedtog her, at administrationen skulle arbejde videre med afklaring vedrørende en fælleskommunal tilsynsløsning.

Forslag om fælleskommunal tilsynsløsning i 2024

Administrationen har arbejdet videre med afklaring af en ramme for en fælleskommunal tilsynsløsning på tværs af kommunerne Horsens, Odder, Samsø og Skanderborg, der vil omfatte tilsyn på i alt 38 plejecentre - heraf otte i Skanderborg Kommune. Det skal her bemærkes, at tilsynet på Specialplejecenter Baunegården foregår som et socialfagligt tilsyn, og at dette fortsat vil blive varetaget af BDO.

Den fælles løsning indebærer ansættelse af en fælles tilsynsførende, der forankres i Horsens Kommune. Den tilsynsførende vil forestå planlægningen, alle aftaler i forbindelse med gennemførelsen af tilsynene, udarbejdelsen af tilsynsrapporter og eventuel opfølgning på tilsynene. Endvidere vil den tilsynsførende udarbejde årsrapporter - herunder komme med anbefalinger på baggrund af fund i tilsynene. Der vil i forbindelse med den tilsynsførende være en opmærksomhed på, at tilsynet ikke varetages af en person, der udfører opgaver på området.

Tilsynene kan gennemføres inden for den ramme, der sættes af Skanderborg Kommunes tilsynspolitik, og der vil med afsæt i nuværende tilsynsmodel blive udarbejdet et fælles koncept for tilsynene. Der lægges op til, at det fælles tilsyn etableres med henblik på en prøveperiode på et år, og det vil således være gældende i 2024.

Udgifterne til det fælles tilsyn vil blive fordelt forholdsmæssigt mellem kommunerne, og afprøvningen af løsningen gennemføres inden for den nuværende økonomiske ramme, der i 2023 er på 250.000 kr.

Det er administrationens vurdering, at den fælles tilsynsløsning kan medvirke til tættere dialog og samarbejde med tilsynet og dermed muliggøre en styrkelse af læringsperspektivet - herunder til yderligere refleksion, læring og handling og derved bliver en mere integreret del af den almindelige kvalitetssikring og -udvikling af området. Dette er i overensstemmelse med Skanderborg Kommunes tilsynspolitik, hvor læring og udvikling sammen med organisation og faglighed er et centralt fokusområde.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at der sammen med Horsens, Odder og Samsø kommuner i en prøveperiode på et år etableres et fælleskommunalt tilsyn.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Der blev på mødet orienteret om Seniorrådets høringssvar, som vedlægges sagen til den videre behandling i Byrådet.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 5. december 2023, pkt. 142:

Fraværende Frank W. Damgaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap, idet det forudsættes, at der foreligger et høringssvar fra Seniorrådet, inden Byrådet behandler sagen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 27. november 2023, pkt. 277:

Fraværende: Asbjørn Friis Jensen

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap, idet det forudsættes, at der foreligger et høringssvar fra Seniorrådet, inden Byrådet behandler sagen.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Høringssvar fra Seniorrådet - Forslag om fælleskommunalt tilsyn på plejecentre

Punkt 276: Godkendelse af Sundhedsaftalen 2024-2027

29.30.08-G01-1-22

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til, om Sundhedsaftalen 2024-2027 kan godkendes. Sundhedssamarbejdsudvalget i Region Midtjylland godkendte den 29. september 2023 'Sundhedsaftalen 2024-2027 – Nærhed, tilgængelighed og sammenhæng for borgeren'. Sundhedsaftalen sendes nu til godkendelse i Regionsrådet og de 19 byråd med henblik på ikrafttrædelse den 1. januar 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund

Udkast til Sundhedsaftalen 2024-2027 har været sendt i høring i perioden fra den 15. maj til den 25. august 2023 i kommunerne, regionen, PLO-Midtjylland og hos en række interessenter. Høring af forslag til sundhedsaftalen har været behandlet i Byrådet den 30. august 2023. Skanderborg Kommune har indgivet et foreløbigt høringssvar den 23. august 2023 og et endeligt høringssvar på baggrund af Byrådets behandling, den 31. august 2023.

Sundhedssamarbejdsudvalget har på mødet den 29. september 2023 behandlet de indkomne høringssvar, og på den baggrund er sundhedsaftalen opdateret med nedenstående ændringer:

- Det er tilføjet, at der ved udmøntning af sundhedsaftalen på alle de tre prioriterede indsatsområder vil være fokus på forebyggelse og lighed i sundhed i forbindelse med udvikling og implementering af konkrete indsatser
- Der er tilføjet to indikatorer under målsætningen 'Vi vil forbedre den mentale sundhed og mindske mistrivsel hos børn og unge i Region Midtjylland':
 - Ventetid på udredning for børn og unge under 18 år, henvist til psykiatrien
 - Ventetid på behandling for børn og unge under 18 år, henvist til psykiatrien
- Formuleringen 'Relevante parter inddrages i udmøntningen af aftalen' er indsat i afsnittet 'Implementering og opfølgning'
- Derudover er en række mindre ændringer/andre betoningers tilrettet.

Kort om Sundhedsaftalen 2024-2027

Sundhedsaftalen fastsætter en overordnet fælles politisk retning for udviklingen af det nære og sammenhængende sundhedsvæsen i Midtjylland med fælles visioner, indsatsområder og målsætninger og bærende principper for samarbejdet mellem de midtjyske kommuner, Region Midtjylland og praksissektoren, herunder særligt almen praksis.

Den fælles retning i aftalen er et sundhedsvæsen i balance, hvor:

- tryghed, tilgængelighed og nærhed er i højsæde
- alle har lige mulighed for et sundt og langt liv
- alle inddrages aktivt i egen sundhed
- vi får mest mulig sundhed for de ressourcer, der er.

Samtidig prioriteres kræfterne på få udvalgte områder, hvor der er brug for en ekstra indsats, og hvor indsatsen med fordel kan udvikles og implementeres i tæt samspil mellem kommuner, hospitaler og praktiserende læger. Indsatsområderne er:

- Psykiatri og trivsel - med fokus på børn og unges trivsel og fokus på mennesker med svær psykisk sygdom
- Sammenhæng for borgere med kronisk sygdom – med fokus på de med størst behov og størst kompleksitet
- Velfærdsteknologi, digitalisering og datadeling – med fokus på hjemmemonitorering, digitale konsultationer og platforme samt datadeling.

Sundhedsaftalen 2024-2027 (godkendelsesversion) er vedlagt som bilag.

Administrationens bemærkninger

Administrationen ser meget positivt på forslaget til Sundhedsaftalen 2024-2027 og støtter op om aftalens visioner, indsatsområder, målsætninger og principper. Dog opfordrer administrationen til, at der i det videre arbejde er fokus på, at indsatser til borgere med kronisk sygdom og udvikling af digitale løsninger skal gælde for både børn, unge og voksne.

Sundheds- og Omsorgsudvalget har det overordnede ansvar for sundhedsaftalen, men aftalen er tværgående for alle fagudvalg og gælder bredt.

Sagen behandles i Børne- og Ungdomsudvalget, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget samt Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget inden sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Økonomi

Der er ingen direkte økonomiske konsekvenser af forslag til Sundhedsaftalen 2024-2027.

I aftalen beskrives princippet om økonomisk klarhed og fair balance som følgende:

- Når vi udvikler sundhedsvæsenet og indgår samarbejdsaftaler, beskriver vi først den fagligt bedste løsning – dernæst økonomien.
- Når en aftale ændrer på opgavevaretagelsen mellem kommuner og region, skal de økonomiske konsekvenser være klarlagt som del af det fælles beslutningsgrundlag.
- Udviklingen af det sundhedsvæsen skal ske ud fra et princip om, at der over tid er en fair balance i økonomien mellem kommuner og region. For almen praksis gælder særlige forhold.
- Vi videreudvikler samarbejdet der, hvor der er sundhedsgevinster at hente for borgerne og effektiviseringer for kommuner og region.

Princippet vil understøtte gennemsigtigheden i beslutningsprocesser samt kommunens økonomiplanlægning.

Skanderborg Kommune har stor opmærksomhed på, hvilke økonomiske konsekvenser aftalen og de deraf forventede indsatser får. Der er ikke allokateret ressourcer i eksisterende budgetramme i forhold til yderligere initiativer i regi af sundhedsaftalen. Der skal således være opmærksomhed på, hvordan der i sundhedsaftalen tages hånd om de økonomiske og ressourcemæssige realiteter i kommunerne, herunder at initiativer skal ske og tilpasses indenfor eksisterende budgetter.

Dialog og høring

Seniorrådet, Integrationsrådet og Handicap- og Psykiatrirådet i Skanderborg Kommune har i juni 2023 afgivet bemærkninger forud for høringen af sundhedsaftalen.

Sundhed

Formålet med sundhedsaftalen er at bidrage til sammenhæng og koordinering af borgerforløb, der går på tværs af regioner, kommuner og almen praksis med fokus på kvalitet, effekt og patienttilfredshed. Sundhedsaftalen er med til at understøtte udmøntning af sundhedspolitikens strategispor om at styrke den mentale trivsel, et stærkt nært sundhedsvæsen, større lighed i sundhed samt fælles om trivsel i ungelivet.

Herudover understøtter samarbejdsaftalen udviklingspolitikens strategispor om en kommune, hvor alle er med og det gode liv i fællesskabet.

Indstilling

Direktør Lone Rasmussen indstiller,

- at Sundhedsaftalen 2024-2027 godkendes.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Lone Rasmussen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, 6. december 2023, pkt. 113:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Lone Rasmussen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, 6. december 2023, pkt. 119:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Lone Rasmussen.

Sagen fremsendes til Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 5. december 2023, pkt. 137:

Fraværende: Frank W. Damgaard, Malene Ringberg

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra direktør Lone Rasmussen.

Sagen fremsendes til Arbejdsmarkedsudvalget, Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 30. november 2023, pkt. 196:

Fraværende: Miriam Lund Rahbek

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktør Lone Rasmussen.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Sundhedsaftalen2024-2027 godkendelsesversion.pdf

Punkt 277: Kvalitetsstandarder og standarder på Sundheds- og Omsorgsområdet

27.03.00-P23-1-23

Resume

Med denne sag lægges op til, at kvalitetsstandarder og standarder godkendes til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Efter lovgivningen skal Byrådet en gang om året vedtage kvalitetsstandarder for forebyggende hjemmebesøg, rehabiliteringsforløb, pleje og praktisk støtte samt træning efter Servicelovens § 79a, § 83a, § 83 og § 86 stk. 1 og 2. Dette er de såkaldte obligatoriske kvalitetsstandarder. Kvalitetsstandarderne skal formidle Byrådets overordnede politiske beslutninger om serviceniveau, værdier og kvalitetskrav.

Der er endvidere i dette års proces blevet udarbejdet reviderede standarder for sygepleje efter Sundhedslovens § 138 og for aktiverende og forebyggende tilbud efter Servicelovens § 79.

Det skal bemærkes,

- at de obligatoriske kvalitetsstandarder vil være godkendt i Byrådet den 28. februar 2024 og herefter vil være gældende til og med februar 2025.
- at standarderne for sygepleje og for aktiverende og forebyggende tilbud vil være godkendt den 28. februar 2024 og herefter vil være gældende til Byrådet godkender nye standarder på de to områder.

Grundlag for arbejdet

Med Budget 2024-2027 har Byrådet fastlagt udviklingsspor 5: "Ældreplejen og plejeboligkapaciteten" og vedtaget to forandringer, der medfører budgetreduktioner. Disse er:

- Forandring 31. "Styrket rehabiliteringsindsats efter Servicelovens § 83a samt skærpet visitationspraksis til personlig pleje og praktisk støtte efter Servicelovens § 83"
- Forandring 32. "Ny praksis for på- og afgang af kompressionsstrømper".

Endvidere har Byrådet i forbindelse med budgettet vedtaget en forandring, der er en del af den konkrete udmøntning af rammebesparelser vedtaget med Budget 2023-2026. Denne er:

- Forandring 43. "Styrket rehabiliteringsindsats for sygepleje efter Sundhedslovens § 138".

Administrationen og repræsentanter fra kontraktområderne har med afsæt i budgettet, faglige input, juridisk gennemgang, drøftelsen i Sundheds- og Omsorgsudvalget den 7. november 2023 og administrative dialoger med Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet udarbejdet forslag til kvalitetsstandarder og standarder.

De overordnede ændringer i kvalitetsstandarder og standarderne

Budget 2024-2027 og de faglige input har givet anledning til en væsentlig bearbejdning af kvalitetsstandarder og standarder. Indholdsmæssigt er det centrale i revideringen et gennemgående forstærket fokus på rehabilitering, og hvordan dette skal understøtte borgernes mulighed for at leve et selvstændigt liv. Det forstærkede fokus på rehabilitering skal medvirke til realisering af Byrådets ambitioner med budgettet og videre implementering af kommunens Socialpolitik og Værdighedspolitik for ældreområdet.

I den korte indledning, der er fælles for alle standarderne, kommunikeres det således, at Skanderborg Kommune leverer alle indsatser ud fra en rehabiliterende tilgang. Endvidere er der efter ønske fra Sundheds- og Omsorgsudvalget sat særligt fokus på rehabilitering i kvalitetsstandarderne for rehabilitering, støtte til pleje og støtte til praktiske opgaver og i standarden for sygepleje - herunder at der også i de kompenserende indsatser vil være fokus på borgernes egne muligheder og færdigheder. Denne tydeligere kommunikation er både henvendt til borgerne og til de medarbejdere, der bevilger og leverer indsatserne. Det er samtidig i de ovenfor nævnte standarder fortsat tydeliggjort, at træning, hjælpemidler, velfærdsteknologi m.v. kan være en del af rehabiliteringen.

Der lægges endvidere op til en skelnen mellem standarder og kvalitetsstandarder. Således foreslås på baggrund af drøftelser i Sundheds- og Omsorgsudvalget, at betegnelsen kvalitetsstandarder fremadrettet kun omfatter de obligatoriske kvalitetsstandarder, og at de øvrige kvalitetsstandarder, som ikke er lovpligtige, - herunder kvalitetsstandarderne for sygepleje og sundhedsklinikker samt for aktiverende og forebyggende tilbud fremadrettet går under betegnelsen "standarder".

Der er arbejdet med teksten og opsætningen i standarderne. Her har der blandt andet været fokus på at fjerne eller samle tekst og indhold, der i de tidligere udgaver havde karakter af gentagelser. Endvidere var en del af teksten tidligere indsat i tabeller. Denne tekst er bibeholdt - visse steder i omskrevet udgave - men tabellerne er fjernet. Dette er sket for at sikre, at borgere med skærmlæser kan læse teksten. Når kvalitetsstandarder og standarder er godkendt, skal de lægges på hjemmesiden. Her vil der også være et forstærket fokus på tilgængeligheden. Det vil blandt andet blive undersøgt, om teksten på en hensigtsmæssig vis kan lægges direkte ind på Skanderborg.dk - og ikke alene som tekstfiler.

I nedenstående afsnit er der korte beskrivelser af ændringerne i de enkelte kvalitetsstandarder og standarder. Det skal i den forbindelse bemærkes, at de tekst- og opsætningsmæssige ændringer er så gennemgribende, at det ikke har været muligt at fremlægge udgaver, hvor de konkrete ændringer er markeret - eksempelvis ved overstregninger og tekstfarver. Både de nuværende kvalitetsstandarder og de første udkast til nye kvalitetsstandarder og standarder er derfor vedhæftet som bilag til sagen.

Kvalitetsstandarder for rehabilitering, støtte til pleje og støtte til praktiske opgaver efter Servicelovens § 83a og § 83

I tillæg til de ovenfor beskrevne ændringer er der tilføjet to afsnit med nyt indhold til kvalitetsstandarderne. Det ene er afsnit 5.7 om klippekort til borgere i eget hjem. Kriterierne for denne indsats blev godkendt af Byrådet den 28. juni 2017, og den indsatte tekst er kopieret fra Skanderborg.dk. Det andet nye afsnit er afsnit 2.3.5 om støtte til tilberedning og anretning af mad. Der lægges op til, at indsatsen indgår med henblik på et politisk fastlagt serviceniveau. Der bliver endvidere i alle indsatser - på nær madservice (levering af mad) - gjort opmærksom på, at det altid vil blive undersøgt, om hele eller dele af støtten kan foregå som et skærmbesøg.

Den nuværende kvalitetsstandard og forslaget til kvalitetsstandard er vedhæftet som bilag 1 og 2

Kvalitetsstandarder for træning efter Servicelovens § 86 stk. 1 og 2

I kvalitetsstandarderne for træning er der med afsæt i den rehabiliterende tilgang indarbejdet et skærpet fokus på, at indsatserne skal være trænende og dette med henblik på borgernes mulighed for at udvikle, genvinde eller fastholde deres funktionsniveau. Det er således i standarderne tydeliggjort, at der sammen med borgeren fastsættes mål for træningen, at træningen er tidsbegrænset, og at der i samarbejde med borgeren vil være løbende vurdering af og opfølgning på borgerens behov for træning.

Den nuværende kvalitetsstandard og forslaget til kvalitetsstandard er vedhæftet som bilag 3 og 4

Standard for aktiverende og forebyggende tilbud efter Servicelovens § 79

Som følge af det skærpede fokus på, at indsatserne efter Servicelovens 86 stk. 1 og 2 skal være trænende, og at der vil blive arbejdet struktureret med målsætning, tidsbegrænsning og opfølgning, er der foretaget ændringer i standarden for aktiverende og forebyggende tilbud efter Servicelovens § 79.

Standarden er udvidet med et tilbud om aktiviteter drevet af medarbejdere – evt. med støtte fra frivillige. Målgruppen er borgere med fysisk, psykisk, kognitiv eller social nedsat funktionsevne, som har brug for et længerevarende aktiverende og forebyggende tilbud. Samtidig har de brug for faglig støtte for at kunne deltage. Målgruppen kan være borgere med demens.

Konkret er der en opmærksomhed på, at borgere med fysisk, psykisk, kognitiv eller social nedsat funktionsevne, som har brug for længerevarende forløb, kan profitere af et aktiverende og forebyggende tilbud efter Servicelovens § 79 fremfor vedligeholdelsestræning efter Servicelovens § 86, stk. 2. I den forbindelse vil administrationen også afdække muligheder for aktivitets- og samværstilbud efter Servicelovens § 104 til borgere, der har brug for længerevarende forløb.

Den nuværende kvalitetsstandard og forslag til standard er vedhæftet som bilag 5 og 6

Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg efter Servicelovens § 79a

Der er arbejdet med en forenkling af teksten og opstillingen i kvalitetsstandarden, og det er tydeliggjort, at de opsøgende medarbejdere efter aftale med borgeren kan skabe kontakt til andre relevante indsatser og medarbejdere, hvis der er behov for dette. Der lægges endvidere op til, at borgere på 82 år i lighed med borgere på 70 og 80 år ikke tilbydes forebyggende hjemmebesøg, hvis de forvejen modtager pleje og praktisk støtte.

Som det sidste er kontaktoplysningerne tilpasset på baggrund af flytningen af de forebyggende medarbejdere til Det Kommunale Sundhedscenter under kontraktområdet Aktivitet og Træning.

Den nuværende kvalitetsstandard og forslag til kvalitetsstandard er vedhæftet som bilag 7 og 8

Standard for sygepleje efter Sundhedslovens §§ 138 og 139

I overensstemmelse med udmøntningen af rammebesparelser i Budget 2023-2026 er der med afsæt i den rehabiliterende tilgang indarbejdet et skærpet fokus på borgerens egen mestring herunder også anvendelse af hjælpemidler og velfærdsteknologi. Det er tydeliggjort, at borgerne vil modtage sygepleje via skærmbesøg med videoopkald, når det er muligt. Endvidere er det tydeliggjort, at sygepleje modtages i kommunens sundhedsklinikker og undtagelsesvist i den enkelte borgers eget hjem, hvis borgeren ikke fysisk er i stand til at møde i sundhedsklinikken.

Den nuværende kvalitetsstandard og forslag til standard er vedhæftet som bilag 9 og 10

Dialog og høring

I henhold til den godkendte proces for arbejdet med kvalitetsstandarder har der været administrativ dialog med Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet i november 2023 på baggrund af drøftelsen i udvalget, og der vil være høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet i december 2023 - januar 2024.

Tilbagemeldingerne fra rådene ved den administrative dialog omhandler den videre kommunikation af standarderne og omsættelsen af kvalitetsstandarder og standarder til praksis og giver således ikke anledning til ændringer. Rådenes tilbagemeldinger og anbefalinger vil blive taget med i den videre implementering efter den endelige vedtagelse i Byrådet.

Referaterne fra dialogerne er vedhæftet som bilag 11 og 12. Rådenes kommentarer kan her findes under beslutningen.

Indstilling

Chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at kvalitetsstandarderne for forebyggende hjemmebesøg, træning samt rehabilitering, støtte til pleje og støtte til praktiske opgaver efter servicelovens § 79 a, § 86 stk. 1 og 2, § 83 og 83a godkendes til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet
- at standarden for sygepleje efter Sundhedslovens §§ 138 og 139 og standarden for aktiverende og forebyggende tilbud efter servicelovens § 79 godkendes til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Sundheds- og Omsorgsudvalget.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 5. december 2023, pkt. 141:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog at indstille,

- at kvalitetsstandarderne for forebyggende hjemmebesøg, træning samt rehabilitering, støtte til pleje og støtte til praktiske opgaver efter servicelovens § 79 a, § 86 stk. 1 og 2, § 83 og 83a godkendes til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet, dette med følgende tilføjelse i bilag 6:
 - at det skrives ind i indledningen, at man værdsætter det gode samarbejde med foreninger og frivillige, og ser den kommunale indsats som supplement til dette arbejde
- at standarden for sygepleje efter sundhedslovens §§ 138 og 139 og standarden for aktiverende og forebyggende tilbud efter servicelovens § 79 godkendes til høring i Seniorrådet samt Handicap- og Psykiatrirådet, dette med følgende tilføjelse i bilag 8:
 - at værdien af fællesskaber som forebyggende tiltag indarbejdes i beskrivelsen af formål
 - at administrationen arbejder med mulighederne for at afvikle 75+ arrangementerne fra 2025 og frem, så der både tilgodeses afvikling af gruppearrangementer i Skanderborg og centerbyerne.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 2 Forslag - kvalitetsstandarder for rehabilitering, pleje og praktisk støtte

Bilag 4 Forslag - Kvalitetsstandard for træning efter Servicelovens § 86

Bilag 6 Forslag - Standard for aktiverende og forebyggende tilbud efter Servicelovens § 79

Bilag 8 Forslag - Kvalitetsstandard for forebyggende hjemmebesøg efter Serviceloven § 79a

Bilag 10 Forslag - Standard for sygepleje efter Sundhedslovens §§ 138 og 139

Bilag 11 Dagsordenspunkt Dialog om kvalitetsstandarder behandlet på mødet 15. november 2023 kl. 0900 (Mødelokale 1.S.07 på Fælleden) i Seniorrådet (2023).docx

Bilag 12 Dagsordenspunkt Dialog om kvalitetsstandarder behandlet på mødet 14. november 2023 kl. 1500 (Mødelokale 1.Ø.31, Skanderborg Fælled) i Handicap- og Psykiatrirådet (2023).docx

Punkt 278: Godkendelse af forslag til kommissorium: Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning - Myndighed og Foranstaltning

00.15.20-P05-6-23

Resume

Byrådet besluttede med budgetaftalen for 2024-2027, at der skal udarbejdes en analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning på myndighedsområdet under Børn og Unge. Med denne sag fremsendes forslag til kommissorium vedrørende analysen til godkendelse.

Sagsfremstilling

Der kan konstateres et stigende udgiftsniveau på myndighedsområdet under Børn og Unge med særlige behov (Myndighed og Foranstaltning), som alt andet lige forventes at fortsætte i de kommende år. Som et led i at imødekomme det stigende udgiftsniveau har Byrådet i budgetaftalen for Budget 2024-2027 vedtaget følgende forandring (forandring nr. 40):

"Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning – Myndighed og Foranstaltning

Budgetrammen på Myndighed og Foranstaltning er i stigende grad under pres. Som et led i at opretholde det nuværende serviceniveau på området udarbejdes der en analyse af de budgetmæssige konsekvenser ved at indføre en model for håndtering af forventet fremadrettet aktivitetsstigning for en række af de indsats, der ligger under Myndighed og Foranstaltning. Analysen skal endvidere belyse og vurdere sammenhængen til de områder under Arbejdsmarked og Social og Sundhed, Omsorg og Handicap, som i dag er omfattet af en model for håndtering af aktivitetsstigning på handicap- og psykiatriområdet."

Analyseresultaterne skal indgå i budgetprocessen for 2025-2028 og præsenteres for Byrådet til budgetstatusmødet i juni 2024.

Formålet med analysen er at udarbejde et forslag til en model for håndtering af forventet aktivitetsstigning på børne- og ungeområdet. Forslaget skal vise de budgetmæssige konsekvenser ved modellen. Samtidig skal der i forslaget indgå en vurdering af sammenhængen til den nuværende model på handicap- og psykiatriområdet (voksne) samt, hvorvidt en model med fordel kan omfatte alle tre myndighedsområder inden for det specialiserede socialområde i Skanderborg Kommune.

Modellen skal tage afsæt i at sikre:

- realistiske budgetter ud fra det nuværende serviceniveau
- gennemsigtighed - modellen skal være simpel og gennemskuelig
- fokus på økonomiske incitamenter.

Som det også kan konstateres på voksenområdet, er det vanskeligt at udarbejde modeller på det specialiserede socialområde, der kan forudsige den faktiske aktivitetsudvikling, fordi der er mange andre faktorer end befolkningsudvikling, der påvirker antal borgere og udgifter på området. Det er forventningen, at der også på børne- og ungeområdet vil være betydelige udfordringer forbundet med at forudsige den faktiske aktivitetsudvikling. Derfor gøres der opmærksom på, at det heller ikke på børne- og ungeområdet vil være muligt at udarbejde en model, der fuldstændig kan forudsige den faktiske udvikling.

Analysen vil indeholde følgende elementer:

- Inspiration fra andre kommuner
- En beskrivelse af modellen på handicap- og psykiatriområdet (voksne) og sammenhængen mellem børne- og ungeområdet og voksenområdet
- En vurdering af hvilke delområder, modellen skal omfatte
- Et færdigt forslag til en model inkl. en vurdering af de budgetmæssige konsekvenser.

En uddybning af de enkelte elementer fremgår af kommissoriet, der er bilag til sagen.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at kommissoriet til forandringen Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning - Myndighed og Foranstaltning godkendes.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget og Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at godkende kommissoriet til forandringen 'Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning, Myndighed og Foranstaltning' - dog således, at der i analysen - i sammenhæng med forslag til en aktivitetsmodel - skal indgå forslag til en forandring, der kan indgå i budgetarbejdet for Budget 2025-2028 om, hvorledes Byrådet i det videre arbejde kan have fokus på, om indsatser og støttemuligheder kan justeres inden for lovgivningens rammer mhp. at fremme forebyggende og mindre indgribende løsninger.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 30. november 2023, pkt. 192:

Fraværende: Miriam Lund Rahbek

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog at indstille,

- at kommissoriet til forandringen 'Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning - Myndighed og Foranstaltning' godkendes - dog med den tilføjelse, at overvejelser af modellens økonomi-tekniske opbygning skal suppleres af overvejelser om, hvordan vi bedst organiserer indsatser og støttemuligheder for at fremme forebyggende og mindre indgribende løsninger.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Beslutning fra Koncernledelsen, 21. november 2023, pkt. 183:

Fraværende: Henrik Rosenlund Knudsen

Koncernledelsen vedtog

- at godkende kommissoriet til forandringen Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning - Myndighed og Foranstaltning.

Bilag

Kommissorium Analyse af model for håndtering af forventet aktivitetsstigning - Myndighed og Foranstaltning B&U

Punkt 279: Godkendelse af samarbejdsaftale om børn og unge, der lever med overvægt og deres familier

29.00.00-G01-6-23

Resume

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til, om Samarbejdsaftale om børn og unge, der lever med overvægt, kan godkendes. Sundhedssamarbejdsudvalget godkendte den 29. september 2023 samarbejdsaftalen og anbefaler nu kommuner, region og PLO-Midtjylland at godkende aftalen med henblik på ikrafttrædelse pr. 1. januar 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund

Under fokusområdet fælles investering i forebyggelse i Sundhedsaftalen 2019-2023 er tværsektorielle indsatser vedrørende overvægt prioriteret. Derfor udarbejdede det tidligere Sundhedskoordinationsudvalg et politisk intentionspapir om fælles retning for overvægt i Midtjylland. Intentionspapiret er godkendt i de 19 kommuner, Regionsrådet og PLO-Midtjylland og gældende fra 1. april 2022 ([link til intentionspapiret](#)). I intentionspapiret prioriteres en fælles politisk målsætning om, at vi i Midtjylland vil se en reduktion i andelen af børn og unge med overvægt og svær overvægt i løbet af de næste 5-10 år.

Samarbejdsaftale om børn og unge, der lever med overvægt

Der er behov for at styrke samarbejdet på tværs af almen praksis, hospitaler og de midtjyske kommuner om børn og unge, der lever med overvægt, og deres familier. Derfor er der på tværs af kommuner, hospitaler og almen praksis udarbejdet et udkast til en samarbejdsaftale, hvor der etableres et formaliseret tværsektorielt samarbejde på området.

Samarbejdsaftalen består af tre elementer:

1. Fælles tilgang til familierne og fælles normkrav

I samarbejdsaftalen aftaler kommuner, region og PLO-Midtjylland en fælles tilgang til familierne, så der på tværs af sektorer arbejdes ud fra samme overordnede tilgang. Samtidig aftales en række normkrav, så vi hver især ved, hvad vi som udgangspunkt kan regne med fra hinanden. Det indebærer,

- at kommunerne har et tilbud til målgruppen, som
 - er multifaktorielt sammensat med faktorer, vi ved virker
 - er familiebaseret fremfor fokus alene på barnet/den unge
 - er individuelt sammensat ud fra dialog med den enkelte familie
 - ikke har fokus på vægt alene, men bredt på trivsel.
- at hospitalerne
 - har et behandlingstilbud til børn og unge, hvor overvægten skyldes en underliggende (genetisk/metabolisk) sygdom eller, at overvægten medfører organpåvirkning (f.eks. højt blodtryk eller diabetes)
 - etablerer en direkte rådgivnings- og sparringsfunktion (hotline) for den kommunale sundhedspleje.
- at egen læge
 - henviser til udredning og behandling på hospitalet eller til et kommunalt tilbud.

2. Henvisningsstruktur

Samarbejdsaftalen beskriver, hvordan vi konkret bygger bro mellem sektorerne ved at samarbejde om at opspore og henvise familier til rette forløb.

3. Kommunikation på tværs

I samarbejdsaftalen aftaler vi, hvordan vi kommunikerer på tværs af sektorer om børn og unge, der lever med overvægt og deres familier. Det indebærer videndeling på tværs af parterne om det konkrete borgerforløb; tydelige kommunikationsveje mellem sektorer samt en forventningsafstemning med familierne.

Forankring og den videre proces

Aftalen er en ramme for det fælles samarbejde, som forankres i sundhedsklyngerne. Klyngerne aftaler derfor, hvordan man i løbet af 2024 vil udmønte samarbejdsaftalen.

Der udarbejdes en administrativ opfølgning på samarbejdet i 2026, som forelægges Sundhedsstyregruppen og Sundhedssamarbejdsudvalget.

Særligt ift. Horsensklyngen

Da Regionshospitalet Horsens ikke har en børne- og ungeafdeling, skal der være et samarbejde på tværs af Horsensklyngen og Aarhus Universitetshospital.

Administrationens bemærkninger

Administrationen ser positivt på forslaget til samarbejdsaftale og støtter op om aftalens elementer.

Klyngestyregruppen i Horsensklyngen besluttede på møde den 25. oktober 2023 at nedsætte en arbejdsgruppe omkring implementering af samarbejdsaftalen med særlig opmærksomhed på organiseringen i Horsensklyngen. Skanderborg Kommune er tovholder for arbejdsgruppen.

Udkast til Samarbejdsaftale om børn og unge, der lever med overvægt, er vedlagt som bilag til punktet.

Sagen behandles i Børne- og Ungdomsudvalget, Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Økonomi

For den enkelte kommune vil der være udgifter forbundet med at have et tilbud til målgruppen. 16 ud af 19 kommuner, herunder Skanderborg Kommune, har allerede i dag et tilbud, der i et vist omfang retter sig mod målgruppen. For hospitalerne vil der være udgifter forbundet med den direkte rådgivning og sparring til kommunerne.

Udgifterne til indsatsen i kommunerne forudsættes indeholdt inden for eksisterende budgetter, og aktiviteterne tilpasses herefter.

Sundhed

Samarbejdsaftalen har til formål at styrke samarbejdet på tværs af almen praksis, hospitaler og de midtjyske kommuner om børn og unge, der lever med overvægt, og deres familier. Samarbejdsaftalen er med til at understøtte udmøntning af sundhedsaftalen samt sundhedspolitikens strategispør om et stærkt og nært sundhedsvæsen, sundhed som fælles opgave, borgernes sunde livsstil styrkes, den mentale trivsel styrkes, lighed i sundhed samt fælles om trivsel i ungelivet.

Indstilling

Direktøren for Børn og Unge og chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at samarbejdsaftale om børn og unge, der lever med overvægt, godkendes.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktøren for Børn og Unge og chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, 5. december 2023, pkt. 139:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktøren for Børn og Unge og chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 30. november 2023, pkt. 195:

Fraværende: Miriam Lund Rahbek

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra direktøren for Børn og Unge og chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Sundheds- og Omsorgsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Samarbejdsaftale om børn og unge der lever med overvægt og deres familier - version til godkendelse.pdf

Punkt 280: Skriftlig orientering: Politikkontrol på veteranpolitikken

00.01.00-G00-4-21

Resume

I denne politikkontrol orienteres om veterankoordinatorfunktionen og status på udmøntningen af de tre strategispor i veteranpolitikken fra juni 2016, herunder om indsatser og tiltag, som er forankret i veteranpolitikken.

Sagsfremstilling

Baggrund

Byrådet vedtog i juni 2016 kommunens veteranpolitik, som viser vejen for kommunens politiske opbakning, medansvar og proaktive ageren for at anerkende veteraner og pårørende. Visionen er, at veteraner og pårørende, der har brug for støtte - som følge af en udsendelse - skal have den hjælp, der er behov for i hvert enkelt tilfælde, uanset hvornår eller hvordan behovet opstår.

Veteranpolitikken går på tværs af beskæftigelsesområdet, børne- og ungeområdet, samt ældre- og handicapområdet.

Den følgende politikkontrol forholder sig indledningsvist til veterankoordinatorfunktionen og derefter de tre strategispor i veteranpolitikken.

Veterankoordinator

Ifølge Veteracentrets registrering har 68 af landets 98 kommuner udpeget en veterankoordinator, som hvis veteranen eller dets pårørende ønsker det, koordinerer indsatserne på tværs af kommunens forskellige forvaltninger, skaber overblik over kommunens forskellige tilbud, samt orienterer veteraner og deres pårørende. Skanderborg Kommune er en af de 68 kommuner, der har udpeget en veterankoordinator.

Som en del af budgetaftalen for Budget 2022-2025 blev det besluttet, at der skal være en veterankoordinatorfunktion i Skanderborg Kommune. Ud fra ønsket om at give hjemvendte udsendte (soldater, sundhedspersonale m.v.) en bedre støtte afsættes 100.000 kr. årligt til at understøtte den eksisterende veteranindsats i Skanderborg Kommune. Støtten gives til, at indsatser for både den hjemvendte og dennes familie koordineres, således at kontakten til kommunen opleves sammenhængende. Kontaktpersonens oplysninger skal være tilgængelige på kommunens hjemmeside.

Koncernledelsen besluttede på møde den 12. oktober 2021, at veterankoordinatoren skal forankres i Arbejdsmarked og Social. Siden den 1. januar 2022 har personlig jobformidler Johnny Tuborgh fungeret som veterankoordinator.

En kontaktperson i kommunen for veteraner, tidligere udsendte og deres pårørende

Veterankoordinatoren i Skanderborg Kommune står til rådighed overfor veteraner, tidligere udsendte og pårørende. Veterankoordinatoren giver råd og vejledning til veteranen, den tidligere udsendte eller pårørende, eller vil sørge for at vedkommende bliver hjulpet videre til den rette kontakt enten i kommunen eller ved eksterne aktører fx Veteracentret.

Sidste år udarbejdede administrationen et postkort for at gøre opmærksom på veterankoordinatorfunktionen. Dette postkort er blevet opdateret, så veterankoordinatortilbuddet synliggøres til også at tilbyde hjælp til tidligere udsendte, fx sundhedspersonale. Den opdaterede version af postkortet er vedhæftet som bilag. Postkortet formidles fortsat via kommunens biblioteker og via infoskærme.

Veterankoordinatoren understøtter udmøntningen af Skanderborg Kommunes Veteranpolitik, som består af tre strategispor:

1. Anerkendelse
2. Støtte til veteraner og pårørende
3. Udvikling af indsatser og samarbejde.

Nedenfor gives en status på udmøntningen af de tre strategispor i politikken. Veteranpolitikken er vedlagt som bilag.

Strategispor 1 - Anerkendelse

Udmøntningen af strategispor 1 om anerkendelse sker både ved særlig markering og i hverdagen.

Officielt markeres anerkendelsen på Flagdagen den 5. september, hvor Byrådet er vært for et årligt tilbagevendende arrangement for udsendte bosiddende i Skanderborg Kommune og deres pårørende. Arrangementet blev i år afholdt tirsdag den 5. september 2023 med fin deltagelse.

Anerkendelsen sker også i hverdagen, hvor vi er opmærksomme på at få afdækket de særlige kompetencer og kvalifikationer, som veteranerne har opnået gennem deres militære karriere og i forbindelse med overgangen til civile jobs. Endvidere er vi opmærksomme på at afdække de udsendtes og deres pårørendes behov for hjælp og koordinering af indsatser, herunder at spotte udfordringer og symptomer på PTSD.

Vi er i den sammenhæng vores ansvar meget bevidst i forhold til at spotte udfordringer, og der skelnes ikke mellem de udsendte og deres pårørende i forhold til, om vedkommende er diagnosticeret eller ej. Vedkommende bliver således ikke vurderet på udfordringens omfang eller karakter, men på at vedkommende har gjort en indsats for Danmark og derfor skal have den hjælp, han/hun har behov for.

Det seneste år har veterankoordinatoren haft følgende opgaver og kontakt inden for veteranområdet:

- Telefonisk kontakt med fem veteraner
- Walk and talks med veteran
- Dialog med det Opsøgende Team om mulig veteran
- Opfølgning på veteraner fra kommunen på forsorgshjem
- Understøttelse af sagsbehandler med en veteran, der ikke ønskede hjælp direkte af kommunen
- Deltagelse i to samtaler med repræsentanter fra Veterancentret vedrørende status for veteraner, som vi har samarbejde om
- Dialog med DGI om Safezone-samarbejde
- Dialog og samarbejde med Casper Johnny Poulsen/CP FysioTreatment ifm. ultraløbeevent 24/48, veterancafe og SafeZone-træning
- Dialog med Lions Club Ry om oplæg om veteraner og beskæftigelse
- Deltagelse i følgende:
 - Månedlige ERFA-møder med andre veterankoordinator i Midt-/Østjylland
 - Diverse arrangementer med Veterancentret og Forsvaret
 - DIF Soldaterprojekt Ride4Rehab ved deres stop i Skanderborg.

Veterankoordinatoren har prioriteret at deltage i de månedlige ERFA-møder og diverse andre arrangementer afholdt af Veterancentret og Forsvaret for at skabe og sikre et godt netværk blandt de andre kommuners veterankoordinatorer, Veterancentret og Forsvaret. Veterankoordinatorerne bruger hinanden til sparring, da de kan have forskellige baggrunde og kompetencer.

Strategispor 2 - Støtte til veteraner og pårørende

Som et led i at realisere veteranpolitikken indgik Skanderborg Kommune en samarbejdsaftale med Veterancentret pr. 18. marts 2019. Samarbejdsaftalen understøtter, at vi anvender Veterancentrets rådgivning og tilbud efter behov. Samarbejdet er fortsat velfungerende, og kan aktiveres så snart behovet for støtte opstår.

I tilfælde af at behovet opstår, indgår støtten samtidig i normalindsatsen. Vi ved, hvornår vi skal henvise til Veterancentrets specialister på området for dem, der ikke kan indgå i vores normalindsats. Vi har endvidere et godt kendskab til mulighederne ved Veteranhjemmet i Aarhus.

Som led i at støtte veteraner og pårørende har der siden 2016 været afholdt årlige undervisningsseancer, hvor repræsentanter fra Veterancentret har formidlet viden og klædt medarbejdere i kommunen på til at få en særlig forståelse for veteranernes virkelighed, og at kunne varetage indsatsen. I år afholder Veterancentret en temadag om veteraner og beskæftigelse i december 2023, hvor kommunens veterankoordinator er inviteret med sammen med relevante medarbejdere inden for beskæftigelsesområdet.

Strategispor 3 - Udvikling af indsatser og samarbejde

I løbet af 2023 har veterankoordinatoren i sin dialog med veteraner, samarbejdspartnere og andre kommuners veterankoordinatorer været undersøgende på behovet for yderligere indsatser, fx en veterancafé.

Veterankoordinatoren har indgået et samarbejde med Casper Johnny Poulsen, der ejer og driver CP FysioTreatment. Her har vi hentet inspiration fra Randers Kommune og deres samarbejder med frivillige organisationer på veteranområdet. Casper Johnny Poulsen er selv veteran og brænder for området, blandt andet afholder Casper en veterancafé, tilbyder træning til veteraner og var initiativtager og arrangør på ultraløbet i uge 42 i Skanderborg, hvor overskuddet fra løbet gik til veteraner.

For at styrke kommunens veteranindsats har veterankoordinatoren og Casper Johnny Poulsen indgået et samarbejde, hvor Casper Johnny Poulsen afholder en månedlig veterancafé i eget lokale, hvor veteraner, tidligere udsendte og pårørende er velkomne. Her er veterankoordinatoren også velkommen til at deltage. Samarbejdet har flere udviklingspotentialer. Projektet er med opstart i oktober 2023 i sin spæde start, hvorfor det løbende udvikles.

Veterankoordinatoren fortsætter i 2024 med at være opsøgende og undersøgende på, om kommunens veteraner, de tidligere udsendte og/eller de pårørende oplever et behov for yderligere indsatser.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Arbejdsmarked og Social indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at det drøftes, om orienteringen giver anledning til ændringer i politik og standarder.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Bilag

Veteranpolitik Skanderborg Kommune 2016

Veterankoordinator postkort maj23.pdf

Punkt 281: Godkendelse af budgetprocessen for Budget 2025-2028

00.30.10-S55-40-23

Resume

Med denne sag fastlægges den politiske proces og tidsplan for budgetlægningen for Budget 2025-2028. Derudover giver sagen et overblik over den samlede økonomistyring i form af budgetopfølgninger i 2024 samt regnskab for 2023.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen er inddelt i følgende afsnit:

1. Budgetproces for Budget 2025-2028
2. Budgetopfølgninger i 2024
3. Budgetoverførsler fra 2023 og Regnskab 2023.

Der gives et samlet overblik over processerne i vedhæftede bilag 2 "Årshjul for økonomistyringen 2024".

Ad 1) Budgetproces for Budget 2025-2028

Budgetprocessen starter i marts med et udvalgsformandsmøde. Fagudvalgene tilrettelægger på den baggrund i april budgetprocessen i udvalgene i maj og juni. I juni afholdes et budgetstatusmøde for Byrådet, hvor økonomiaftalen mellem regeringen og KL præsenteres, og forandringer fra udvalgene overdrages. I august afholdes budgetstatusmøde, hvor der gøres status på "bundlinjen". Byrådet påbegynder budgetforhandlingerne på et to-dages budgetseminar ultimo august.

Det skal besluttes:

- om udvalgsformandsmødet skal afholdes mandag den 11. marts 2024 eller torsdag den 14. marts 2024
- om budgetseminaret skal afholdes i eller udenfor Skanderborg Kommune.

Der er udarbejdet to forslag til budgetproces for Budget 2025-2028. De to forslag er forskellige i forhold til tidsplanen for de politiske budgetforhandlinger samt 1. og 2. behandling af budgettet. De to forslag er vedhæftet dagsordenspunktet som hhv. bilag 1.A. "Politisk budgetproces for Budget 2025-2028" og bilag 1.B. "Politisk budgetproces for Budget 2025-2028". Endvidere fremgår de to tidsplaner af bilag 4 "Overblik over tidsplanen fra august til oktober i henholdsvis forslag 1.A. og 1.B."

I forhold til den godkendte politiske mødekalender er nogle møder flyttet i forslaget i bilag 1.A. med henblik på at reducere fremmødet på Fælleden. Konkret er følgende møder flyttet:

- Økonomi- og Erhvervsudvalgets 1. behandling af budgettet er flyttet fra onsdag den 4. september 2024 til mandag den 2. september 2024, hvor der i forvejen er planlagt partiaktiviteter.
- Byrådets 1. behandling af budgettet er flyttet fra onsdag den 11. september 2024 til mandag den 9. september 2024, hvor der i forvejen er planlagt partiaktiviteter.
- Byrådets 2. behandling af budgettet er flyttet fra onsdag den 9. oktober 2024 til mandag den 7. oktober 2024, hvor der i forvejen er planlagt partiaktiviteter.

I forslaget i bilag 1.B. er der reduceret i antallet af møder i forhold til den godkendte politiske mødekalender. Konkret er der følgende ændringer:

- Økonomi- og Erhvervsudvalget 1. behandler budgettet torsdag den 29. august 2024 i forbindelse med, at Byrådet er samlet til budgetseminar. Det planlagte møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget til 1. behandling af budgettet den 4. september 2024 udgår.
- Ordinært byrådsmøde onsdag den 28. august 2024 flyttes til onsdag den 4. september 2024. Planlagte møder i fagudvalg denne dato afvikles inden byrådsmødet.
- Byrådet 1. behandler budgettet onsdag den 4. september 2024. Det planlagte møde i Byrådet til 1. behandling af budgettet den 11. september 2024 udgår.
- Byrådet 2. behandler budgettet på det ordinære byrådsmøde den 25. september 2024. Det planlagte møde i Byrådet til 2. behandling af budgettet den 9. oktober 2024 udgår.

Den økonomiske politik

Den økonomiske politik sætter rammen for budgetlægningen. Den økonomiske politik sætter en række standarder og mål for økonomien og budgetlægningen. Den økonomiske politik er vedhæftet dagsordenspunktet som bilag 3.

Den økonomiske politik inkl. bilag fremsendes til politikkontrol i januar 2024. I politikkontrollen efterses bl.a. standarder og mål, men også bilag til den økonomiske politik, som bl.a. omfatter principper for overførsler mellem årene.

Økonomisk situationsbillede

Administrationen udarbejder et økonomisk situationsbillede til budgetprocessen. Det økonomiske situationsbillede præsenteres for Byrådet på budgetstatusmøderne i juni og august 2024. Det økonomiske situationsbillede vil på budgetstatusmødet i juni 2024 være på et overordnet niveau, da konsekvenserne af økonomiaftalen mellem KL og regeringen først kan færdigberegnes frem mod budgetstatusmødet i august 2024.

Der vil endvidere i 1. budgetopfølgning ultimo januar 2024 være fokus på eventuelle strukturelle ubalancer i de kommende år. Der gives således med 1. budgetopfølgning en første indikation på, hvilken økonomisk situation der kan forventes i den kommende budgetperiode.

10-årig investeringsoversigt

Den 10-årige investeringsplan skal sikre de fysiske rammer for nuværende og nye borgere i de kommende ti år. Den tilrettede investeringsoversigt udgør det tekniske anlægsbudget 2025-2034, som præsenteres på budgetstatusmødet i juni 2024. Budgetlægningen tager udgangspunkt i det tekniske anlægsbudget. Der skal altså ikke udarbejdes en helt ny investeringsoversigt til Budget 2025-2028.

Handlekatalog og råderum

Administrationen udarbejder et handlekatalog med forslag til servicereduktioner fordelt på politikområder. Handlekataloget skal have en størrelse på ca. 50 mio. kr. Handlekataloget sendes til Byrådet i forbindelse med budgetstatusmødet i august. KL og regeringen indgår økonomiaftale for Budget 2025 i begyndelsen af juni. Hvis det som følge heraf viser sig, at der er behov for et større råderum, kan Byrådet på budgetstatusmødet i juni beslutte at forhøje størrelsen på handlekataloget.

Visionen i den økonomiske politik er, at der skal sikres handlefrihed for Byrådet. Handlefriheden skabes ved at sikre et økonomisk råderum for politiske ønsker og prioriteringer i en tid med stramme økonomiske rammer. Byrådet drøfter som en del af budgetprocessen, hvordan der kan skabes et økonomisk råderum i de kommende år. Administrationen udarbejder et grundlag for Byrådets drøftelser til budgetstatusmødet i august. Grundlaget kan f.eks. indeholde forslag til konkrete analyser af den kommunale virksomhed, der kan bidrage til at skabe økonomisk råderum.

Inddragelse af interessenter

Udvalgene tilrettelægger eventuel inddragelse af interessenter i budgetprocessen på egne områder. Det kan eksempelvis være afholdelse af dialogmøde med råd m.v.

Borgere, råd, nævn, brugerbestyrelser m.v. får endvidere mulighed for at komme med input til budgetprocessen og handlekatalog via en elektronisk budgetpostkasse. Budgetpostkassen vil være åben for forslag til udvalgene fra primo marts til medio april 2024 - og åben for kommentarer til handlekataloget fra ultimo juni til medio august 2024.

KL's budgetproces

Det fremgår af den økonomiske politik, at "den indgående økonomiaftale mellem KL og regeringen efterleves, herunder service- og anlægsrammen".

Teknisk budget

Budgetlægningen tager udgangspunkt i det tekniske budget. Det tekniske budget er udtryk for en videreførelse af den igangværende kommunale virksomhed med de allerede truffne beslutninger fremskrevet til et nyt pris- og lønniveau og med et realistisk skøn over antallet af modtagere af den kommunale service. Det fremgår af bilag 1 "Politisk budgetproces for Budget 2025-2028", hvordan det tekniske budget udarbejdes i praksis.

Ad 2) Budgetopfølgninger i 2024

Der udarbejdes tre samlede budgetopfølgninger til politisk behandling i 2024, som kommer til politisk behandling i marts, juni og oktober. Ved de tre budgetopfølgninger får fagudvalgene også en orientering om, hvad status er på implementering af forandringerne fra budgetaftalen 2024. Ved 1. budgetopfølgning er der ligeledes en afsluttende orientering om forandringerne fra Budget 2023. De tre budgetopfølgninger har derudover hvert sit fokus.

1. budgetopfølgning

1. budgetopfølgning har fokus på ændringer i de budgetforudsætninger, som lå til grund for budgetlægningen i august året før. Det vil derfor primært vedrøre myndighedsområderne, og kan eksempelvis være ændringer i demografien eller antal fuldtidspersoner, som modtager ydelser på beskæftigelsesområdet. Finansloven, som typisk vedtages i december året før, kan også give anledning til ændringer.

I 1. budgetopfølgning vil der også være fokus på eventuelle strukturelle ubalancer i de kommende år. Der gives således med 1. budgetopfølgning en første indikation på, hvilken økonomisk situation der kan forventes i den kommende budgetperiode.

På kontraktholderområdet er fokus på sikring af udmøntning af budget, hvilket gør det nemmere at foretage de efterfølgende budgetopfølgninger. Kontraktholderne laver i udgangspunktet ikke en opfølgning på det forventede

regnskab ved 1. budgetopfølgning. For de kontraktholdere, som er særligt udfordrede på økonomien, og derfor følger en handleplan, skal der dog laves en budgetopfølgning i økonomisystemet ultimo januar.

Budgetopfølgningen på anlæg har dels fokus på det forventede regnskab og dels fokus på, at anlæg bliver gennemført det år, hvor der er givet bevilling, herunder om periodiseringen af rådighedsbeløb i investeringsoversigten giver et retvisende billede af betalingsflowet på de enkelte anlæg. Det estimeres endvidere, om rådighedsbeløb er tilstrækkelige, og om de ligger placeret korrekt i den 10-årige investeringsoversigt. På baggrund af dette bliver det vurderet, om det giver anledning til at justere på det tekniske anlægsbudget for 2024-2033.

2. budgetopfølgning

2. budgetopfølgning har fokus på det forventede regnskab for hele kommunen ift. væsentlige afvigelser i det forventede mer- eller mindreforbrug. Derudover bliver der også lavet en vurdering af, hvorvidt servicerrammen er under pres. Såfremt det er tilfældet bliver der lavet forslag til eventuelle handlemuligheder.

Budgetopfølgningen på anlæg har fokus på det forventede regnskab, og hvorvidt anlægsrammen er under pres. Der er fortsat fokus på, at anlæg skal gennemføres det år, hvor de er budgetteret, og der bliver derfor lavet en vurdering af tidsplanen for de enkelte anlægsprojekter.

3. budgetopfølgning

3. budgetopfølgning har ligeledes fokus på det forventede regnskab for hele kommunen samt en vurdering af de forventede udgifter inden for servicerrammen. I forbindelse med økonomiaftalen mellem regeringen og KL bliver der lavet en midtvejsregulering af udgifterne i indeværende år. Midtvejsreguleringen indeholder bl.a. kompensation via lov- og cirkulæreprogrammet, vurdering af overførselsudgifterne m.v. Såfremt midtvejsreguleringen giver anledning til bevillingsændringer, bliver der foreslået tillægsbevillinger (kan både være udvidelser og reduktioner) ifm. 3. budgetopfølgning.

Budgetopfølgningen på anlæg har fokus på det forventede regnskab, og hvorvidt anlægsrammen er under pres. Der bliver samtidig lavet en vurdering af tidsplanen for de enkelte anlægsprojekter.

Ad 3) Budgetoverførsler fra 2023 samt Regnskab 2023

Budgetoverførsler, som er udtryk for det akkumulerede mer- eller mindreforbrug fra tidligere år på de enkelte områder, behandles af Byrådet i marts måned 2024 og indgår tillige i regnskabsaflæggelsen for 2023, som også behandles på Byrådets marts-møde.

Regnskabet resultat og budgetoverførslernes størrelse og fordeling indgår i den fremadrettede vurdering af budget- og forbrugsniveau, og er således vigtige elementer i den 1. budgetopfølgning, der foretages i 2024, ligesom forholdene indgår i den budgetproces, der arbejder hen imod Budget 2025-2028.

I juni 2024 deltager revisionen i byrådsmødet og kommenterer de forhold, der er konstateret i forbindelse med revision af regnskabet. Efter den afsluttede revision godkender Byrådet regnskabet endeligt.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at det besluttes, om udvalgsformandsmødet skal afholdes mandag den 11. marts 2024 eller torsdag den 14. marts 2024
- at det besluttes, om budgetseminaret skal afholdes i eller udenfor Skanderborg Kommune
- at enten forslag 1A eller 1B til politisk budgetproces for Budget 2025-2028 godkendes
- at tidspunkter for politisk behandling af budgetoverførsler, regnskab og budgetopfølgninger godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at udvalgsformandsmødet afholdes torsdag den 14. marts 2024
- at budgetseminaret afholdes lokalt og efter udbud - lokalt vil sige inden for en afstand på maksimalt 40 km
- at budgetstatusmødet i juni 2024 flyttes fra den 20. til den 18. juni 2024
- at forslag 1B til politisk budgetproces for Budget 2025-2028 godkendes
- at godkende tidspunkter for politisk behandling af budgetoverførsler, regnskab og budgetopfølgninger.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 296:

Direktionen vedtog at indstille,

- at det besluttes, om udvalgsformandsmødet skal afholdes mandag den 11. marts 2024 eller torsdag den 14. marts 2024
- at det besluttes, om budgetseminaret skal afholdes i eller udenfor Skanderborg Kommune
- at budgetstatusmødet i juni 2024 flyttes fra den 20. til den 18. juni 2023
- at enten forslag 1A eller 1B til politisk budgetproces for Budget 2025-2028 godkendes
- at tidspunkter for politisk behandling af budgetoverførsler, regnskab og budgetopfølgninger godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1.A. Politisk budgetproces for Budget 2025-2028 (Dec 2023)

Bilag 1.B. Politisk budgetproces for Budget 2025-2028 (Dec 2023)

Bilag 2 Foreløbigt årshjul for økonomistyringen 2024

Bilag 3 Økonomisk politik for Skanderborg Kommune

Bilag 4 Overblik over tidsplanen fra august til oktober i henholdsvis forslag 1A og 1B

Punkt 282: Foreløbig låneramme 2023

00.01.00-Ø00-5-23

Resume

I denne sag skal Byrådet tage stilling til, hvorvidt kommunens foreløbige låneramme for 2023, indeholdende tilgodehavende indefrosset ejendomsskat i 2023 på 23 mio. kr. samt låneberettigede udgifter til køb af jord på 2,142 mio. kr., skal modregnes i deponerede midler eller optages som lån.

Sagsfremstilling

Boligejere har mulighed for at udsætte (indefryse) betalingen af en eventuel stigning i grundskylden. Da kommunen dermed modtager betalingen senere, har kommunen mulighed for at optage lån for at imødegå likviditetsvirkningen af den udsatte betaling af grundskyld. Den indefrosne ejendomsskat indgår derfor i den foreløbige låneramme for 2023 med 23 mio. kr.

Kommunen kan jf. lånebekendtgørelsen som alternativ til at optage lån i stedet vælge at modregne beløbet i de deponerede midler. Kommunens deponerede midler kan p.t. opgøres til 101,4 mio. kr., og administrationen anbefaler, at de 23 mio. kr. modregnes i de deponerede midler.

Deponerede midler indgår ikke i kommunens opgørelse af kommunens likviditet, men de frigøres med 1/25 årligt, hvor det frigivne beløb så indgår i likviditetsopgørelsen.

En frigørelse af de deponerede midler via ledig låneramme betyder således reelt, at der sker en hurtigere frigivelse af likviditet med 23 mio. kr., mod at de budgetterede frigivne midler fra 1/25-reglen bliver reduceret med ca. 1 mio. kr. i 2024 og frem.

Herudover er der afholdt låneberettigede udgifter til køb af jord med i alt 2,142 mio. kr. svarende til en lånemulighed/deponeringsfrigivelse på 2,142 mio. kr., hvilket er i overensstemmelse med det afsatte budget.

Den endelige låneramme for 2023 vil blive opgjort i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at låneadgangen på 2,142 mio. kr. flyttes fra lånefinansiering til frigivelse af deponering
- at foreløbig låneramme på 25,142 mio. kr. i 2023 modregnes i de deponerede midler
- at der som konsekvens af foranstående og fra 2024 sker nedsættelse af det beløb, der løbende frigives fra deponeringskontoen med 1 mio. kr.
- at der gives bevilling til deponeringsfrigivelsen på de 23 mio. kr. vedrørende indefrosset grundskyld, som tilgår kassen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 294:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Punkt 283: Tillægsbevilling til håndtering af fordrevne fra Ukraine 2024

00.15.20-P05-2-22

Resume

Med denne sag søges der om en tillægsbevilling på 11,325 mio. kr. til udgifter til håndtering af fordrevne fra Ukraine i 2024.

Sagsfremstilling

Baggrund

Skanderborg Kommune har siden Ruslands invasion af Ukraine i februar 2022 modtaget i alt 453 fordrevne fra Ukraine. Den seneste opgørelse (oktober 2023) viser, at der p.t. bor 250 fordrevne ukrainere i Skanderborg Kommune.

Den 28. september 2023 besluttede regeringen at forlænge ”Særloven for fordrevne fra Ukraine” frem til marts 2025. På baggrund af denne forlængelse er der udarbejdet et budget for udgifterne til håndtering af fordrevne fra Ukraine i 2024, og der søges om en tillægsbevilling til de forventede udgifter.

Budgetterne er beregnet med udgangspunkt i en antagelse om, at antallet af ukrainere vil ligge på et stabilt niveau på ca. 250 personer (93 børn og 157 voksne) i hele 2024. Der forventes en begrænset tilgang af nye ukrainere, og dermed også et begrænset antal, der rejser ud af kommunen.

KL og regeringen er blevet enige om, at der i næste års økonomiforhandlinger følges op på håndteringen af udgifterne for 2024. Det er dermed uvist i hvilket omfang, udgifterne bliver kompenseret af Staten i midtvejsreguleringen for 2024.

Særligt omkring udgifter til forsørgelsesydelse

Denne sag omhandler ikke udgifter til forsørgelsesydelse, da de er omfattet af budgetgarantien og dermed bliver midtvejs- og efterreguleret på baggrund af alle kommuners faktiske udgifter til forsørgelsesydelse i 2024.

Budget 2024 er baseret på udgiftsskønnet fra Økonomaftalen for 2024, hvor der kun var indarbejdet udgifter til og med marts 2024, da det var tidspunktet for udløbet af særloven. Der vil løbende blive fulgt op på de forventede udgifter, og der vil blive søgt om en tillægsbevilling i forbindelse med 2. eller 3. budgetopfølgning, såfremt det viser sig at være nødvendigt. Dette vil være med en forventning om finansiering via midtvejs- eller efterreguleringen af overførselsudgifterne.

Budget 2024

Udgiften til håndtering af fordrevne fra Ukraine estimeres til i alt 12,525 mio. kr. i 2024. Der er samtidig fundet finansiering på 1,2 mio. kr. inden for bevillingen ”Beskæftigelsesområdet (Flygtningeboliger, UU mv.)”, og der søges om en tillægsbevilling på nettobeløbet på 11,325 mio. kr. i 2024. Tabel 1 giver et overblik over fordelingen af udgifter på bevillinger. Udgifterne på de enkelte bevillinger er uddybet under tabellen samt i bilag 1.

Forventet Regnskab 2023:

De forventede serviceudgifter vedrørende ukrainere er ca. 14,5 mio. kr. i 2023. Hertil kommer en anlægsudgift på 1,4 mio. kr. til etablering af pavilloner på Nydamsvej i Hørning.

Tabel 1 Specifikation af forslag til tillægsbevilling (1.000 kr.)

Bevilling	Forslag til tillægsbevilling
Fagsekretariatet (Undervisning)	8.300
Fagsekretariatet (Pasning)	1.000
Arbejdsmarked og social - Administration	600
Beskæftigelsesområdet - Flygtningeboliger	2.625
Finansiering	-1.200
Tillægsbevilling i alt	11.325

Note: + er merudgifter, - er mindredgifter

Undervisning

Med virkning fra 2024 er der fortsat to egentlige modtageklasser på henholdsvis Niels Ebbesen Skolen og i Ungdomsskolen. Antallet af modtageklasser er reduceret fra syv klasser primo 2023 til to klasser primo 2024. Modtageklasserne har hver 17-18 elever. Behovet for fortsat at have modtageklasser overvejes løbende.

Derudover er der organiseret en midlertidig mellemformløsning på Knudsøskolen, hvor der frem til senest juli 2024 er tilført ekstra lærerressourcer til dansk i almenklasserne.

Endelig er der pr. november 2023 52 elever fra Ukraine, som er integreret på alle folkeskoler. Heraf er 23 elever indskrevet i fritidstilbud. Skolerne modtager den samme a-pris pr. elev/barn som for de øvrige elever.

Pasning

Med virkning fra 2024 starter nye børn under 6 år op i de almindelige dagtilbud og er dermed ligestillet med andre flygtningebørn, hvor der gives vanlig a-pris.

Sagsbehandling (Arbejdsmarked og Social - Administration)

Der forventes en samlet udgift til sagsbehandling på 0,6 mio. kr. svarende til et årsværk. Der er p.t. 157 voksne ukrainere i Skanderborg, hvoraf ca. 50 er i ordinær beskæftigelse eller forsørges af ægtefælle. Alle ukrainere modtager danskundervisning. Der er således fortsat behov for en indsats for at få de ukrainske borgere i beskæftigelse.

I 2022 og 2023 har der været opnormeret med en ekstra medarbejder til modtagelse og boligplacering af nytilkomne ukrainere. Da antallet af nytilkomne ukrainere forventes at være meget begrænset, skønnes det, at der ikke vil være behov for denne opnormering i 2024.

Midlertidig indkvartering (Beskæftigelsesområdet – Flygtningeboliger)

De skønnede nettoudgifter i 2024 til midlertidig indkvartering er 2,6 mio. kr. og omfatter driftsudgifter til boligerne samt indtægter fra huslejeindbetalinger fra de ukrainske fordrevne.

Ukrainerne er midlertidigt indkvarteret på fire lokationer: Søkilde (Ry), Bakkedraget (Hørning), Nydamsvej 14 (Hørning) og Århusvej 51a (Stilling). I 2022 og 2023 har der været en begrænset fraflytning til egen bolig, hvilket også antages at være gældende i Budget 2024.

Tomgangsleje:

Pr. oktober 2023 er hovedparten af lejemålene udlejet, og der er således ca. 20 tomme lejemål. Skanderborg Kommune betaler den fulde udgift til de lejemål, som ikke er udlejet. Det kalder vi også for tomgangsleje. Når kommunerne får visiteret flygtninge og fordrevne, skal kommunen med relativ kort varsel stille en bolig til rådighed, og derfor er det nødvendigt at have en vis andel af tomme boliger i beredskab. Der er budgetteret med det nuværende niveau af tomgangsleje, men det er væsentligt at understrege, at såfremt der i løbet af 2024 sker en større fraflytning enten til egen bolig eller ud af Skanderborg Kommune, så vil udgifterne til tomgangsleje overskride budgettet.

Fra 1. maj 2024 vil det være muligt at opsiges lejekontrakterne på modulerne på Nydamsvej 14, og boligkapaciteten kan tilpasses ved at demontere modulerne enkeltvis. Hvis det senere skulle vise sig, at der er behov for at udvide kapaciteten, vil det dog være dyrt at få leveret og monteret modulerne igen. Såfremt der i løbet af 2024 sker en større fraflytning, vil det derfor blive nøje overvejet, hvor hurtigt kapaciteten skal tilpasses, og udgifter til tomgangsleje vil afhænge heraf.

Specifikation af udgifter og indtægter vedrørende midlertidige boliger:

De årlige udgifter til drift af boligerne er i alt 6 mio. kr. Huslejeindtægterne forventes at være på niveau med 2023, og der er dermed budgetteret med 3,5 mio. kr. i indtægter.

Børn og unge med særlige behov

Der er p.t. seks børn fra Ukraine, som får en forebyggende indsats. I 2023 er den forventede udgift til dette 1,4 mio. kr. Da udgifterne vedrører flygtninge, yder Staten 100 % statsrefusion i de første tre år efter datoen for opholdstilladelsen. Herefter skal kommunen selv afholde udgiften. Der kan altså tidligst komme udgifter til dette i 2025, og der er derfor ikke budgetteret med en nettoudgift i 2024.

Opfølgning på udgifter

Der vil løbende blive fulgt op på det visiterede og faktiske antal ukrainere samt de faktiske udgifter i forbindelse med budgetopfølgningerne i 2024 samt Regnskab 2024.

Sagen behandles i Børne- og Ungdomsudvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Koncernledelsen indstiller,

- at der gives en tillægsbevilling på 11,325 mio. kr. til finansiering af de estimerede driftsudgifter vedrørende fordrevne fra Ukraine i 2024, jf. tabel 1. Tillægsbevillingen er kassefinansieret med forventning om, at der aftales hel eller delvis finansiering i forbindelse med økonomiaftalen for 2025.

Sagen fremsendes til Arbejdsmarkedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Koncernledelsen.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, 6. december 2023, pkt. 120:

Fraværende: Frank W. Damgaard

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Koncernledelsen.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Børne- og Ungdomsudvalget, 30. november 2023, pkt. 197:

Fraværende: Miriam Lund Rahbek

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra Koncernledelsen.

Sagen fremsendes til Arbejdsmarkedsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Skøn over udgifter vedr ukrainere i 2024

Punkt 284: Byggemodninger 2023

00.30.10-S55-38-23

Resume

Med sagen behandles de økonomiske og bevillingsmæssige forhold vedrørende byggemodninger i 2023. På udgiftssiden handler det om endelig justering af bevillingerne til de enkelte byggemodningsprojekter til og med 2023. På indtægtssiden handler det om meddelelse af anlægsindtægtsbevilling til salg af grunde samme år.

Sagsfremstilling

De endelige udgifter til byggemodninger i 2023 er forventet på knap 18 mio. kr. Dette svarer til mindredgifter på 4 mio. kr. i forhold til de oprindeligt afsatte bevillinger. I tabel 1 gives et overblik over afvigelserne på de enkelte byggemodninger:

Tabel 1:

Byggemodninger i 1000 kr.	Budget 2023	Forventet regnskab 2023	Forskel*
Boliger:			
Blegsø Banke	1.970	300	-1.670
Jens Martin Knudsensvej etape 2	300	12	-288
Vestergårds Allé i Hørning etape 3 og 4	880	898	18
Svaneparken etape 3 og 4	200	700	500
Præstegårdsbakken i Hylke	400	200	-200
Fruering Skovmark	300	436	136
Svaneparken etape 5	300	72	-228
Toftelunden i Virring	100	100	0
Byggemodning Sommerbækkvarteret	350	149	-201
Erhverv:			
Hvidkilde Erhvervspark	15.000	15.000	0
Industriareal syd for landevej, Skovby Marktoften	1.500	59	-1.441
Glentevænget Herskind	300	12	-288
Klank Erhverv Galten	400	15	-385
I alt	22.000	17.953	-4.047

*Minus betyder mindreforbrug i forhold til afsat bevilling, plus betyder merforbrug.

Bemærkninger til afvigelser mellem budget og regnskab på byggemodning af boliger:

Her ses de største afvigelser på "Blegsø Banke", "Svaneparken etape 3 og 4", "Jens Martin Knudsensvej" og "Svaneparken etape 5".

- På "Blegsø Banke" er færdiggørelsesarbejdet forsinket på grund af vejrlig. Arbejdet udføres af Entreprenøraftdelingen. Da Skanderborg Kommune har været den mest regn-belastede kommune i Danmark i år, er der brugt mange ressourcer på at afhjælpe skader efter oversvømmelser. Denne tid går fra andre arbejder, herunder færdiggørelse af Blegsø Banke.
- På "Svaneparken etape 3 og 4" er der et merforbrug på grund af klimatiltag, da der har været oversvømmelsesproblematikker i udstykningen. Hertil har der været stigende priser på blandt andet asfalt.
- På "Jens Martin Knudsensvej" skyldes forsinkelsen prioritering af ressourcerne i Klima, Veje og Mobilitet.
- På "Svaneparken etape 5" har salg af grunde været udsat, da der afventes etablering af nyt dagtilbud "Horsegaard". De forventede færdiggørelsesarbejder kommer derfor senere.

Bemærkninger til afvigelser mellem budget og regnskab på byggemodning af erhvervsparceller:

Erhvervsområde "Industriereal syd for landevej, Skovby Marktoften" er egentlig færdig. Dog vurderer Udvikling, Kultur og Erhverv, at der bør udføres nyt slidlag, så udstykningen afleveres helt i orden. Dette når Klima, Veje og Mobilitet ikke i år, men det udføres i 2024.

På "Klank Erhverv Galten" er den oprindelige udstykning færdig. Pengene afsat til yderligere færdiggørelsesarbejder i 2023 kan derfor tilgå kassebeholdningen. Der kommer dog udgifter på udstykningen næste år vedrørende jorden Århusvej 210, som er erhvervet i 2023. Endelig, vedrørende "Glentevænget Herskind", så skyldes mindreforbruget, at den private udstykker/samarbejdspartner, med hvem det er aftalt, at vedkommende skal etablere et stykke vej i udstykningen, og Skanderborg Kommune herefter betale for, ikke får lavet vejen i 2023. Dette forventes at ske i 2024.

Indtægtssiden af byggemodningerne i 2023

Der er indtægter i 2023 på i alt 2,6 mio. kr. Indtægterne vedrører salg af tre grunde på Præstegårdsbakken i Hylke og jord til Galten Vandværk på Klank. Det fremgår af bilag 2. Hertil er der en indtægt på "Hvidkilde Erhvervspark" på 256.000 kr. Den vedrører erstatning fra Vejdirektoratet i forbindelse med udvidelsen af E45. Det indstilles, at disse indtægter bevilges konkret, og i forlængelse heraf, at nulstille den tekniske ramme til indtægter. Denne ramme er på 22 mio. kr.

Ekstraordinært afdrag

Det fremgår af bestemmelser i bekendtgørelse om låntagning og meddelelse af garantier m.v. (lånebekendtgørelsen), at såfremt jord er købt for lånefinansierede midler, da skal der ske indfrielse i takt med, at jorden sælges eller anvendes til andet formål. Der er i 2023 ikke solgt byggegrunde, hvor der er optaget lån, så der skal i 2023 ikke fortages ekstraordinære afdrag.

Økonomi

I bilag 1 gøres der status på byggemodninger fra 2007 til 2023. I den aktuelle status kan noteres et foreløbigt akkumuleret underskud på byggemodning af boligparceller på 35,5 mio. kr. i årene fra 2007 til 2023. Her er det vigtigt at bemærke, at der indgår udgifter på i alt 117,1 mio. kr. til køb af jord, hvoraf det hele endnu ikke er byggemodnet og solgt. Det drejer sig om jord ved Toftegårdsvej i Virring (15 mio. kr.), jord i Sommerbækkvarteret ved den nye skole i Hørning (25,8 mio. kr.) og jord i Gl. Rye (13,5 mio. kr.). I alt jord i "banken" til en kostpris på 54,3 mio. kr.

I disse områder bliver der tale om meget store udstykninger - i samme størrelsesorden som udstykningen af Svaneparken i Galten. Det forventes, at der er en tidshorizont på omkring 15 år på disse projekter. Der er endnu ikke udarbejdet helhedsplaner for områderne.

Sidste etape (etape 5) i Svaneparken i Galten har været klar til salg siden 2022. Salget er holdt tilbage for at færdiggøre den nye institution "Horsegaard". Institutionen forventes klar ultimo 2024. Etape 5 indeholder 25 nye grunde, der forventeligt vil kunne sættes til salg i løbet af 2024.

Der er hertil tre kommunale boligparceller tilbage til salg i Hylke.

Herudover er der ikke flere boligparceller klar til salg, og der er alene enkeltstående grunde på vej til salg. Der er således ingen nye boligområder på vej i kommunalt regi.

Når det gælder byggemodning til erhverv, er der ultimo 2023 registreret et foreløbigt akkumuleret underskud på 37,6 mio. kr. Grundene i Hvidkilde Erhvervspark er købt til 38 mio. kr. i 2018. Af denne jord er første og anden etape nu byggemodnet. Anden etape udbydes til salg henover vinteren 2023-2024. Tre ud af syv udbudte grunde i etape 1 er solgt i 2022. Der er i 2023 reserveret én grund i etape 1 til 10 mio. kr. Der forventes indtægter i størrelsesordenen 65 til 75 mio. kr.

Grundet konjunkturerne er der meget lidt aktivitet på erhvervsbyggeri generelt i kommunen.

Endelig er Århusvej 210 i Galten erhvervet i 2023 til udstykning i 2024.

Isoleret set for 2023 er der et underskud på 17,7 mio. kr. for boliger og erhverv i alt. Resultatet kan ses i forhold til det oprindelige nettobudget på 0,0 mio. kr. for boliger og erhverv.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at udgiftsbevillingerne i 2023 til byggemodning justeres, som det fremgår af tabel 1 i sagsfremstillingen
- at afvigelsen fra de budgetterede udgifter til byggemodning tilgår kassebeholdningen, i alt 4,047 mio. kr.
- at der gives anlægsindtægtsbevillinger til salgsindtægter og erstatning på i alt 2,647 mio. kr., som tilgår kassebeholdningen, som det fremgår af tabel 1 i bilag 2 til sagsfremstillingen
- at den tekniske ramme til indtægter på byggemodning på 22 mio. kr. nulstilles, da indtægterne nu budgetteres konkret.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 292:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 Status på Byggemodninger

Bilag 2 Indtægter salg af grunde 2023

Punkt 285: Byggemodninger 2024

00.30.10-S55-38-23

Resume

Med sagen godkendes bevillinger for 2024 til de enkelte byggemodningsprojekter.

Sagsfremstilling

Anlægsrammen til byggemodninger er på 25 mio. kr. i 2024. De ønskede anlægsbevillinger, som søges i denne sag, beløber sig til i alt 6,5 mio. kr. Det foreslås derfor også at tilpasse rammen til indtægter vedrørende byggemodninger i 2024 til 6,5 mio. kr. Den er lige nu på 25 mio. kr. Når indtægtsrammen tilpasses udgiftsrammen, balancerer udgifter og indtægter.

De ønskede bevillinger til byggemodninger i 2024 fordeler sig på nedenstående projekter, som vist i tabel 1, og beløber sig til i alt 6,5 mio. kr.

Tabel 1: Byggemodninger 2024

Byggemodninger 2024 i 1.000 kr.	2024
Blegsø Banke	500
Jens Martin Knudsensvej etape 2	300
Vestergårds Allé i Hørning etape 3 og 4	50
Svaneparken etape 3 og 4	100
Præstegårdsbakken i Hylke	300
Fruering Skovmark	100
Svaneparken etape 5	100
Toftelunden i Virring	400
Byggemodning Sommerbækkvarteret	200
Hvidkilde Erhvervspark	3.500
Industriareal syd for landevej, Skovby Marktoften	150
Glentevænget Herskind	300
Klank Erhverv Galten	500
I alt	6.500

Tabelnote: Plus-beløb i tabel 1 er udtryk for udgiftsbudgetter.

For Blegsø Banke, Jens Martin Knudsensvej, Vestergårds Allé i Hørning, Svaneparken etape 3 og 4, Præstegårdsbakken i Hylke, Fruering Skovmark og Skovby Marktoften er der tale om færdiggørelsesarbejder. Det drejer sig om fortove, kantsten og færdiggørelse af asfaltarbejder, herunder slidlag.

- På Svaneparken etape 5 er det udgifter i forbindelse med salg af grunde, herunder vedligeholdelse af grunde. Færdiggørelsen kommer senere.
- På Toftelunden i Virring er der udgifter til projektering af vej til ny institution i Virring. Institutionen skal etableres ultimo 2025.
- På Byggemodning Sommerbækkvarteret er der udgifter til diverse rådgivere til struktur- og lokalplan.
- På Hvidkilde Erhvervspark færdiggøres rekreativt område i forbindelse med udstykningen. Hertil vil der komme omkostninger i forbindelse med salgsfremme.
- På Glentevænget skal der laves en vejforlængelse.
- På Klank Erhverv Galten er der tale om arkæologiske forundersøgelser, udmatrikulering og salgsomkostninger vedrørende jord erhvervet i 2023, Århusvej 210.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv indstiller,

- at der gives anlægsbevillinger på i alt 6,5 mio. kr. i 2024 til byggemodningsudgifter i overensstemmelse med tabel 1 i sagsfremstillingen
- at bevillingerne finansieres af den tekniske ramme til byggemodninger på 25 mio. kr. i 2024, og at den resterende del af rammen tilgår kassebeholdningen
- at den tekniske ramme til indtægter vedrørende byggemodninger nedsættes fra 25 mio. kr. til 6,5 mio. kr.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 293:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Punkt 286: Politikontrol 2023 – indkøbs- og udbudspolitikken

88.00.00-P20-9-23

Resume

Byrådet skal behandle forslag til ændring af indkøbs- og udbudspolitikken. Forslag til ændringer kommer på baggrund af Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol af indkøbs- og udbudspolitikken.

Sagsfremstilling

I forbindelse med Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikkontrol af indkøbs- og udbudspolitikken gennemgik Skanderborg Kommunes indkøbschef på mødet den 25. oktober 2023 i Økonomi- og Erhvervsudvalgsmødet (punkt 231) status på arbejdet med de i indkøbs- og udbudspolitikken fastsatte målsætninger.

I forlængelse af indkøbschefens oplæg drøftede udvalget det fortsatte arbejde med målsætningerne, herunder tiltag i forhold til den bæredygtige omstilling.

På baggrund af udvalgets drøftelser er der udarbejdet følgende forslag til ændringer af indkøbs- og udbudspolitikken:

Opdatering af obligatoriske, miljømærkede produktområder

I Skanderborg Kommunes Indkøbs- og udbudspolitik af 26. maj 2021 (revideret jf. politikkontrol af 31. august 2022) er der indskrevet følgende procedure for en løbende opdatering af de obligatoriske, miljømærkede produktområder:

”Listen over obligatoriske produktområder med krav om miljømærkning opdateres én gang årligt. Udgangspunktet for tilføjelsen af yderligere produktområder er en analyse af markedsparathed og omkostningsneutralitet (dvs. ingen betydelig prisforskel mellem miljømærkede og ikke-miljømærkede produkter). Tilføjelse af produktområder, hvor der ikke foreligger omkostningsneutralitet, kræver en politisk vedtagelse. Afdækningen af nye områder vil blandt andet blive foretaget i dialog med Miljømærkning Danmark og SKI (Staten og Kommunernes Indkøbsservice).”

I henhold til principperne om omkostningsneutralitet og markedsparathed udvides listen med følgende produktområder:

- Vaskeriservice – tekstil og måtter
- Vaskemiddel til tekstiler
- Rengøringservice (produktniveau)
- Bevillingsbleer (Obligatorisk aftalesortiment, dog undtaget bariatriske og kønsspecifikke produkter).

Ud over ovenstående produktområder stilles der forslag om tilføjelse af produktområdet ”Hotelophold (overnatning)”.

Området er aftaledækket via SKIs frivillige aftale 16.06, hvor tildeling på aftalen foretages via en, til aftalen udviklet, hotelapplikation. I forbindelse med tildelingen er der mulighed for at sætte mindstekrav til, at hotellerne er miljøcertificeret (Svanemærket, Green Key eller tilsvarende). Administrationen foreslår, at miljøcertificering sættes på som obligatorisk mindstekrav ved tildelingen af hotelophold, hvor der indenfor afstandskriterierne findes miljøcertificerede hoteller.

Administrationens markedsafdækning viser, at kravet kan indføres omkostningsneutralt på hotelophold i København. Stikprøver i Aalborg og Odense viser en merudgift på ca. 20 % pr. overnatning. Det er administrations forventning, at indførelsen af miljømærkekravet vil medføre en merudgift på maksimalt ca. 35.000 kr. årligt.

Forpligtelsen skal kun gælde administrative hotelophold og ikke lejrskole eller konferencer/uddannelser med ekstern arrangør.

Den nuværende liste med obligatoriske miljømærkede produktområder inkl. de foreslåede ændringer findes i bilag 1 i indkøbs- og udbudspolitik revideret december 2023. De foreslåede ændringer er markeret med rødt.

Revidering af standarden for sociale klausuler – nye lovkrav

Med en revidering af Udbudsloven er der blevet indført nye forpligtelser til at indføre krav i visse typer af offentlige kontrakter om anvendelse af ”personer under oplæring”. Bestemmelsen er indsat i Udbudslovens § 176, stk. 2-4.

Bestemmelsen erstatter de nuværende regler for ”følg-eller-forklar-princip” fra 2013. Hvor ordregiver i ”følg-eller-forklar-princippet” enten skulle anvende lærlingeklausuler eller forklare, hvorfor ordregiver vælger ikke at gøre det, så er det nu blevet obligatorisk at stille krav om oplæringsklausuler i bygge- og anlægskontrakter ved visse typer af kontrakter. Betegnelsen ”personer under læring” skal i øvrigt forstås bredere end begrebene ”lærlinge” og ”elever” i lov om erhvervsuddannelser.

I revideringen er der indarbejdet sideløbende principper for anvendelse af klausuler for den beskæftigelsesrettede indsats. Revideringen er udarbejdet i samarbejde med Anlæg og Ejendomme, Klima, Veje og Mobilitet og Arbejdsmarked og Social.

Til sagsfremstillingen er den reviderede standard for anvendelse af sociale klausuler vedlagt som bilag 2, og den nuværende standard for anvendelse af sociale klausuler er vedlagt som bilag 3.

Procedurer for udlicitering af in-house ydelser og hjemtagning

Administrationen forslår, at nedenstående indføres i den politiske kompetenceplans afsnit 3.4, idet der i den nuværende udgave står "under udarbejdelse."

	BY	ØE	UDV	ADM
3.4 Gennemførelse af udbud og licitationer				
Beslutning om at udbyde driftsområder, som ikke er udbudt nu	B	I	I	I
Beslutning om at hjemtage driftsopgaver, som er udbudt nu	B	I	I	I
Genudbud af driftsopgaver, som er udbudt nu				B
Udbud af vare- og tjenesteydelser, som i dag leveres af private leverandører				B

Henvisning til den politiske kompetenceplan indarbejdes i bilag 4 Standard for udbud af driftsopgaver til indkøbs- og udbudspolitikken.

Orientering om arbejdet med omstilling til grøn strøm

Administrationen må desværre konstatere, at det ikke er muligt at gennemføre et udbud af vedvarende energi (sol eller vind). Markedsvilkårene har, i forlængelse af Ukraine-krigen, ændret sig drastisk, og aftaler med sikkerhed for grøn strøm er ikke for nuværende en mulighed. Herudover har det ikke været muligt at finde nok deltagere til at skabe den fornødne volumen bagved udbuddet.

Orientering om udvikling i brugen af miljømærkede produkter

Økonomi- og Erhvervsudvalget fremsatte på mødet den 25. oktober 2023 et ønske om at få et indblik i udviklingen i købet af miljømærkede produkter på de forpligtende kategorier. Administrationen har i samarbejde med Staten og Kommunernes Indkøbsservice (SKI) udarbejdet vedhæftede oversigt i bilag 4.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. december 2023:

Der foreslås fastsat følgende beløbsgrænser:

	BY	ØE	UDV	ADM
3.4 Gennemførelse af udbud og licitationer				
Beslutning om at udbyde driftsopgaver, som ikke er udbudt nu, hvor opgaven overstiger tærskelværdien for kommunale myndigheder for EU-udbud i henhold til udbudsloven	B	I	I	I
Beslutning om at hjemtage driftsopgaver, som er udbudt nu, hvor opgaven overstiger tærskelværdien for kommunale myndigheder for EU-udbud i henhold til udbudsloven	B	I	I	I
Genudbud af driftsopgaver, som er udbudt nu				B
Udbud af vare- og tjenesteydelser, som i dag leveres af private leverandører				B

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb indstiller,

- at forslag til opdateringen af de obligatoriske miljømærkede produktområder godkendes
- at revideringen af standard for sociale klausuler godkendes
- at den politiske kompetenceplan ændres i overensstemmelse med ovenstående
- at der tilføjes en henvisning til den politiske kompetenceplan i bilag 4 Standard for udbud af driftsopgaver til indkøbs- og udbudspolitikken.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at der i årsplanen for 2024 indarbejdes en politikkontrol på indkøbs- og udbudspolitikken, hvor der gøres status på arbejdet med de i politikken fastsatte målsætninger.

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til opdateringen af de obligatoriske miljømærkede produktområder godkendes
- at revideringen af standard for sociale klausuler godkendes
- at den politiske kompetenceplan ændres i overensstemmelse med det forslag, som fremgår af den supplerende sagsfremstilling, og hvor der indgår en beløbsgrænse vedrørende udbud og hjemtagelse af driftsopgaver
- at der tilføjes en henvisning til den politiske kompetenceplan i bilag 4 Standard for udbud af driftsopgaver til indkøbs- og udbudspolitikken.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 288:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Økonomi, Digitalisering og Indkøb, dog således at der fastsættes en beløbsgrænse vedrørende udbud og hjemtagelse af driftsopgaver, som ikke er udbudt nu.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Bilag 1 - Revideret indkøbs- og udbudspolitik (dec 2023)

Bilag 2 - Revideret standard for anvendelse af sociale klausuler (revideret bilag 3 til indkøbs- og udbudspolitikken) dec

Bilag 3 - Nuværende standard for anvendelse af socialeklausuler (bilag 3 til indkøbs- og udbudspolitikken) dec

Bilag 4 - Grøn indkøbsanalyse for 2020- 2022

Punkt 287: Ajourføring af den politiske kompetenceplan

00.01.00-A00-2-21

Resume

Der fremlægges forslag til ajourføring af den politiske kompetenceplan til Byrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog den politiske kompetenceplan i forbindelse med vedtagelse af styrelsesvedtægten, og den ajourføres løbende i takt med, at Byrådet træffer beslutninger vedrørende kompetencefordelingen.

Med denne sag fremlægges forslag til ajourføring i form af:

- Fastlæggelse af kompetence vedrørende udbud, idet afsnittet ikke var udfyldt i den tidligere udgave - jf. anden sag på dagsordenen
- Fastlæggelse af kompetence vedrørende hel eller delvis aflysning af lokalplaner
- En præcisering af kompetence vedrørende byggeri af kommunale ejendomme i overensstemmelse med "Standard for byggeri", som er vedtaget af Byrådet
- Enkelte redaktionelle rettelser.

Kompetenceplanen med forslag til rettelser markeret er vedlagt som bilag.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. december 2023:

Bilaget er opdateret med de på direktionmødet aftalte ændringer.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Byrådssekretariatet og HR indstiller,

- at forslag til revideret politisk kompetenceplan godkendes .

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til revideret politisk kompetenceplan godkendes.

Sagen fremsendes til Byrådet.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 289:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Byrådssekretariatet og HR med de på mødet aftalte ændringer.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Bilag

Kompetenceplan med forslag til rettelser efter DIR 05122023

Punkt 288: Årsplanlægning 2024 for Økonomi- og Erhvervsudvalget

00.01.00-A00-59-23

Resume

Med denne sag fremlægges et udkast til årsplan for Økonomi- og Erhvervsudvalget, og der lægges op til drøftelse.

Sagsfremstilling

Der lægges med denne sag op til, at Økonomi- og Erhvervsudvalget fastlægger en (dynamisk) plan for udvalgets arbejde i 2024. Forslag til årsplan er vedlagt som bilag.

Årsplanen har til formål at tilgodese de politiske ønsker med hensyn til temaer og sager, der skal behandles i udvalget.

Økonomi- og Erhvervsudvalgets arbejdsområde fremgår af §§ 12-16 i styrelsesvedtægten. §§ 12-15 i styrelsesvedtægten beskriver Økonomi- og Erhvervsudvalgets opgaver vedrørende kommunens økonomiske forvaltning, planforhold samt løn- og personaleforhold for kommunens ansatte - herunder blandt andet:

- Tilsyn med forvaltningen af de økonomiske midler, med overholdelse af meddelte bevillinger og rådighedsbeløb samt regnskabsføringen
- Forvaltning af lån, leasing m.v.
- Samordning af kommunens planlægning
- Tilsyn med løn- og personaleforhold
- Forsikring af kommunens værdier
- Samordning af kommunens indkøb
- Overordnede anvendelsesformål for kommunale ejendomme.

Derefter følger i styrelsesvedtægtens § 16 en opstilling af de politikområder, hvor Økonomi- og Erhvervsudvalget på vegne af Byrådet varetager den politikformulerende og politikkontrollerende funktion:

1. Demokrati

- Overordnede principper for ledelse og styring af Skanderborg Kommune
- Kommissioner, råd og nævn
- Vederlag til byrådsmedlemmer m.v.

2. Personale

- Løn- og personaleforhold
- Arbejds miljø
- MED-aftale.

3. Økonomi

- Budget og regnskab
- Regelsæt for økonomisk decentralisering og standarder for aftale- og kontraktstyring
- Indkøb og udbud
- Forsikringer

- Lån og leasingaftaler.

5. Udviklingsstrategi, kommuneplan og lokalplanlægning

- Byrådets Udviklingspolitik (planstrategi)
- Kommuneplan.

11. Erhverv, turisme, regionalt og internationalt samarbejde

- Samarbejde med ErhvervSkanderborg om erhvervsservice til virksomheder, herunder også inden for turisme og detailhandel
- Tiltrækning af arbejdskraft
- Samarbejde med Region Midtjylland/Business Region Aarhus/Erhvervshus Midtjylland m.fl. om regional udvikling
- Samarbejde med Bruxelleskontoret om EU-programmer, støtteordninger m.v.

18. Administration

- Skanderborg Kommunes administrative organisering
- Digitalisering
- Kommunikation
- Tilsyn med støttet boligbyggeri og samarbejde med almene boligselskaber
- Arkivering.

19. Kommunale ejendomme

- Køb, salg, leje og pantsætning af fast ejendom
- Kommunale bygninger – anlæg
- Kommunale bygninger/arealer – vedligeholdelse
- Kommunale bygninger – energibesparende foranstaltninger.

21. Beredskab

- Beredskabsplanlægning.

Som en del af udvalgets drøftelse af årsplanen, drøftes udvalgets ønsker vedrørende:

- Evt. studietur
- Evt. dialogmøder - ud fra de emner, der prioriteres i 2024
- Evt. fællesmøder med fagudvalg - ud fra de emner, der prioriteres i 2024.

Spør og forandringer i Budget 2024-27

Byrådet har med vedtagelsen af budgetforliget for 2024-27 vedtaget en række spør og forandringer, og en del af disse hører under Økonomi- og Erhvervsudvalgets ressort. De indgår dermed i Økonomi- og Erhvervsudvalgets politikformulerende og politikkontrollerende arbejde, og fremgår øverst i vedlagte udkast til årsplan.

Økonomi- og Erhvervsudvalget bedes tage stilling til, hvilke forandringer, der ønskes dagsordenssat særskilt, og hvilke der alene skal følges op på som led i budgetopfølgningerne.

Årsplaner på temamøde i Byrådet

Som det fremgår af styrelsesvedtægten skal udvalgene fremlægge deres respektive årsplaner på et temamøde i Byrådet primo 2024.

Årsplanen for 2024 behandles igen og forventes godkendt som et dynamisk dokument på udvalgmødet i januar 2024.

Supplerende sagsfremstilling til Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. december 2023:

Forslag til årsplanen er opdateret med de på direktionsmødet aftalte justeringer.

Dialog og høring

-

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller,

- at forslag til årsplan for 2024 drøftes.

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog,

- at følgende indarbejdes i forslaget til årsplan:
 - Procesplan for arbejdet med strukturplan for vedvarende energianlæg, som sigter efter, at der igangsættes planlægning i 2024, der kan realisere mindst halvdelen af den mængde vedvarende energi, der skal produceres lokalt inden 2030.
 - Politikkontrol på indkøbs- og udbudspolitikken, hvor der gøres status på arbejdet med de i politikken fastsatte målsætninger.
 - Politikkontrol på arkitekturpolitikken (ultimo 2024)
 - Temadrøftelse; udvikling af en helhedsplan for stationsknudepunkt og erhvervsområde i Galten (februar eller marts 2024)
 - Dialogmøde med bestyrelsen i Skanderborg Forsyning (jf. også ejerpolitikken), hvor selskabets investeringsstrategi og investeringsbehov med tilhørende finansieringsbehov og -strategi i mindst et 10-årigt perspektiv drøftes.

Beslutning fra Direktionen, 5. december 2023, pkt. 291:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra kommunaldirektøren med de på mødet aftalte justeringer.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Bilag

Styrelsesvedtægt pr. 1. januar 2022

Årsplan 2024 for Økonomi- og Erhvervsudvalget

Punkt 289: Meddelelser

00.01.00-G00-1-23

Beslutning

Fraværende: Karina Kirk

Der blev givet meddelelse om følgende:

- Udvikling af erhvervsområde
- Forhandling om erstatningssag
- Forslag til revideret projekt i Vrold
- Salg af areal i Vrold
- Renovering af pavillon 5 på Sølund
- Ny retningslinje for Skanderborg Forsyning i forhold til besøg.

Punkt 290: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-G00-1-23

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Karina Kirk var fraværende ved hele mødet.

Beslutningsprotokollen blev underskrevet.